

Glavna tema

4 **Projekt združevanja
OE NPEE in OE DTO**

Aktualno

8 **Skrb za okolje po
standardu ISO 14001**

Za vsakogar nekaj

34 **Zimske športne
igre EDS**

Kažipot po vsebini

3 Beseda uprave

Glavna tema

4 Projekt združevanja OE NPEE in OE DTO

Aktualno

6 Prihod evra

7 Dohodnina in dobrodošle novice v letu 2006

8 Spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih družbah in prenovljeni slovenski računovodski standardi

Skrb za okolje po standardu ISO 14001

9 Poslovna odličnost

10 Slovesno odprtje distribucijskega centra vodenja

11 Prehod SN distribucijskega omrežja z 10 kV na 20 kV

12 Mojih 40 let v Elektru Gorenjska

14 Odsev četrletja

Novosti

20 Sistem za kontrolo napak

22 Uspešna sanacija 20 kV kabla z metodo Cable CURE

Znanje je moč

24 Etična obveznost ali strokovna naloga vodij?

Predstavljamo se

26 Krajevno nadzorništvo Radovljica - Bled

27 OE Splošno pravno kadrovske storitve

Iz Gorenjskih elektrarn

28 Vincenc Švab

29 Mala hidroelektrarna Lomščica

Elektro Gorenjska smo ljudje

30 Kadrovske novice

31 Portret upokojenke Ane Hiter

32 5 minut z novozaposlenimi

Za vsakogar nekaj

33 Plan aktivnosti društva upokojencev za leto 2006

34 Zimske športne igre EG

Zimske športne igre EDS

35 Fotogalerija: Zimska pravljica

36 Sindikat SEG – Ugodnosti za člane sindikata

Sindikata SDE – Izvoljeno novo vodstvo sindikata

37 Križanka

38 Potopis: Kitajska – Guangzhou

39 Potopis: Hong Kong

ELGO

Elgo je poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska.
Št. 1, marec 2006; tekoča št. 10, leto IV

Glavni urednik: Edvard Košnjek

Odgovorna urednica: Mateja Purgar

Predsednik uredniškega sveta: mag. Jože Knavs

Člani uredniškega sveta: mag. Andrej Šušteršič, mag. Jelka Blejec, Marjan Porenta, Alojzij Zupanc, Mitja Anžej, Aleš Ažman, MBA, Rudi Ogrinc, Marjan Jerele, Ivanka Jelenc, Jasna Levč Uršič.

Uredništvo:

Elektro Gorenjska, d. d., Elgo, Ul. Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj

Telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600

e-pošta urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si

www.elektro-gorenjska.si

Izdajatelj:

Elektro Gorenjska, javno podjetje za distribucijo električne energije, d. d.

Za izdajatelja uprava družbe: predsednik uprave mag. Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič

Oglasno trženje: telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600,

e-pošta mateja.purgar@elektro-gorenjska.si

Lektoriranje: Svarog izobraževalni zavod, Hiša jezikov, **oblikovanje in prelom:**

Nimbus d. o. o., **tisk:** Littera picta, d. o. o.

Naklada: 1.000 izvodov

ISSN 1581-8020

Fotografija na naslovnici: arhiv Elektra Gorenjska

Elgo izhaja štirikrat na leto. Brezplačno ga prejema zaposleni in upokojeni Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, stipendisti in poslovni partnerji.

Naslednja številka izide 30. junija 2006.

V uredništvu Elga se veselimo vaših prispevkov, predlogov in idej, ki bodo obogatili naše glasilo. Za naslednjo številko jih sprejemamo **do 18. 5. 2006** na elektronski naslov urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si.

Športno društvo vabi

Člane Športnega društva Elektro Gorenjska in njihove najbližje vabimo na 1. planinski pohod v letu 2006, ki bo na 1.178 m visok Trdinov vrh na Gorjancih. Izlet bo organiziran za pohodnike in kolesarje. Prvi se bodo na vrh odpravili peš, drugi pa s kolesi. Predvidem datum izleta je 8. ali 15. april 2006.

Vabljeni planinci in kolesarji!

Za planinsko sekcijo Športnega društva Elektro Gorenjska
Janez Pšenica

Rezervirajte termin

Kolesarska sekcija pripravlja dvodnevno turo v Dolomite: z vrha prelaza Falzarego prek Cortine d' Ampezzo, mimo kraja Belluno do Benetk. Predvideni termin: petek 2. 6. 2006

Doseganje dobre izvedbe je pot – ne cilj

Doseganje dobre izvedbe je pot – ne cilj govori misel, ki smo si jo izposodili iz knjige Uporaba eno-minutnega vodenja v praksi. Kratko in jedrnatno povzema korake na poti, ki smo jih naredili v prvih treh mesecih letošnjega leta. Korake, ki so jih narekemale vladne uredbe. Korake, ki so jih krojile odločitve, sprejete v Gospodarskem načrtu družbe. Koraki, ki jih preprosto moramo prehoditi, da bi prišli na cilj in svojim odjemalcem zagotovili zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo.

Korak bližje k uresničevanju zakonodajnih zahtev po pravni ločitvi reguliranih in tržnih dejavnosti ter odpiranju trga z električno energijo tudi za gospodinjske odjemalce je združevanje organizacijskih enot OE NPEE in OE DTO. Korake, ki jih bo treba storiti do združitve v novo enoto OE Nakup in prodaja 1. julija, smo postavili pod drobnogled v glavni temi.

Držali smo korak s spremembami, ki jih v poslovno okolje prinašajo prevzemanje skupne evropske valute, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ter spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih družbah in prenovljeni slovenski računovodski standardi. Velik korak naprej smo naredili k uresničevanju strategije o varovanju okolja in k pridobitvi certifikata ISO 14001/2004. V rubriki Aktualno izpostavljam še naš najsodobnejši distribucijski center vodenja, ki smo ga slovesno odprli 7. februarja, in zadnje korake do sklepa 30-letnega dela na področju prehoda srednjenaletnega distribucijskega omrežja z 10 na 20 kV.

V skupini Elektro Gorenjska se vedno nekaj dogaja. V Odsevu četrletja predstavljamo dogodke, ki smo jih beležili ob vsakem koraku. Tako smo decembra organizirali novoletno srečanje upokojencev in zaposlenih, otroke zaposlenih je obiskal božiček, januarja smo KN Bohinj preselili v nove prostore, podpisali pogodbo o nakupu zemljišča za izgradnjo nove RTP Moste, februarja pa smo združili KN Radovljica in Bled, opravili redno revizijo HE Savica, podpisali pogodbo o nakupu HE Standard in na zimskih športnih igrah elektrodistribucijskih podjetij, ki so potekale na Črnem vrhu, smo v skupni uvrstitvi zasedli odlično drugo mesto.

S številko Elga, ki je pred vami, zaobsegamo korake prizadevnosti, vztrajnosti, izkušenj, kreativnosti in sodelovanja, zaradi katerih gremo korak za korakom po naši skupni poti.

Želiva vam prijetno pot!

Predsednik uprave
mag. Jože KNAVS

Član uprave
mag. Andrej ŠUŠTERŠIČ

Glavna tema

Projekt združevanja OE NPEE in OE DTO

 Aleš Ažman

Zakonodajne zahteve po pravni ločitvi reguliranih in tržnih dejavnosti ter odpiranje trga z električno energijo tudi za gospodinjstva postavljajo podjetje Elektro Gorenjska pred velik izziv, ki od njega zahteva prilagoditev svojega poslovanja.

Na osnovi sklepov, ki jih je sprejela uprava podjetja, smo tako v letu 2005 že pričeli s pripravo procesov za reorganizacijo podjetja, ki bo zadostila zakonodajnim zahtevam EU ter povečala preglednost in učinkovitost poslovanja.

Del reorganizacije podjetja je tudi projekt združevanja OE NPEE in OE DTO in s tem povezana priprava na popolno liberalizacijo trga z električno energijo s 1. 7. 2007, kar pomeni, da bodo vsi odjemalci, tudi gospodinjstva, imeli možnost izbire dobavitelja električne energije.

Priprave na ustanovitev nove OE

Uprava je 5. 4. 2005 sprejela sklep, na osnovi katerega se je pričel proces združevanja organizacijskih enot Nakup in prodaja električne energije (NPEE) ter Dobava tarifnim odjemalcem (DTO). Pripravljen je bil program združevanja in ustanovljena je bila ožja projektna skupina, ki jo sestavljajo g. Aleš Ažman (izvršni direktor OE NPEE), g. Mitja Anžej (izvršni direktor OE DTO) in g. Ambrož Bogataj (vodja službe za nakup in svetovanje) in je odgovorna za pripravo in izvajanje projekta združevanja organizacijskih enot.

Projektna skupina je pripravila analizo obstoječega stanja, ki je osnova za nadaljnje korake pri projektu združevanja organizacijskih enot.

Analiza obstoječega stanja

V okviru OE NPEE in OE DTO se v štirih službah opravljajo dejavnosti dobave električne energije tarifnim in upravičenim odjemalcem, nakup in odkup električne energije od kvalificiranih in neodvisnih proizvajalcev, obračun električne energije, saldokonti in izterjava neplačnikov, svetovanje ter spodbujanje učinkovite rabe električne energije.

Elektro Gorenjska trenutno v Sloveniji oskrbuje več kot **6.000 upravičenih odjemalcev**, ki imajo v skladu z obstoječo zakonodajo status upravičenega odjemalca in porabijo letno okoli **630 GWh** električne energije.

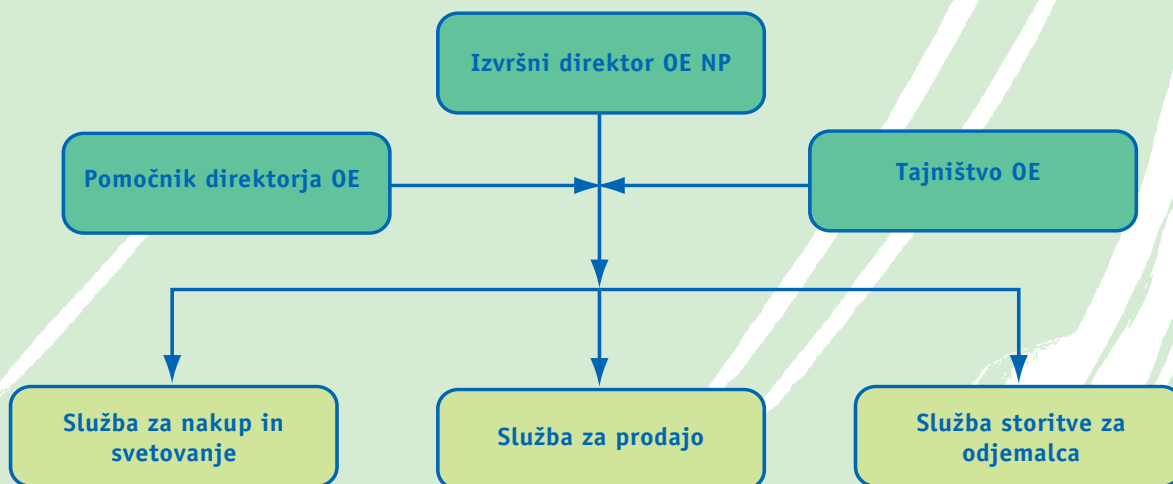
Skupni prodajni trg podjetja obsega tudi količine, ki se v okviru OE DTO prodajajo gospodinjstvom odjemalcem in SODO - za pokrivanje izgub v omrežju. Skupni prodajni volumen pri prodaji električne energije dosega **980 GWh** oziroma se dobavlja več kot **80.000 odjemalcem**.

Priprava poslovnega načrta (PN)

Analiza obstoječega stanja je bila osnova za pripravo poslovnega načrta, pri katerem so bile upoštevane naslednje ključne usmeritve:

- Pri pripravi PN so bili zasledovani cilji racionalizacije poslovanja, tako na nivoju podjetja kot tudi znotraj združene OE Nakup in prodaja.
- Glavna dejavnost OE (core business) se opravlja v službi za prodajo.
- Služba za obračun električne energije ter služba za saldokonte in izterjavo se združita v službo storitve za odjemalca. V novi službi se izvajajo procesi obračuna in izterjave za vse odjemalce: za sedanje upravičene odjemalce in za gospodinjstva. Omenjeni službi sta podporna dejavnost službi prodaje pa tudi SODO-tu, katerega dejavnost se izvaja v novo nastali OE Distribucijsko omrežje (DO).
- V Službi za nakup in svetovanje se izvaja proces nakupa za celotno podjetje, na področju svetovanja pa predstavlja dopolnilno dejavnost službi za prodajo.
- Organizacijska struktura OE je takšna, da je Službo storitve za odjemalca možno izločiti kot samostojni profitni center oziroma pravno osebo.

Organizacijska struktura združene OE Nakup in prodaja (OE NP)

Glavni poslovni procesi v okviru posameznih služb

Služba za prodajo:

- planiranje prodajnih količin in prihodka,
- oblikovanje prodajnih cenikov,
- načrtovanje prodajnih aktivnosti,
- priprava in sklepanje pogodb,
- izvajanje pogodbenih aktivnosti in
- komuniciranje s kupci.

Služba za nakup in svetovanje:

- aktivnosti nakupa,
- napoved in optimizacija bilančne podskupine,
- odkup električne energije od neodvisnih proizvajalcev ter
- svetovanje in priprava ekonomskih analiz učinkovite rabe električne energije.

Služba storitve za odjemalca:

- spremljanje plačil upravičenih in tarifnih odjemalcev ter vodenje evidence plačil,
- izdelava opominov za neplačane obveznosti za električno energijo,
- izterjava električne energije,
- izvajanje obračuna električne energije za upravičene in tarifne odjemalce in
- reševanje reklamacij.

Informacijska podpora

Brez ustrezne informacijske podpore si ni mogoče zamišljati uspešnega poslovanja, saj učinkovito obvladovanje množice podatkov, hiter dostop do podatkov ter sposobnost takojšnje kalkulacije cen in tveganosti poslov zahtevajo ustrezno strojno in programsko opremo ter sisteme za zagotavljanje virov vhodnih informacij. Praviloma morajo biti takšni sistemi tudi vedno znova prilagojeni potrebam posameznega podjetja.

Čas, ki je na voljo za sklepanje pogodb, je pogosto zelo kratek, saj se cene hitro spreminjajo, potrebne so hitre odločitve. Za kupce se je treba boriti in podjetja morajo biti sposobna najti odgovor tudi na ta izziv.

Pri razvoju aplikacij zaostajamo za najuspešnejšimi evropskimi podjetji, ki bodo kmalu postala naša konkurenca, zato smo načrtno pristopili k iskanju rešitev, ki nam bodo omogočile posodobitev obstoječega informacijskega sistema.

Ključni cilji OE NP

Ključni cilj novo nastale OE NP je ostati vodilni trgovec z električno energijo na območju Elektra Gorenjska ter širiti svojo dejavnost tudi na druga območja Slovenije. V okviru skupnih projektov za sproizvodnjo toplote in električne energije želimo vstopiti tudi na trg zemeljskega plina ter prodaje drugih energetskih storitev.

Eden izmed zelo pomembnih ciljev je vsekakor tudi ohranjanje tržnega deleža prodaje gospodinjstvom po popolnem odprtju trga z električno energijo po 1. 7. 2007 ter povečanje dodane vrednosti s prodajo dodatnih storitev na osnovi diverzifikacije ponudbe.

Okrepiti želimo delovanje organizacijske enote tudi na področju svetovanja. Z reorganizacijo poslovanja pa bomo dosegli tudi boljše izkoriščenost kadrovskega virov ter večjo učinkovitost in usmerjenost h kupcu.

Kadrovske viri

Glavna konkurenčna prednost podjetij, ki se ukvarjajo s trgovanjem z električno energijo, je izobražen in izkušen kader, ki dobro pozna trg in odjemalce.

Trenutno izobrazbena struktura v večji meri ustreza potrebam dela v OE, morebitne pomanjkljivosti pa bomo odpravili z dodatnim angažiranjem v okviru obstoječih kadrovskega virov ter z izobraževanjem zaposlenih.

V obeh OE, OE DTO in OE NPEE, je trenutno 33 zaposlenih. Na osnovi doseženega dogovora je bilo pet zaposlenih v okviru OE DTO, ki opravljajo naloge, delno povezane z delom OE UDO, že s 1. 1. 2006 premeščenih v OE IVG, eden pa v novo nastalo OE DO.

V letošnjem letu želimo z ustrezno reorganizacijo (ločitev prodajnih procesov od obračuna, združevanje službe za obračun s službo za saldokonte in izterjavo) racionalizirati poslovanje in povečati učinkovitost zaposlenih. Potrebna bo tudi korekcija oziroma dopolnitev sistematizacije delovnih mest, zlasti v službi storitev za odjemalca, pa tudi večja usmerjenost v dejavnosti z visoko dodano vrednostjo.

Za pridobitev dodatnih funkcionalnih znanj je predvideno izobraževanje kadrov v okviru letnega načrta.

Načrti za prihodnje poslovanje

Projekt združevanja OE NPEE in OE DTO je v sklepnih fazah in bo končan v roku, ki ga je določila uprava podjetja, in sicer najkasneje do **1. 7. 2006**.

OE NP bo izvajala svoje dejavnosti v pritličju stare poslovne stavbe na lokaciji Mirka Vadnova 3, kjer se v ta namen že urejajo novi prostori, z izjemo dela službe storitve za odjemalce, ki je delno locirana v prostorih Elektra Gorenjska v Žirovnici. Selitev v nove prostore je predvidena v mesecu aprilu.

Pripravljena je dobra osnova za nadaljnje uspešno poslovanje, toda v prihodnje nas čaka še veliko trdega dela, zlasti pa si bomo s širšim naborom produktov in hitrejšo odzivnostjo prizadevali povečati zadovoljstvo in lojalnost kupcev ter jim hkrati zagotoviti celostno in konkurenčno oskrbo z energenti in energetskimi storitvami.

Aktualno

Prihod evra

 Ivanka Jelenc

Prvega januarja 1999 je enajst držav članic EU (Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Finska in Španija) oblikovalo monetarno unijo in uvedlo skupno valuto evro. Prvega januarja 2001 se jim je pridružila še Grčija. Zunaj evropske monetarne unije tako ostajajo le tri članice EU, to so Velika Britanija, Švedska in Danska, ki za zdaj še ne želijo prevzeti skupne evropske valute.

Z vstopom v Evropsko unijo 1. maja 2004 se je Slovenija zavezala, da bo uvedla skupno evropsko valuto evro, ko bo gospodarstvo na to tudi pripravljeno. To naj bi se predvidoma zgodilo 1. januarja 2007 z vstopom v evropsko gospodarsko monetarno unijo (EMU). Eden od pogojev za vstop v EMU je tudi vsaj dveletno članstvo v mehanizmu deviznih tečajev ERM II, ki je neke vrste čakalnica za vstop. V tem času je treba izpolniti določene pogoje. Ti pogoji so izpolnjeni, zato ni več nobenih ovir za vstop v EMU.

Izkušnje so pokazale, da je prehod na evro v mnogih državah članicah evropske monetarne unije povzročil dvig cen oziroma inflacijo. Zato Evropska komisija vsem novim članicam priporoča že pred uvedbo evra dvojno označevanje cen v nacionalni valuti in v evrih. Dvojno označevanje cen pripravlja potrošnika na vrednotenje blaga in storitev v evrih in s primerljivostjo cen preprečuje ali vsaj zmanjšuje zvišanje cen ob uvedbi evra.

V Sloveniji smo z informativnim dvojnimi označevanjem cen pričeli 1. marca 2006 in bo trajalo vse do dne določitve tečaja zamenjave. Tečaj zamenjave je nepreklicno in trajno menjalno razmerje med tolarjem in evrom, ki ga bo določil Svet EU. Pred določitvijo tečaja zamenjave morajo biti cene označene v tolarjih in evrih hkrati ter preračunane po centralnem paritetnem tečaju. Centralni paritetni tečaj znaša 239,640 SIT/EUR.

Dvojno označevanje cen se bo izvajalo še šest mesecev po uvedbi evra, torej predvidoma do konca junija 2007; takrat pa bo vodilna valuta evro in informativna valuta tolar.

Evro bo postal naša valuta predvidoma 1. januarja 2007. Predvideva se, da bo od 1. januarja 2007 do 14. januarja 2007 obdobje dvojnega obtoka, kar pomeni, da bomo lahko hkrati plačevali s tolarjskimi in z evrskimi bankovci in kovanci. V plačilnem prometu bo edina denarna enota evro. Tolarska stanja na računih se bodo s 1. januarjem 2007 samodejno pretvorila v evrska stanja po tečaju zamenjave.

Od 1. januarja 2007 dalje se bomo prebivalci z evrsko gotovino lahko oskrbeli na naslednje načine:

- v poslovnih bankah in hranilnicah, kjer bo potekala brezplačna menjava tolarске gotovine za evrsko gotovino vse do 1. marca 2007;

- na bankomatih, ki bodo od 1. januarja 2007 izplačevali le evrske bankovce, in sicer bankovce za 10 in 20 evrov;
- v Banki Slovenije, ki bo po 1. marcu 2007 brez plačno menjala tolarске bankovce brez časovne omejitve, tolarске kovance pa do 31. decembra 2016.

Ob plačevanju s tolarско gotovino v trgovinah na drobno bodo v obdobju dvojnega obtoka blagajniki razliko med vrednostjo, zaračunano za storitev ali blago, in izročeni zneskom tolarске gotovine vračali v evrih.

Evrski bankovci

Evrski bankovci so v vseh državah območja evra enaki. Izdani so v sedmih različnih vrednostih: 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € in 500 €.

Evrski kovanci

Evrski kovanci ohranjajo nacionalne posebnosti. Sprednja stran, ki označuje nominalno vrednost, je poenotena, hrbtne strani kovancev pa je oblikovala vsaka država članica po svoje. Trenutno je v obtoku 12 različnih evrskih kovancev, ki so zakonito plačilno sredstvo na celotnem območju evra. Kovanci so izdani v osmih različnih vrednostih: 1, 2, 5, 10, 20 in 50 centov, 1 € in 2 € (1 EUR = 100 centov). Slovenske evro kovance krasijo France Prešeren in del njegovega rokopisa Zdravljice na kovancu za 2 €, Primož Trubar in napis "stati inu obstati" na kovancu za 1 €, Triglav na kovancu za 50 centov, lipicanec na kovancu za 20 centov, osnutek Plečnikovoga parlamenta na kovancu za

10 centov, Groharjev sejalca na kovancu za 5 centov, knežji kamen na kovancu za 2 centa in štorčlja na kovancu za 1 cent.

Ugodnih posledic uvedbe evra je več, pozitivni učinki se kažejo predvsem v znižanju transakcijskih stroškov, odpravi tveganja sprememb deviznega tečaja in s tem povezanih stroškov zavarovanja, preglednosti in primerljivosti cen, povečanju trgovine z državami evrskega območja, znižanju informacijskih stroškov, lažjem dostopu do kapitalnega trga, rasti neposrednih tujih naložb in stabilnejšem makroekonomskem okolju z nižjo inflacijo in nižjimi obrestnimi merami.

Uvedba evra nas torej čaka v letu 2007, kar bo prineslo miselno telovadbo pri preračunavanju vrednosti v tolarjih in evrih, pa tudi znatno več rokovanja s kovanci. V denarnicah in žepih se nam tako s prihodnjim letom obeta veliko več kovancev kot doslej.

Mejni datumi

Predvideni datum	Dogodek
1. 3. 2006	Pričetek dvojnega označevanja cen
30. 6. 2007	Konec dvojnega označevanja cen
1. 10. 2006	Pričetek dvojnega označevanja bančnih izpiskov za občane
30. 6. 2007	Konec dvojnega označevanja bančnih izpiskov za občane
1. 1. 2007	Uvedba nove valute in zamenjave v bankah
1. 3. 2007	Konec brezplačne zamenjave v bankah
1. 1. 2007	Pričetek obdobja dvojnega obtoka – plačevanje
14. 1. 2007	Konec obdobja dvojnega obtoka – plačevanje

Dohodnina in dobrodošle novosti v letu 2006

S 1. 1. 2006 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. Spremembe, ki jih prinaša, so za razliko od prejšnjih sprememb omenjenega zakona dobrodošle in v korist davčnim zavezancem.

Stopnje dohodnine naj bi ostale nespremenjene. Nekaj sprememb je pri posebni olajšavi za vzdrževanje otrok, črtali so obveznost poročanja delodajalcev o zaposlitvi dijaka ali študenta na podlagi napotnice, malce spremenjeni so načrti o neobdavčenem delu obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah v EU, dodatna posebnost je povečevanje olajšave ob reševanju stanovanjskega problema.

Dohodki iz zaposlitve, dohodki iz dejavnosti ter dohodki iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti se bodo še naprej obdavčevali na letni ravni po progresivni lestvici - od 16 do 50 %. Obresti, dividende in dobički iz kapitala (npr. tudi prodaja nepremičnine, prodaja deleža v družbi) pa bodo po novem obdavčeni po proporcionalni davčni stopnji 20 %, kar se šteje za dokončen davek, in se ne bodo več vključevali v letno osnovo za obračun dohodnine. Pri tem veljajo določene prehodne ureditve, in sicer:

- Obresti bodo v letih 2006 in 2007 obdavčene po 15 % davčni stopnji. Pri tem je treba upoštevati, da se v letu 2006 obdavči le znesek obresti nad 300.000 SIT, v letu 2007 pa nad 150.000 SIT. Neobdavčeni del obresti se odpravi s 1. 1. 2008, tako da bodo od takrat obdavčene vse obresti razen izvzetih.
- Stopnja dobička iz kapitala se bo vsakih pet let imetništva kapitala znižala za 5 odstotnih točk, in sicer na 15 %, na 10 % in na 5 %, po preteku 20 let pa ti dohodki ne bodo več obdavčeni. V spodnji tabeli je prikazana primerjava obdavčitve različnih dohodkov v letih 2005 in 2006:

	DOHODNINA 2005		DOHODNINA 2006	
	vrsta dohodka	obdavčitev	vrsta dohodka	obdavčitev
najemnine	dohodek iz oddajanja premoženja v najem	s sintetično progresivno dohodnino	dohodek iz oddajanja premoženja v najem	s sintetično progresivno dohodnino
avtorski honorarji	dohodek iz prenosa premoženjske pravice	s sintetično progresivno dohodnino	dohodek iz prenosa premoženjske pravice	s sintetično progresivno dohodnino
obresti	obresti	s sintetično progresivno dohodnino	obresti	s cedularno proporcionalno dohodnino
dividende in druge udeležbe v dobičku	dividende	s sintetično progresivno dohodnino	dividende	s cedularno proporcionalno dohodnino
dohodek iz vzajemnih skladov	dohodek iz vzajemnih skladov	s sintetično progresivno dohodnino	ta vrsta dohodka je črtana, obdavči se kot:	
			dobiček iz kapitala, obresti, dividende	s cedularno proporcionalno dohodnino
kapitalski dobički	dobiček iz kapitala	s sintetično progresivno dohodnino	dobiček iz kapitala	s cedularno proporcionalno dohodnino

Opombe: Za cedularno obdavčitev dohodkov je značilno, da so za posamezne vrste dohodkov lahko določene različne davčne stopnje in različni postopki glede evidentiranja, poročanja, obdavčevanja in zbiranja davkov. Cedularni davek se izračuna tako, da se na obdavčljivi znesek posamezne vrste dohodka uporabi davčno stopnjo, ki je določena za to vrsto dohodka. Za sintetično progresivno dohodnino pa veljajo različne stopnje dohodnine glede na skupni dohodek posameznika.

V letu 2006 uporaba parkirnega prostora, ki ga delojemalcu zagotovi delodajalec, in računalniške in telekomunikacijske opreme (npr. mobilni telefoni, prenosni računalniki) ni več pojmovana kot boniteta, tako da ni več obdavčena. Na podlagi sprejetih sprememb pa se odpravlja obračunavanje bonitet pri uporabi službenega vozila v privatne namene za določen čas. V letu 2006 bo treba tudi po osmih letih uporabe vozila obračunavati boniteto, pri čemer bo davčna osnova (boniteta) znašala 10 % nabavne vrednosti vozila.

Davčne olajšave v letu 2006:

- Splošna olajšava se prizna v višini 604.330 tolarjev.
- Osebnolajšave:
  - rezidentom invalidom s 100-odstotno telesno okvaro se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3.513.772 tolarjev,
  - rezidentu po dopolnjenem 65. letu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 281.081 tolarjev,
  - rezidentom prejemnikom pokojnin in nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja in priznavalnin po Zakonu o republiških priznavalninah in Zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 14,5 % odmerjenega prejema.
- Posebne osebne olajšave:
  - rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje davčne osnove v višini 1.225.200 tolarjev,
  - rezidentu, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti ali novinarski poklic, se pod določenimi pogoji prizna zmanjšanje davčne osnove v višini 15 % prihodkov letno do zneska 6.000.000 tolarjev.
- Posebna olajšava, ki je namenjena osebam, ki vzdržujejo družinske člane, v absolutnem znesku za prvega otroka in za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana letno 484.873.
- Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje 560.937 tolarjev letno.
- Olajšave za različne namene lahko davčno osnovo rezidenta zmanjšajo za največ 2 %, zavezanci pa lahko davčno osnovo zmanjšajo tudi za plačane zneske obresti od posojil, pridobljenih za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, vendar ne več kot za 2 %. Pri nakupu ali gradnji stanovanjske hiše se lahko uveljavlja 4 % olajšava, vendar se potem ne sme izkoristiti drugih olajšav za različne namene.

Zneski neto letnih davčnih osnov in stopnje dohodnine za leto 2006:

če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih nad	do	znaša dohodnina v tolarjih	
	1.327.300	16%	
1.327.300	2.593.340	212.368 +33% nad	1.327.300
2.593.340	5.247.940	630.161 +37% nad	2.593.340
5.247.940	10.546.930	1.612.363 +41% nad	5.247.940
10.546.930		3.784.949 +50% nad	10.546.930

Aktualno

Spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih družbah in prenovljeni slovenski računovodski standardi

✉ Irena Osredkar

Vstop Slovenije v Evropsko unijo (EU) in s tem povezana uporaba evropske zakonodaje ter direktiv EU (predvsem 4. in 7. direktive), ki se nanašajo na računovodenje, je botroval spremembam in dopolnitvam zakona o gospodarskih družbah (ZGD), ki v svojem segmentu določa tudi način računovodskega spremljanja poslovanja ter način vrednotenja in merjenja posameznih kategorij, izdelavo izkaza stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov, ugotavljanje finančnega izida ter izračunavanje in izkazovanje poslovnega izida gospodarskih družb. Zakonsko so tako določene zasnove in temelji računovodenja družb, ki pa jih podrobneje opredeljujejo računovodski standardi. S spremembami ZGD-H, sprejetimi v zadnjih dneh leta 2005, je bilo Slovenskemu inštitutu za revizijo predpisano, da slovenske računovodske standarde (SRS) uskladi z ZGD še v letu 2005, tako da se prenovljeni začnejo uporabljati 1. januarja 2006.

Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo je že prej obravnaval potrebe po spremembah oziroma posodobitvah oblike računovodenja v Sloveniji in prilagoditvi mednarodnim standardom računovodskega poročanja (MSRP) zaradi vključitve Slovenije v EU. Pripravil je temeljna izhodišča, na podlagi katerih so bili pripravljene predloge sprememb in dopolnitev SRS. Prilagoditev SRS vsebinski zasnovi, teoretičnim podlagam in predvsem temeljnim pravilom vrednotenja in merjenja računovodskih postavk ter na tej podlagi izdelovanje in sestavljanje računovodskih izkazov je bilo najpomembnejše in strokovno najzahtevnejše opravilo, povezano s prenovo in sinhronizacijo z zahtevami 4. in 7. direktive EU in določbami MSRP. Predlog sprememb in dopolnitev je bil v javni razpravi. Po javni razpravi je bil oblikovan v končno obliko SRS, ki so s soglasji ministrstva za finance in ministrstva za gospodarstvo stopili v veljavo.

Od 1. januarja 2006 tako veljajo prenovljeni in nadgrajeni SRS, ki dosledno upoštevajo izhodišča MSRP in jih tudi smiselno nadgrajujejo - na pregleden način združujejo domačo računovodsko teorijo z mednarodnimi standardi. Njihova posebnost je, da obravnavajo računovodenje kot celoto za notranje in zunanje potrebe podjetij.

Vsekakor ne smemo pozabiti povezave SRS z davčno zakonodajo. Po Zakonu o dohodku pravnih oseb družbe v Sloveniji ugotavljajo davčno osnovo na podlagi priznanih prihodkov in odhodkov, ugotovljenih v izkazu poslovnega izida v skladu z zakonom in v skladu z njim uvedenimi računovodskimi standardi (3. odstavek 11. člena ZDDPO). Navedena zakonska določba zelo jasno in natančno določa, da morajo davčni zavezanci ugotoviti prihodke in odhodke v skladu z veljavnimi standardi, ki so v osnovi tudi davčno priznani, razen v primerih, ko ZDDPO določa drugačno pripoznavanje prihodkov in odhodkov za davčne potrebe. V tem primeru gre predvsem za davčno nepriznavanje odhodkov zaradi prevrednotenja zaradi oslabitve, ki so posledica uporabe predpostavke previdnosti in načela vrednotenja sredstev po nadomestljivi oziroma pošteni vrednosti. Posledica navedenega bo naloga davčnih zavezancev, ki bodo morali začeti uporabljati inštitut odloženih davkov in ugotavljati realni poslovni izid.

Skrb za okolje oziroma standard ISO 14001

✉ Marjan Porenta

Osnovno poslanstvo Elektra Gorenjska je oskrba z električno energijo odjemalcev na območju Gorenjske prek distribucijskega elektroenergetskega omrežja. Pri tem družba opravlja tri obvezne regulirane gospodarske javne službe: distribucijo električne energije, upravljanje distribucijskega omrežja in dobavo električne energije tarifnim odjemalcem. Poleg teh pa družba opravlja tudi tržne dejavnosti, kot so prodaja električne energije upravičenim odjemalcem ter energetski inženiring, ki gradi elektroenergetsko infrastrukturo.

V svoji viziji družba teži k zanesljivi, stroškovno učinkoviti in kakovostni oskrbi odjemalcev z električno energijo na svojem preskrbovalnem območju, povečevanju prihodka družbe s pospešenim razvojem in trženjem svojih storitev, pri čemer bo namenila

posebno pozornost varovanju okolja, saj to področje uvrščajo med ključna področja prihodnjega gospodarskega razvoja. Pa čeprav distribucija električne energije ne spada med večje onesnaževalce okolja.

Dvig nivoja varovanja okolja je možen tudi, ko družba gradi distribucijsko in telekomunikacijsko omrežje za potrebe lastnih tehničnih in poslovnih sistemov.

Dvig kakovosti varovanja okolja v družbi je mogoč z delom z odpadki, ki nastajajo pri gradnji in vzdrževanju elektroenergetske infrastrukture (okolju nevarni odpadki in komunalni odpadki). Odpadke, ki jih lahko recikliramo, je treba ustrezno zbrane redno odstranjevati in dostavljati registriranemu zbiralcu in predelovalcu tovrstnih odpadkov. Vse ostale odpadke pa dostavljati na ustrezno deponijo. Sistem odstranjevanja odpadkov velja za izvajalce iz podjetja in za delovne skupine zunanjih pogodbenih izvajalcev.

V družbi je treba načrtovati in projektirati distribucijski elektroenergetski sistem v skladu z družbenimi razvojnimi smericami in pri vključevanju v prostor izbirati tehnologijo, ki najmanj obremenjuje prostor. Konstantno iskanje kakovostnega kompromisa med obremenjevanjem okolja in med investicijskimi možnostmi ter okoljskimi dejavniki mora biti stalnica. Izbirati je treba tehnološke rešitve, ki nikakor ne bodo presegle z zakonom dovoljenih meja elektroenergetskih sevanj oziroma hrupa. Zmanjševanje izgub električne energije pri distribuciji in skrb za racionalno rabo električne energije pri odjemalcih so prav tako smernice manjšega obremenjevanja okolja.

Vse navedeno je vodilo upravo podjetja, da sledi srednjeročnemu planu in v letošnjem letu postori vse, da s pridobitvijo certifikata ISO 14001/2004 družba potrdi svojo strategijo prispevka k varovanju okolja. Zato je bil v okviru Odbora za kakovost (kolegij uprave) imenovan **svet Sistema ravnanja z okoljem (SRO)** v naslednji sestavi:

Rudi Ogrinc – skrbnik sistema SRO, **Miha Zupan** – namestnik skrbnika sistema SRO, **Marjan Porenta** – predstavnik vodstva za kakovost in člani, **Anton Aljancič**, **mag. Jelka Blejec**, **Mateja Purgar**, **Gregor Štern**, **Polde Zupan**, **Miha Žumer**.

Naloga sveta je, da pripravi vse potrebno, da se aktivnosti odvijajo tako, da pridobimo certifikat v septembru letošnjega leta. Vse tovrstne aktivnosti se bodo odvijale po enakih principih, ki veljajo za že prepoznane procese po standardu ISO 9001/2001. To pomeni, da bo treba prirediti Poslovniki kakovosti družbe, sprejeti potrebne organizacijske predpise, oblikovati in usposobiti za delovanje Skupine za ravnanje z okoljem v OE DO, OE IVG in OE DTS ter vse ostale OE. Osnovna naloga teh skupin je prepoznati pomembne okoljske vidike; to so **okoljski vidiki**, ki imajo pomemben vpliv na okolje, kot na primer:

ZRAK: zmanjševanje sevanja v okolju, zmanjševanje hrupa v okolju, preprečevanje možnosti širitve plina SF6.

ZEMLJA IN VODA: preprečevanje izlivanja olja iz transformatorjev, vgrajevanje suhih in transformatorjev s tekočino midle, vgrajevanje visoko kakovostnih oljnih transformatorjev, preprečevanje možnosti razlivanja olja pri transportu in vgrajevanju transformatorjev.

ODPADKI: zagotoviti nadzor vseh gradbenih in tehnoloških odpadkov, olj ter kemikalij, v dogovoru z javnimi službami pa urediti komunalne in biološke odpadke.

POŽAR: urediti ustrezno požarno zaščito omrežja, postrojev, skladišč, poslovnih in obratnih prostorov ter avtomobilskih delavnic.

PROSTOR: posegi v prostor morajo biti racionalni, infrastruktura v prostoru naj bo tehnološko najugodnejša, ki bo v največji možni meri ohranjala videz pokrajine (poseki).

IZGUBA, PORABA ENERGIJE: z vlaganjem sredstev v omrežje in postroje zmanjšujemo izgube električne energije, s stimulativnim pristopom preprečujemo neregistriran odjem električne energije ter odjemalcem svetujemo o racionalni uporabi električne energije.

ZAPOSLENI: osveščenost, znanje in odgovornost zaposlenih v družbi.

Dokumentacijsko gradivo bo zbrano in urejeno po že obstoječem sistemu ISO 9001.

Glede na aktivnosti, ki jih svet že izvaja (usposabljanje članov, predhodni pregledi, priprava dokumentov ...), lahko pričakujemo jeseni uspešen zaključek projekta.

Aktualno

Poslovna odličnost

Marjan Porenta

27. januarja letos je ministrstvo za visoko šolstvo v imenu vlade v uradnem listu objavilo razpis za prijavo z naslovom Za priznanje republike Slovenije za poslovno odličnost – PRSPO. Vloge ocenjuje komisija po sistemu, ki ga je predpisala Evropska fondacija za kvalitetni management – EFQM.

Z načrtovanjem aktivnosti na področju kakovosti vodenja in delovanja znotraj družbe EG bomo nadaljevali tudi letos in izpopolnili lanskoletno vlogo z novimi dokazi svojega delovanja. To je predvsem na področju odnosa z odjemalci, kjer smo prvič izvedli obširno anketo med odjemalci električne energije, pa tudi na področju odnosa do okolja, saj aktivno vodimo projekt pridobitve certifikata ISO14001.

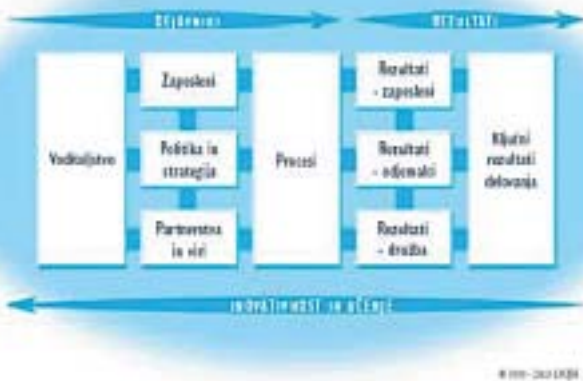
Za ponazoritev namena ocenjevanja poslovne odličnosti je najbolje, če citiram navedbe in pojasnila iz projekta vlade PRSPO.

Model nam v bistvu pove, da se zadovoljstvo odjemalcev, zadovoljstvo zaposlenih in vpliv na družbo dosežejo z izvajanjem politike in strategije, upravljanjem s sposobnostmi zaposlenih in upravljanjem s partnerstvi in z viri ter s procesi, kar končno privede do odličnosti v ključnih rezultatih delovanja.

Devet predalov v modelu predstavlja merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje napredovanja v smeri odličnosti, in so razvrščena v "dejavnike" in "rezultate". Posameznemu merilu je pripisano največje mogoče število točk, ki ga lahko dodelimo pri ocenjevanju določenega področja, tako v procesu samo-ocenjevanja znotraj organizacije kot tudi v procesu ocenjevanja vlog prijaviteljev za priznanje.

Tako se tista stran modela, kjer so "rezultati", ukvarja s tem, kar je organizacija dosegla in dosega; "dejavniki" pa opisujejo, kako se ti rezultati dosega.

Model omogoča uvedbo izboljšav na področju inovativnosti in možnost primerjav (benchmarking), partnerstva, upravljanja znanja, ustvarjalnosti in učenja. Je bolj usmerjen k odjemalcem in bolj poudarja sklepanje partnerskih povezav ter ravnanje z ljudmi, tako z zaposlenimi kot z odjemalci. Merjenje poslovnih zmogljivosti: Model uvaja tudi ocenjevalno matriko, imenovano RADAR, z naslednjimi vidiki: Results (rezultati), Approach (pristop), Deployment (razširjenost), Assessment (ocenjevanje) in Review (pregled).

Vsebina vloge za poslovno odličnost

1. Voditeljstvo: kako vodje razvijajo in omogočajo doseganje poslanstva in vizije, razvijajo vrednote, potrebne za dolgoročni uspeh, ter vse to uresničujejo z ustreznimi dejanji in vedenjem ter se osebno zavzemajo za to, da bi se sistem upravljanja organizacije razvijal in uvajal.

2. Politika in strategija: kako organizacija uresničuje svoje poslanstvo in vizijo z jasno strategijo, osredotočeno na vse udeležene strani ter podprto z ustrežno politiko, načrti, cilji, ciljnimi vrednostmi in procesi.

3. Zaposleni: kako organizacija upravlja, razvija ter sprošča znanje in celoten potencial svojih zaposlenih na ravni posameznika, timov in celotne organizacije in kako te aktivnosti načrtuje v podporo svoji politiki in strategiji ter učinkovitemu delovanju svojih procesov.

4. Partnerstva in viri: kako organizacija načrtuje in upravlja svoja zunanja partnerstva in notranje vire v podporo svoji politiki in strategiji ter za uspešno izvajanje svojih procesov.

5. Procesi: kako organizacija snuje, upravlja in izboljšuje svoje procese v podporo svoji politiki in strategiji ter v celoti zadovoljuje svoje odjemalce in druge udeležene strani in ustvarja vedno večjo vrednost zanje.

6. Rezultati v zvezi z odjemalci: kaj dosega organizacija v razmerju do svojih zunanjih odjemalcev.

7. Rezultati v zvezi z zaposlenimi: kaj dosega organizacija v odnosu do svojih zaposlenih. Merila dojemanja prikazujejo, kako zaposleni dojemajo svojo organizacijo (dobimo jih npr. iz anket, ciljnih skupin, razgovorov, strukturiranih ocenjevanj) ter lahko vključujejo podatke, povezane z motivacijo in zadovoljstvom.

8. Rezultati v zvezi z družbo: merila dojemanja prikazujejo, kako širša družba dojemajo organizacijo (dobimo jih npr. iz anket, poročil, javnih srečanj, od predstavnikov javnosti, državnih organov).

9. Ključni rezultati delovanja: kaj dosega organizacija glede na načrtovane dejavnosti. Ključni rezultati delovanja so rezultati, ki jih organizacija načrtuje in lahko (odvisno od namena in ciljev organizacije) vključujejo podatke v zvezi s finančnimi ter nefinančnimi rezultati.

Odlični rezultati pri delovanju, odjemalcih, zaposlenih in družbi se dosežejo z voditeljstvom, ki je gonilo politike in strategije, zaposlenih, partnerstva in virov ter procesov.

Glede na zadovoljive rezultate ocene naše prve vloge v preteklem letu smo prepričani, da bo ocena stopnje poslovne odličnosti EG v letu 2006 še boljša.

Akcijski načrt za pripravo vloge

- 26. 2. – oddaja namere za prijavo
- 31. 3. – izdelati vse strani vloge
- 15. 4. – izvesti samooceno vloge
- 27. 4. – izdelati čistopis vloge
- 30. 4. – oddaja vloge

Aktualno

Slovesno odprtje distribucijskega centra vodenja

✍ Marjan Jerele, Mateja Purgar

V torek, 7. februarja 2006, smo v Elektru Gorenjska slovesno odprli konceptualno optimalni in naj sodobnejši distribucijski center vodenja.

"Distribucijski center vodenja je ključnega pomena za zagotavljanje zanesljive in kakovostne oskrbe odjemalcev z električno energijo. Hkrati pomeni urensičenje načrtov vlade in Ministrstva za gospodarstvo na področju energetike, ta načrt pa je v celoti prilagojen energetske politiki Evropske unije," je povedal minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak.

Distribucijski center vodenja, v katerega je Elektro Gorenjska vložil 380 milijonov slovenskih tolarjev, je ob koncu leta 2005 uspešno preстал 3-mesečno poskusno delovanje.

Osnovna naloga vodenja elektroenergetskega sistema je pregled nad stanjem elektroenergetskih naprav, pregled nad pretoki energije in posredovanje v primerih nastanka napak na omrežju. Distribucijski center vodenja je osrednje informacijsko vozlišče, ki povezuje končne postaje v objektih elektroenergetskega sistema. Iz vseh teh postaj zajema podatke in jih upravlja. Povezan je tudi z republiškim centrom vodenja in s poslovnim omrežjem Elektra Gorenjska, s katerima izmenjuje elektroenergetske podatke.

V kontinuiran razvoj distribucijskega centra vodenja smo vložili že 37 let svojega znanja in izkušenj. Pri izboru novega sistema smo upoštevali tudi izsledke izdelanih študij, idejnih projektov, diskusij in usklajevanj. Za izgradnjo centra vodenja je bilo izbrano podjetje Ensico iz Ljubljane, ki je že imelo izkušnje na tem področju.

Slovesnosti ob odprtju gotovo ne bi bilo, če ne bi imeli odličnih, požrtvovalnih in neutrudnih sodelavcev, ki so v projekt vložili svoj čas, napor in svoje znanje. Posebne zasluge imajo Franci Čebulj, Borut Jereb, Marjan Jerele, Peter Lavtar, Metod Markun, Boštjan Vogelnik in Peter Zagožen.

Na slovesnosti je predsednik uprave Elektra Gorenjska Jože Knavs za posebne zasluge in strokovno delo podelil priznanje in pohvalo Petru Lavtarju.

Peter Lavtar si je vseskozi prizadeval za uvedbo sodobnih tehnologij v segmentu vodenja in nadzora elektroenergetskega sistema v Elektru Gorenjska. Konstruktivno je sodeloval v različnih strokovnih telesih na področju obratovanja elektroenergetskih sistemov. Ne nazadnje je svoje znanje predstavil v številnih strokovnih člankih in prispevkih.

Za kakovostno sodelovanje se je predsednik uprave Jože Knavs zahvalil tudi zunanjim izvajalcem. Svoje delo so odlično opravili pogodbeni partner in dobavitelj Ensico s strokovnim vodjo projekta Jankom Blatnikom ter ostali izvajalci - podjetji IBE in ERPO Sistemi ter Elektroinstitut Milan Vidmar.

Peter Lavtar je podrobneje predstavil delovanje distribucijskega centra vodenja. Foto: Damjan Prašnikar

Slovesnosti ob odprtju so se številčno udeležili tudi predstavniki sedme sile. Foto: Damjan Prašnikar

Razvoj DCV-ja

Začetki distribucijskega centra Elektra Gorenjska segajo v leto 1969, ko je začel obratovati distribucijski center Kranj na Zlatem polju. V času njegovega delovanja je razvoj daljinskega vodenja prešel tri večje razvojne faze, ki so jih narekemale nove tehnologije – tako na področju vodenja kot na področju gradnje razdelilnih transformatorskih postaj.

V začetnem obdobju do leta 1976 so bili vsi objekti krmiljeni in nadzorovani prek sinoptične plošče. Meritve so se opazovale na komandnem pultu in se ročno popisovale vsako uro. Leta 1976, ko se je povečalo število daljinsko vodenih postaj, je bil distribucijski center vodenja prvič posodobljen. Instaliran je bil prvi procesni računalnik. Njegova glavna funkcija je bila registracija meritev, protokolov in zapis obratovalnih dogodkov na tiskalniku.

Drugo pomembnejšo posodobitev klicnega centra beležimo v letih 1980-1981, ko je bil nadzor objektov približan tudi oddelkom za obratovanje. Dobil so oddaljene terminale, ki so bili povezani z osrednjim računalnikom v distribucijskem centru vodenja.

Tretjo pomembno posodobitev predstavlja opuščanje sinoptike pri novozgrajenih in pri posodobljenih elektroenergetskih objektih. Upravljanje teh objektov je bilo vključeno v računalniški sistem. Leta 1996 je bila z moderno dvojno računalniško konfiguracijo zagotovljena večja zanesljivost podatkov. Povečano je bilo tudi število delovnih postaj v distribucijskem centru vodenja, iz katerih je bilo omogočeno izdajanje komand.

V skladu z usmeritvami novega energetskega zakona, razvojem tehnologij, predvsem pa zaradi drugačnega pristopa do odjemalcev se je število funkcij, ki so se izvajale v distribucijskem centru vodenja, stalno povečevalo. Obstoječa konfiguracija distribucijskega centra ni več zadoščala zahtevam.

V letu 2001 smo začeli izgradnjo novega distribucijskega centra vodenja na lokaciji Mirka Vadnova 3a.

Aktualno

Prehod SN distribucijskega omrežja z 10 kV na 20 kV Miha Žumer

Osnovna naloga upravljalca in lastnika omrežja je optimalno načrtovano in grajeno električno omrežje. Razvoj električnih omrežij je bil skozi kratko, vendar burno zgodovino elektroenergetike vedno povezan z optimalno izbiro napetostnih nivojev.

Osnovne temeljne raziskave v Sloveniji, ki so dale smernice razvoju električnih omrežij, so bile izdelane v okviru sistemskih raziskav "Kvaliteta električne energije". V prvi izmed vrste študij je raziskovalna skupina leta 1967 pod vodstvom prof. dr. Marjana Plaperja obravnavala izbiro optimalnih napetostnih stopenj. Za izračune so že uporabili digitalni računalnik, s katerim so na matematičnem modelu omrežja obravnavali različne ploskovne gostote porabe. Rezultat študije je bila utemeljitev tristopenjskega modela napetosti 110/20(10)/0,4 kV z izrazito prednostjo pred takrat uveljavljenim štiristopenjskim modelom 110/35/10/0,4 kV.

Leta 1972 je Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije organiziralo tretje **Posvetovanje o tehničnih problemih distribucije Slovenije** v Portorožu. Na tem za slovensko elektroenergetiko pomembnem posvetovanju so bili na podlagi referatov najvplivnejših slovenskih energetikov sprejeti sklepi, da se v Sloveniji pospešeno uvaja 20 kV distribucijska napetost in da je treba preiti iz štiristopenjske transformacije 110/35/10/0,4 kV na tristopenjsko transformacijo 110/20/0,4 kV, kar pomeni opuščanje 10 kV in 35 kV napetostnega nivoja in prehod na enotni 20 kV napetostni nivo.

Na Gorenjskem je bilo nekaj SN omrežja že na 20 kV napetostnem nivoju zgrajenega v tridesetih letih prejšnjega stoletja in je na 20 kV vse do danes tudi obratovalo. Načrtni prehod distribucijskega elektroenergetskega omrežja se je na podlagi portoroških sklepov in študij posameznih distribucijskih omrežij Elektroinštituta Milan Vidmar kmalu začel izvajati na področju Gorenjske.

Zgornja Gorenjska

Na področju zgornje Gorenjske je TOZD Elektro Žirovnica pričel pripravljati naprave in SN omrežje za prehod iz 10 kV na 20 kV napetost kmalu po letu 1975, ko so bile za to področje izdelane prve študije prehoda SN omrežja. Tega velikega projekta so se na tem delu Gorenjske lotili res načrtno. Leta 1979 je bila zgrajena prva distribucijska RTP 110/20 kV Radovljica na odmočju Gorenjske, kar je omogočilo prehod dela SN omrežja na 20 kV na območju KN Radovljica v letih 1981 in 1982, razen mestnega območja (mestni del SN omrežja je prešel na 20 kV napetost v letu 1990). Prehod se je nadaljeval na območju KN Jesenice v letu 1984, ko je bila zgrajena nova RTP 110/20 kV Jesenice in na območju KN Kranjska Gora v letu 1985 z rekonstrukcijo RTP 35/20 kV Kranjska Gora. Tako je bil v letih 1984 in 1985 izveden celoten prehod SN omrežja na 20 kV celotne zgornje

Savske doline vse od Žirovnice (RTP 35/20 kV Završnica) do Rateč.

V obdobju od 1985. do 1989. leta je bilo predelano SN omrežje z RTP na območju KN Bled in KN Bohinj tako, da je bila konec leta 1989 izvedena prevezava tega dela omrežja na 20 kV napetost.

V letu 1990 je bilo predelano še preostalo 10 kV SN omrežje na 20 kV v mestu Radovljica in tako je bil z letom 1990 tudi zaključen prehod na 20 kV napetost na celotnem območju zgornje Gorenjske.

Spodnja Gorenjska

Na območju spodnje Gorenjske je bilo nekaj 20 kV omrežja (območje KN Cerklje in Visoko) zgrajenega že pred drugo svetovno vojno. Načrten postopen prehod iz 10 kV napetosti na 20 kV in obenem tudi ukinjanje 35 kV napetosti se je na območju spodnje Gorenjske začelo manj načrtno, čeprav so prehod utemeljevale prenekater študije in elaborati.

Nekdanje KN Podbrezje je prehajalo na 20 kV napetost v letih 1984 do 1986. Nadzorništvo je bilo z večino naprav kmalu pripojeno KN Trzič, tako da je celotno tržiško območje pridobilo 20 kV napetost do leta 1991, ko je bila zgrajena RTP 110/20 kV Trzič.

Nadaljevanje prehoda na 20 kV napetostni nivo na spodnji Gorenjski je bilo na območju Železnikov in Škofje Loke v obdobju od leta 1990 do 1994.

Aktivnosti prehoda na 20 kV napetost so se nadaljevale na območju takratne KN Medvode v letih 2002 in 2003, ko je bila zgrajena tudi RTP 110/20/6,3 kV Medvode in rekonstruirana RTP 110/20 kV Škofja Loka. Ob rekonstrukciji RTP Medvode in RTP Škofja Loka pa je na 20 kV napetost prešlo SN omrežje mesta Medvode in Škofja Loka.

Postopoma, predvsem pa od leta 2000 dalje, je potekala in še poteka aktivna predelava še preostalega, predvsem mestnega dela SN omrežja Kranja na 20 kV. Izgradnja prve distribucijske RTP 110/20 kV Zlato polje v GIS izvedbi v letih 1999 in 2000 je tudi na območju mesta Kranj pospešil prehod še preostalega, vendar najbolj zahtevnega mestnega omrežja. V letu 2002 je bila rekonstruirana RTP 110/20/10 kV Labore, poteka pa rekonstrukcija RTP 110/20 kV Primskovo, kot še zadnji "pogoj" za dokončni prehod SN distribucijskega omrežja z 10 kV na 20 kV. Dejanski prehod celotnega SN omrežja bo tako končan do sredine leta 2006.

Žal pa niso uspela prizadevanja za prehod na 20 kV napetost pri največjem porabniku Elektra Gorenjska Sava Tires in Sava vendar zadnji dogovori le kažejo optimizem in s tem možnost prehoda tega SN industrijskega omrežja na 20 kV, ki je vključen v RTP Labore. Tako ostaja v projektu prehoda na 20 kV le manjša siva lisa.

Dolgoročni projekt prehoda ima kar nekaj pozitivnih učinkov. Intenzivno so se uvajale, posebno po letu 1991, nove sodobne evropske tehnologije energetskih naprav (GIS, RMU), omrežje se je in se bo še intenzivneje kablrilo (manjša ranljivost omrežja), daljinsko vodenje SN omrežja (DKS). Zgrajeno je novo sodobno distribucijsko omrežje, ki je načrtovano po sodobnih tehničnih kriterijih in zagotavlja zanesljivo in kakovostno napajanje naših odjemalcev z električno energijo.

Upamo, da nam bo v naslednjih treh letih uspelo ukiniti tudi še preostalo 35 kV napetost na območjih: RTP 20/35 kV Šk. Loka - RTP 35/20 kV železniki, RTP 110/35 kV Moste - RTP 35/20 kV Ukova - RTP 35/20 kV Kranjska Gora in RTP 110/35 kV Moste - RTP 35/20 kV Bled - RTP 35/20 kV Bitnje (RTP 35/20 kV Bohinj). V ta namen intenzivno delamo na projektih: RTP 110/20 kV železniki, RTP 110/20 kV Moste, RTP 110/20 kV Bohinj, RTP 110/20 kV Kranjska Gora, 110 kV povezavi Železniki - Bohinj, 110 kV povezavi Jesenice - Kranjska Gora.

Ne smemo pozabiti, da projekt prehoda z 10 kV na 20 kV traja že dobrih trideset let. Cela generacija elektrotehnikov je v ta projekt vložila vso svojo energijo in mladost, kar ne bi smeli pozabiti, kajti od nas je terjal kar veliko naporov in predanosti stroki. Upamo, da bodo nove generacije elektrotehnikov v Elektru Gorenjska znale ceniti opravljeno delo, ki je dober temelj za nadaljnje izzive in projekte.

V RTP Primskovo so bile zamenjane 10 in 20 kV stikalne celice. Foto Mira Pibernik

Aktualno

Mojih 40 let v Elektru Gorenjska

 Janez Pšenica

Pri brskanju po spominu in po zapiskih, kaj sem v Elektru Gorenjska in elektrogospodarstvu delal v tem kar dolgem obdobju, polnem strokovnih novosti in organizacijskih sprememb, ugotovim, da marsikaj zanimivega. Vedno sem imel rad sodelavce, Elektro Žirovnica in Elektro Gorenjska.

Pravzaprav ugotavljam, da se zelo rad spominjam svojih začetkov, ko je človek mlad, poln elana in energije in je vse tako lepo. Imel sem veliko prijateljev v podjetju, elektrogospodarstvu, pri poslovnih partnerjih in na športnem področju, ki je še vedno način mojega življenja.

Za elektroenergetiko sem se odločil, ko je direktor elektrogospodarske šole v Cerknem, g. Falatov, prišel v Elektrarno Moste k mojemu očetu in mu razlagal, kakšna je ta šola. Navdušil me je zanjo, zaradi česar sem leta 1954 odšel v Cerkno. Šolo sem leta 1957 zaključil in postal električar - energetik. Takoj za tem sem se vpisal na srednjo elektrotehnično šolo v Ljubljani, ki sem jo obiskoval popoldne ob delu. Šest ur dnevno sem bil zaposlen. Eno leto pri Elektru Ljubljana okolica v RTP Črnuče kot električar in stikalec ter še eno leto v tovarni stikalnih naprav TELA v Ljubljani, kjer sem navijal in umerjal zaščitne releje. Leta 1959 sem opravil sprejemni izpit za vpis na Fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani in jo leta 1965 zaključil.

Takoj sem se zaposlil v Elektru Gorenjska - v distributivni enoti Žirovnica. Pozneje sem delal v projektivnem biroju Elektra Gorenjska kot vodja skupine še dveh projektantov v Žirovnici.

1. 5. 1973 sem bil na razpisu izbran na delovno mesto vodja distributivne enote Žirovnica. Na razpise sem se moral prijavljati še večkrat, kasneje pa sem bil imenovan z odločbami. Do leta 2001 sem v Žirovnici preživel več reorganizacij (distributivna enota, TOZD, poslovna enota). Bili so časi, ko nismo vedeli, kateri deli elektrogospodarstva se bodo obdržali in kam bo kdo premeščen. Nismo vedeli, ali bo v Žirovnici TOZD ostal ali bo ukinjen, kaj bo z upravo v Kranju, kaj se bo selilo v Ljubljano. Pogajanja so prinesla ohranjanje

sedežev organizacij, vendar pa tudi zmanjševanje števila zaposlenih. Zadnja večja reorganizacija je nastopila 1. 1. 2001, ko smo se po elektroenergetskem zakonu reorganizirali v poslovne enote za distribucijo električne energije, upravljanje distribucijskega omrežja in dobavo električne energije, ne več po teritorialnem principu pač pa po funkcionalnem. Leta 2001 se nas je kar nekaj selilo iz Žirovnice v Kranj (finančna operativa, vodenje distribucije z investicijami, razvojem, novogradnjami in s tehnično dokumentacijo). Poslovna enota za distribucijo električne energije, ki sem jo prevzel, je imela kar 160 zaposlenih. Tudi zadnjih pet let smo se reorganizirali. Iz poslovnih enot so nastale organizacijske enote. 1. 1. 2006 sta se organizacijski enoti za distribucijo električne energije in upravljanje distribucijskega omrežja ponovno združili. To je bil tudi čas, da po skoraj 42 letih zaključim z delom v Elektru Gorenjska in se upokojim. Reorganizacije se bodo tudi v prihodnje dogajale, zaposlenih bo vedno manj, še dobro, da so elektroenergetske naprave vedno bolj kakovostne.

Ob pogledu na tehnične novosti v mojem 40-letnem obdobju ugotavljam, da jih je bilo precej. Eden največjih ciljev je bil prehod z 10 kV srednjenapetostnega napajanja na 20 kV. Predlog prehoda elektrodistribucije Slovenije se je oblikoval na fakulteti za elektrotehniko pri prof. dr. Plaperju in na Elektroinštitutu Milana Vidmarja, potrjen pa je bil na posvetovanju Slovenske elektrodistribucije v Portorožu leta 1972. V Žirovnici se je prehod pričel izvajati s prvimi 20 kV kablom Elan Begunje - Sukno Zapuže leta 1970 in nadaljeval vse do leta 1989, ko je bil zaključen. Do leta 2000 smo položili 164 km 20 kV kablov, 82 km polizoliranih daljnovodov in 40 km izoliranih 20 kV prostovodnih kablov. V obdobju predelav se je začela uvajati nova tehnologija s SF6 20 kV celicami. V Elektru

Žirovnica je bilo vgrajenih 142 blokov oziroma trafo postaj s to opremo. Tudi sodobna oprema 213 daljinsko vodenih stikalnih mest omogoča bistveno hitrejšo odklope in priklpe.

H kakovostnejšemu napajanju in oskrbi odjemalcev so prispevali tudi novozgrajeni večji objekti: RTP 110/20 kV Radovljica, zgrajena leta 1980, RTP 110/20 kV Jesenice leta 1985, DV Moste - Bled 2x110 kV leta 1987, DV Bled - Bohinj 2x110 kV leta 1981 in leta 1989.

V Žirovnici smo do leta 1978 poslovali v stavbi iz leta 1914 in še v dveh stavbah. Tisto leto je bila zgrajena nova poslovna stavba, ki nam je izboljšala in polepšala delovno okolje.

Ob novih RTP-jih smo zgradili novi krajevni nadzorništvi Radovljica in Jesenice, povečali pa smo nadzorništvi Bled in Bohinj. Porušili smo staro nadzorništvo Kranjska Gora in zgradili novo in sobodno.

Februarja leta 1984 je orkanski veter povzročil ogromno škodo na naših energetske naprave. Z nove poslovne stavbe v Žirovnici je vihar odnesel streho. Poslovno stavbo smo zatem za eno etažo dvignili, spremenili naklon strehe in tudi videz poslovne stavbe. Leta 1986 smo spodnje prostore preuredili v kuhinjo z jedilnico. Dobre malice smo imeli do sredine leta 2004.

Za dobro počutje zaposlenih so bile zelo pomembne tudi počitniške kapacitete, za katere je Elektro Žirovnica dobro skrbel. Zgradila ali obnovila je počitniške objekte na Voglu, Kobli, v Kranjski Gori, kupila garsonjeri v Podčetrtku in v Barbarigi. To je bila dobra naložba za Elektro Gorenjska in za vse zaposlene.

Kadrovsko se je Elektro Žirovnica do leta 1987 krepila, saj je od 100 zaposlenih v letu 1965 njihovo število naraslo na 132, ko smo po Kelagovi študiji število zaposlenih pričeli zmanjševati in nas je bilo ob koncu leta 2000 še 115. Tudi krajevna nadzorništva so bila kadrovsko močna, saj je bilo v Bohinju, Radovljici in na Jesenicah zaposlenih po 20 monterjev; sedaj pa le od tri do šest in še to ob združevanju krajevnih nadzorništev.

Menim, da je bila tudi Poslovna enota za distribucijo (PEDI), ki je nastala z reorganizacijo leta 2001, uspešna. Pred nami je bilo veliko izzivov.

Odprtje poslovne stavbe distribucijske enote Žirovnica leta 1978, godba na pihala Veriga Lesce, govori Janez Pšenica, direktor enote. Foto: arhiv Janeza Pšenice

Aktualno

PEDI je s 160 zaposlenimi predstavljal veliko poslovno enoto z močnimi službami, odgovornimi za posamezna področja dela celotnega Elektra Gorenjska. Postavili smo nove temelje službe za transport in vzdrževanje elektroenergetskih naprav, službe za investicije in službe za razvoj. Preuredili in prenovili smo staro poslovno stavbo na ulici Mirka Vadnova 3 in s tem izboljšali delovne pogoje. V letu 2002 je bilo veliko truda vloženega v izgradnjo nove RTP 110/20, 10 kV Labore; v letu 2004 smo prenovili RTP 110/20, 10 kV Škofja Loka in v sodelovanju s Savskimi elektrarnami zgradili novo RTP Medvode 110/20 kV. V letu 2005 smo pričeli z izgradnjo in s predelavo RTP Primskovo, RTP Tržič ter novim RTP Bohinj s krajevnim nadzorništvom. V obdobju od leta 2001 pa do danes pa smo intenzivno nadaljevali s posodabljanjem omrežja in prehodi z 10 kV na 20 kV. V letu 2006 bo tudi mesto Kranj doživelo zaključek prehoda z 10 kV na 20 kV.

V letih mojega dela v Elektru Gorenjska sem bil vključen v različne strokovne komisije slovenske distribucije: za računalništvo, za tipizacijo, ekonomsko komisijo, likvidnostno komisijo. Vključen sem bil v SISPO (samoupravna interesna skupnost preskrbovalnega območja EG), ISEP (interesna skupnost elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije), bil sem član delavskega sveta SOZD (sestavljena organizacija združenega dela elektrogospodarstva Slovenije) in njegov

Janez Pšenica ob odprtju RTP Radovljica 110/20 kV spomladi leta 1985. Foto: arhiv Janeza Pšenice

predsednik od 1988 do 1989. Na delavskem svetu SOZD EGS smo potrjevali vsa večja investicijska vlaganja v nove proizvodne objekte, obnove in gradnje dotrajanih 400 kV daljnovodov, vlaganje v termoelektrarno Tuzla, Ugljevik, nismo pa izglasovali vlaganja v termoelektrarno Kosovo. Leta 1989 se je elektrogospodarstvo preoblikovalo, delavski svet je bil razpuščen.

Odprtje RTP Radovljica leta 1985. Na fotografiji od leve: Janez Pšenica, direktor TOZD-a Elektro Žirovnica, Drago Štefe, direktor Elektra Gorenjska, Marko Vrničar, sekretar za energetiko na ministrstvu. V drugi vrsti: Janez Strniša, predsednik interesne skupnosti elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, na levi Vekoslav Korošec, direktor EIMV. Foto: arhiv Janeza Pšenice

Tudi z gledališčem smo se v Elektru Žirovnica srečali, ko smo na pobudo direktorja Viktorja Pogačarja in režiserja Slavka Mežka pripravili in odigrali tri enodejanke: Pod svobodnim soncem, Kronanje Matije Gubca v Zagrebu in Partizanska mati. Sodelovalo je okoli 20 zaposlenih iz Elektra Žirovnica. Na vaje smo hodili zvečer z rednimi avtobusi, saj takrat še nismo imeli avtomobilov. Igrali smo najprej v gledališču v Žirovnici, leta 1968 pa smo enodejanke predstavili na dnevu podjetja v Kranju.

Da se športno udeležujem, je znano. Kot štipendist in praktikant Elektrarne Moste sem nastopil na prvih zimskih igrah elektrogospodarstva Slovenije leta 1957 v Starem vrhu, kjer sem vozil veleslalom in z istimi smučmi tudi tekkel. Za Elektrarno Moste, pozneje pa tudi za Elektro Gorenjska, sem večkrat nastopil v šahu. Kot štipendist EGS-ja sem vodil športno sekcijo štipendistov in nastopil na letnih igrah v Kočevju v teku na 100 m in v štafeti. Od leta 1978 sem se

udeležil vseh letnih in zimskih iger, kjer sem nastopal v tekih in dosegal dobre rezultate.

Ko strnem vse misli, lahko rečem, da sem imel v Elektru Žirovnica enkratne sodelavce in sodelavke, bili smo kot družina in ponosni smo, saj smo veliko ustvarili.

Tudi na zadnje petletno obdobje svojega dela v Elektru Gorenjska se rad s ponosom ozrem. Imel sem veliko oporo v najožjih sodelavcih in ob pomoči dobrih strokovnjakov smo vse zahtevane naloge in zastavljene cilje uspešno realizirali.

Hvala vsem, ki ste bili daljše ali krajše obdobje z mano. Vse sem imel rad, skoraj vsem sem zaupal in bil le malokdaj razočaran.

Elektru Gorenjska in vsem zaposlenim želim veliko dobrega sodelovanja, medsebojnega razumevanja in odličnih poslovnih uspehov.

Obnova počitniške hišice na Voglu leta 1987. Na fotografiji od leve: direktor TOZD-a Elektro Žirovnica Janez Pšenica, direktor gradbenega podjetja Bohinj g. Pekovec, Majda Kovačič, nadzorni za Elektro Gorenjska Andrej Bergant in direktor Elektra Gorenjska Drago Štefe. Foto: arhiv Janeza Pšenice

Odsev četrletja

Defekti na energetskem omrežju zaradi sneženja Brane Papler

Od 26. do 30. novembra 2005 – Močno sneženje od 26. do 30. novembra 2005 na območju Bleda in Bohinja je povzročilo prekinitve dobave električne energije na VN in NN vodih. Prizadeta so bila najbolj visokoležeča področja na Mežakli in Pokljuki. Zaradi visokega snega (150 cm) sta bila pregled daljnovoda in popravilo zelo otežkočena, saj se nismo mogli zanesti na običajno motorizacijo.

Daljnovod (DV) na Komno je izpadel 27. novembra ob 10.40 uri. Locirali smo napako in naslednji dan, ko je sneženje dopoldan malo ponehalo, opravili pregled DV s helikopterjem. Organizirali smo ekipo za odpravo napake, pa je vreme ponovno preprečilo polet helikopterja. Hoja od Savice do Komne je bila po novozapadlem snegu prve dni zelo tvegana zaradi plazov. Dom pri Savici se je oskrboval z energijo z lastnim agregatom. Primanjkovalo jim je goriva, saj niso bili pripravljeni na tako dolgo odrezanost od sveta. Napako smo odpravili takoj po končanem sneženju 2. decembra ob 15.00 uri.

Na območju Mežakle napajamo svoje odjemalce po DV, ki je last železarne Jesenice, in nimamo vpliva na njihovo vzdrževanje. DV poteka od Jesenic čez Mežaklo v dolini Radovne. Teren je neprehoden, posebno pozimi. Odjemalce smo tri dni, dokler napaka ni bila odpravljena oskrbovali z agregati. DV je bil podrt v štirih razpetinah, popravili so ga monterji Elektrogradnje Štefelin.

Poleg tega smo imeli še napake na 20 kV DV Završnica – Gorje, 20 kV DV Pokljuka, 20 kV DV Javorniški rovt, 20 kV DV Lancovo, 35 kV DV Bled – Bohinj. Motenih je bilo 368 transformatorskih postaj.

Odpravljanje defekta na Komni.
Foto: Marjan Cvetek

Uvajalni letni razgovori

 mag. Mateja Nadižar, Mojca Jelovčan

Decembra 2005 in januarja 2006 – Najpomembnejši, temeljni pogoj za obstoj in delovanje skupine je medsebojno komuniciranje vseh članov. Komunikacija je nosilec vseh socialnih dogajanj. Posamezniku omogoča, da izrazi izkušnje drugih v skupini in tako spozna tudi tisto, česar ne bi mogel. Za skupino pomeni komunikacija instrument, s katerim analizira strokovne probleme, prinaša odločitve in usklajuje delo posameznikov znotraj skupine na poti do skupnega cilja. Poleg tega je komunikacija tudi instrument, ki omogoča, da skupina spozna in reši svoje interne probleme in težave. Končno komunikacija omogoči skupini, da stopi v stik z drugimi skupinami in tako povezuje različne skupine v skupno celoto. Če je komunikacija zaradi birokratsko avtoritativnega vodenja pretrgana ali ovirana, sta ogrožena tako obstoj kot storilnost skupine.

Osnovna naloga vodje je, da zagotovi tekoče in uspešno delovanje organizacijske enote, za katero je odgovoren. Pri tem je bistvenega pomena njegov način dela z ljudmi, kar se kaže v rezultatih organizacijske enote. S svojim načinom vodenja vpliva na organizacijsko kulturo, na zadovoljstvo sodelavcev ter na zadovoljstvo poslovnih partnerjev in strank.

Osnovni namen letnih razgovorov je, da želene cilje organizacije, izražene z ekonomskimi in drugimi kazalniki, dosežemo z dvigovanjem individualne delovne uspešnosti slehernega posameznika, saj so dosežki organizacije (brez zunanjih dejavnikov) seštevke dosežkov posameznikov, timov, oddelkov ali služb. Letni razgovor ima za cilj zagotoviti vsem zaposlenim diagnostično povratno informacijo o izvajanju nalog in o rezultatih dela. Management s tem pridobi tudi številne koristne informacije o mnenjih, potrebah in pričakovanjih ter razvojnih potrebah zaposlenih.

V mesecu decembru 2005 ter delno v januarju 2006 smo v podjetju prvič izvajali uvajalne letne razgovore, na katerih so se tako vodje (izvajalci letnih razgovorov) kot zaposleni predvsem spoznavali z obrazcem. V sodelovanju so poskušali postaviti naloge in cilje za prihodnje obdobje, določiti kritične kompetence ter imeli priložnost izreči pohvalo ali konstruktivno kritiko. Na uvajalne letne razgovore je bilo povabljenih 211 zaposlenih, od katerih se jih je 25 preizkusilo tudi v vlogi izvajalca uvajalnega letnega razgovora. En izvod obrazca, ki sta ga vodja in zaposleni izpolnila na uvajalnem letnem razgovoru, je vodja posredoval kadrovski službi. Do sredine februarja smo tako prejeli 156 izpolnjenih obrazcev.

Zdravstveni pregled oči

 Miha Zupan

Decembra 2005 in januarja 2006 – V mesecu decembru in januarju smo za zaposlene v Zdravstvenem domu Kranj organizirali zdravstveni pregled oči. Do pregleda so bili upravičeni delavci, ki pri delu uporabljajo računalniško opremo z zaslonom najmanj polovico polnega delovnega časa. Udeležilo se ga je 145 delavcev.

Pregled oči je obsegal:

- ER – elektronsko refraktometrijo s predpisom očal
- pregled na biomikroskopu
- funduskopijo – pregled očesnega ozadja

Za delavce, starejše od 40 let, pa še tonometrijo – meritev očesnega tlaka.

Kdaj mora delodajalec zagotoviti zdravstveni pregled oči?

Delodajalec mora pri pooblaščenem zdravniku zagotoviti zdravstveni pregled oči in vida delavcev v okviru preventivnih pregledov:

- pred začetkom dela na delovnem mestu
- v časovnih intervalih, ki jih določi pooblaščen zdravnik
- na zahtevo delavca, če ta zazna težave, ki bi lahko bile posledica dela z zaslonom

Delavci imajo pravico do specialističnega pregleda oči in vida, če se pri pregledu iz prejšnjega odstavka ugotovi, da je potreben.

Če se ob pregledu oči in vida ugotovi, da z uporabo običajnih korekcijskih pripomočkov ni moč odpraviti težav z očmi in vidom, ki jih ima delavec pri delu na svojem delovnem mestu, mu je delodajalec dolžan zagotoviti posebne korekcijske pripomočke. Potrebna finančna sredstva za izvedbo ukrepov ne smejo bremeniti delavca.

V Elektru Gorenjska se bodo zdravstveni pregledi oči izvajali v skladu z Izjavo o varnosti z oceno tveganja vsaka tri leta.

Strokovno predavanje o sodobnih tehnologijah Miha Žumer

2. decembra 2005 – Na pobudo Službe za razvoj je bilo 2. decembra 2005 organizirano strokovno predavanje o problematiki 110 kV kablov. Predaval je priznani strokovnjak Berthold Bera iz nemškega podjetja CCC iz Berlina. CCC (Cable Systems Contracting & Consulting – nekdanje podjetje Kaiser KWO Kabel) je eno od vodilnih svetovnih podjetij na področju proizvodnje in izvajanja projektov VN kablovodov.

Odsev četrletja

Zaradi vse bolj pereče problematike umeščanja energetskih vodov v bivalno okolje bo v prihodnosti treba marsikateri elektroenergetski vod zgraditi v obliki zemeljskega kablovoda, posebno še VN daljnovod, katerega trasa se globoko zareže v okolje.

Tudi v Elektru Gorenjska smo pripravljene na nove izzive. Čeprav imamo že nekaj krajših 110 kV kabelskih povezav v RTP 110/20 kV, kjer so 110 kV GIS stikališča (cca. 4 km 110 kV kabla), pa se v prihodnosti lahko pojavijo tudi večji projekti daljših 110 kV kabelskih povezav.

Namen predavanja je bil, da se seznanimo s celotno problematiko VN kablov, tako da bomo v prihodnje neobremenjeni pripravljene tudi na tovrstne izzive.

Tematika predavanja je bila naslednja:

- splošno o VN energetskih kablji (vrste VN kablov, XLPE kabli, zgradba kabla, preseki VN kablov, plašč VN kablov, proizvodnja VN kablov, proizvajalci VN kablov v Evropi in svetu)
- oprema 110 kV kablov (kabelske glave, spojke)
- polaganje in transport VN kablov (izbira trase za VN kablovode, transport kablov, polaganje kablov, min. radiusi polaganja in montaže, pogoji za polaganje, paralelno polaganje 110 kV kablov, mehanizacija za polaganje, prehodi – požarne zapore, mehanska zaščita kablov, pritrjevanje kablov, certificiranje montažerjev)
- dimenzioniranje VN kablov (optimalne dolžine kablovovodov, električna zaščita kablov, protinapetostna zaščita, optična zaščita, ozemljevanje ekrana, korekcijski faktorji)
- priključitve kablov na naprave (GIS, TR, DV ...)
- preizkušanje VN kablov (tovarniški prevzem, preizkusi inštaliranega kabla)
- obremenjevanje VN kabla (tokovne obremenitve kablov, preobremenitve kablov, kapacitivnost in polnilni tokovi, obratovanje VN kablov na SN napetosti, napetostno obremenjevanje kablov)
- okvare VN kablov (kritična mesta, odprava okvar, statistika okvar, iskanje oziroma odkrivanje okvarnega mesta)
- cene 110 kV kablov (primerjave DV & KBV)
- trendi kabelske tehnike (proizvodnja, uporaba, razvoj ...)
- primeri iz prakse – rešitve
- reference

Novoletno srečanje upokoencev

 Mateja Purgar

8. decembra 2005 – "Leto je spet naokoli, tu je čas iskrivih želja, veselja, praznovanja. V Elektru Gorenjska se radi spominjamo čudovitih let, ki smo jih preživel skupaj. Želimo in trudimo se, da bi jih v spominu ohranjali tudi vi," je pisalo na vabilu, ki je upokoence vabilo na tradicionalno srečanje Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn. Preko 110 upokoencev se je odzvalo povabilu in

Sekstet upokojenih Francoev. Foto: Mateja Purgar

zbrali so se v hotelu Krek v Lescah. Vse navzoče sta nagovorila predsednik uprave Elektra Gorenjska Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič. Ob dobrotah iz Krekove kuhinje so se upokojenci veselili skupnega druženja, obujali spomine in zatrjevali, da se ponovno snidejo prihodnje leto.

Upokojenci so napolnili restavracijo v hotelu Krek v Lescah. Foto: Mateja Purgar

Novoletno srečanje zaposlenih skupine Elektro Gorenjska

 Jure Trilar

16. decembra 2006 – V petek, 16. decembra 2005, je bilo v hotelu Kokra na Brdu novoletno srečanje zaposlenih skupine Elektro Gorenjska. Zbrali smo se ob 17. uri pod organizacijsko taktirko OE FES in direktorice Ivanke Jelenc. Odlično izvedbo potrjuje tudi precejšnje število udeležencev.

Začelo se je s kratkima pozdravnima govoroma in voščiloma predsednika uprave Jožeta Knavs in člana uprave mag. Andreja Šušteršiča. Poudarila sta negotovost, ki nas spremlja, in potrebo po čim

bolj neobremenjeni zabavi, ki sta nam jo zaželela. Zabavo je s prvim plesom odprl mag. Andrej Šušteršič.

Slavnostni pogrinjek in meni sta razkrivala visok nivo, ki se ga trudijo obdržati v hotelu Kokra na Brdu. Najljubši se mi je zdel losos z gorčičnim pirejem, lahek in ravno prav nevsakdanji. Kot zaprišenemu ljubitelju sladkega se mi je zdelo odlična tudi sladica – jogurtova strjenka z omako iz gozdnih sadežev.

Za glasbo in dobro vzdušje je skrbel ansambel Modrijani, ki je svoje delo mojstrsko opravil. Da bi čas še hitreje minil, so med navzoče razdelili balone s pari, ki so tekmovali ob glasbi. Najboljši par je bil tisti, ki je počepnil in dvignil roke v trenutku, ko se je končala glasba. Modrijani so svoj nastop zaključili okrog enih zjutraj, kar je bilo za nekatere, polne energije in plesa željne, neprijetno presenečenje.

Za konec bi dodal, da je bil večer res prijeten. Spoznal sem sodelavce, ki jih drugače pri svojem delu težko srečam.

Zabavna igra z baloni med plesnimi pari.

Foto: Jure Trilar

Odsev četrletja

Božiček je obiskal otroke zaposlenih Mateja Purgar

20. decembra 2005 – Telovadnica v osnovni šoli Simona Jenka v Kranju je bila kraj, kamor so zaposleni v skupini Elektro Gorenjska pripeljali svoje otroke, da bi se srečali z božičkom. Za dobro voljo otrok in staršev je posrbel čarovnik Grega, ki je iz rokava potegnil nekaj čarovniških trikov, v zadrego je spravil nekaj mamic, posebej pa je otroke navdušil s svojimi pesmicami. No, pri besedah se je nekoliko uštel, pa so ga otroci takoj popravili. Petje, ples, smeh in vsesplošno veselje so privabili božička. Prav vsakega je k sebi poklical po imenu, z njim ali z njo izmenjal kakšno besedo, zapel kakšno pesmico. Prav vse, kar 160 otrok, ki so stari do 10 let, pa je obdaril z veliko škatlo dobrot.

Oči, pogledj, kaj mi je prinesel božiček.
Foto: Mateja Purgar

Otroci so se, ko so čakali na božička, kratkočasili s čarovnikom Gregom. Foto: Mateja Purgar

Božiček se je zelo razveselil starih znancev.
Foto: Mateja Purgar

Srednješolci na obisku v mHE Sava Mateja Purgar

6. januarja 2006 – Dijaki 4. letnika Tehniškega šolskega centra Kranj so si v petek, 6. januarja 2006, v sklopu praktičnega predmeta v spremstvu nosilca predmeta Janeza Markiča ogledali malo hidroelektrarno (mHE) Sava, eno od hidroelektrarn Gorenjskih elektrarn. MHE Sava, ki je dobro znana tudi pod imenom Majdičev mlin, je nekaj posebnega zaradi turbin, generatorjev in druge opreme, ki je že dolgo ne proizvajajo več. Zaradi svoje opremljenosti predstavlja edinstven spomenik in tehnični muzej elektrifikacije in industrializacije Kranja. Prav zato je elektrarna vredna ogleda.

Majdičev mlin je svojevrsten tehnični muzej.
Foto: Mateja Purgar

Selitev krajevnega nadzorništva Bohinj v nove prostore Bojan Luskovec

9. januarja 2006 – Če ne bi bilo tegale članka, bi dogodek, ki se je zgodil v začetku januarja letos, ostal za marsikoga neopažen. Krajevno nadzorništvo Bohinj se je 9. 1. 2006 formalno preselilo v nove prostore na Ajdovski ulici (v bližini podjetja Filbo) v Bohinjski Bistrici. Do dokončne preselitve je potem trajalo še skoraj mesec dni. Kar dobrih 40 let je delovalo na stari lokaciji, na Triglavski 32. Ne moremo reči, da je bila ekipa krajevnega nadzorništva nezadovoljna s staro lokacijo, a je prilika pokazala možnost izgradnje novih prostorov.

Ob reviziji projektov za izgradnjo novega RTP Bohinj se je pred leti ponudila možnost odločitve za razširitev projektirane stavbe tudi za namene krajevnega nadzorništva. Tako so v podaljšku stikališča nastali novi namenski prostori. Morda je ravno ta del objekta dopolnil celoten objekt tako, da se celota arhitekturno odlično vključuje v okolico. Odjemalci in uporabniki naših storitev so se že navadili na novo lokacijo.

Stara stavba KN Bohinj. Foto: Janez Smukavec

Odsev četrletja

Zaposleni v naši službi, predvsem pa zaposleni v krajevnem nadzorništvu Bohinj, smo seveda zadovoljni z novo pridobitvijo. Zadovoljstva ne skriva tudi dolgoletni nadzornik Janez Smukavec, ki se v sredini letošnjega leta odpravlja v pokoj.

Nova stavba KN Bohinj. Foto: Janez Smukavec

Podpis pogodbe o nakupu zemljišča za RTP 110/20 kV Moste

☞ Miha Žumer

18. januarja 2006 – Za potrebe izgradnje nove RTP 110/20 kV MOSTE, ki je utemeljena v študiji REDOS 2030 - EIMV, je treba zagotoviti ustrezno zemljišče na območju obstoječe RTP 110 kV HE Moste. V skladu s predhodnimi dogovori s Savskimi elektrarnami Ljubljana (SEL), ki je lastnik obstoječe RTP in okolice, in v skladu z idejno zasnovo, ki sta jo izdelali Služba za razvoj in Služba za projektivo, je bilo od SEL kupljeno zemljišče ustrezne velikosti za izgradnjo prihodnje RTP z dovozno potjo. Pogodba je bila podpisana dne 18. 1. 2006 na upravi Elektra Gorenjska. S tem je zagotovljen osnovni predpogoj za izgradnjo novega objekta.

Zimske športne igre Elektra Gorenjska

☞ Mateja Purgar

19. januarja 2006 – Zimske športne igre Elektra Gorenjska so se letos odvijale v Krpinu v Begunjah na Gorenjskem. V idiličnem zimskem dnevu je za najboljše čase teklo 5 tekačic in 11 tekačev na smučeh. Številčno močnejši so bili veleslalomisti. Po smučišču se je pognalo 12 veleslalomistk in 28 veleslalomistov. Najboljši v obeh disciplinah so na podelitvi v restavraciji Center v Lescah prejeli kolajne, ki so se lesketale v zlahtnih barvah.

Najhitrejšje tekačice na smučeh so bile: Damijana Pernuš (zlato), Irena Dolar (srebro) in Andreja Golob (bron). V cilj so najhitreje pritekli naslednji tekači: Aleš Rozman (zlato), Polde Zupan (srebro) in Janez Pšenica (bron).

Mimo starta in cilja. Foto: Mateja Purgar

Kolajne v veleslalomu so si prislužile: Damijana Pernuš (zlato), Andreja Golob (bron) in Irena Perčič (bron). Med moškimi so se najbolje odrezali: Zvone Tavčar (zlato), Jernej Boncelj (srebro) in Marjan Tepina (bron).

Zvone Tavčar zmagi naproti. Foto: Mateja Purgar

Rekordni dnevni in urni odjem električne energije

☞ Boštjan Vogelink

26. januarja 2006 – Izredno nizke temperature, s katerimi je letošnja zima postregla v mesecu januarju, so pripomogle k novemu rekordnemu dnevni in urnemu odjemu električne energije v vsej zgodovini Elektra Gorenjska. V četrtek, 26. januarja 2006, je tako dnevni odjem električne energije znašal 3.512,5 MWh, rekordna dnevna konica pa je ob 19. uri dosegla 172,7 MWh.

Združitev KN Radovljica in Bled

☞ Mateja Purgar

1. februarja 2006 – S 1. februarjem 2006 sta se zaradi reorganizacije Elektra Gorenjska združili krajevni nadzorništvi Radovljica in Bled.

Združeno krajevno nadzorništvo Radovljica – Bled ima sedež v Radovljici, Ljubljanska cesta 42, telefon (04) 20 83 405.

Krajevno nadzorništvo bo še naprej nadzorovalo elektroenergetske naprave in objekte, odjemalcem pa bo zagotavljalo zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo.

Receptorska služba v rokah zunanjega izvajalca

☞ Jasna Levč Uršič

1. februarja 2006 – S 1. 2. 2006 je prišlo do spremembe pri izvajanju receptorske službe Elektra Gorenjska na Ulici Mirka Vadnova 3a v Kranju. Receptijsko službo je z navedenim datumom v izvajanje prevzel zunanji izvajalec, spremenjen pa je tudi obratovalni čas recepcije. Novi čas obratovanja recepcije je od 6.30 ure zjutraj, popoldne pa do 15.30 ure. Način izvajanja receptorske službe bo ostal nespremenjen.

13. zimske športne igre EDS

☞ Mateja Purgar

4. februarja 2006 – 13. zimske športne igre elektrodistribucijskih podjetij Slovenije so se v organizaciji Elektra Primorska odvijale na smučišču Črni vrh nad Cerknim prelepo sončno soboto, 4. februarja 2006. Tekmovalke in tekmovalci iz Elektra Gorenjska, kar 46 jih je bilo, so se v skupni uvrstitvi s 575 točkami uvrstili na 2. mesto, takoj za Elektrom Ljubljana, ki je zbral 608 točk.

Na zaključni prireditvi je Elektro Gorenjska prejel srebrni pokal za ekipno uvrstitev na 2. mesto v tekih na smučeh in zlat pokal za ekipno uvrstitev na 1. mesto v veleslalomu.

Odsev četrletja

V roke Elektra Gorenjska je šlo še 7 zlatih odličij (po dve sta prejela Damijana Pernuš in Aleš Rozman, po eno pa Monika Sodja, Jernej Boncelj in Polde Zupan), 2 srebrni (Janez Pšenica in Oto Prešeren) ter 5 bronastih (Irena Dolar, Jožica Mervič, Marko Javornik, Tomaž Jamnik in Zvone Tavčar).

Tekmovanje na zimskih športnih igrah EDS ni mačji kašelj. Oto Prešeren je za svojo uvrstitev prejel srebrno odličje. Foto: Mateja Purgar

Helena Leban in Jožica Mervič v družbi cerkljanskega laufarja. Foto: Mateja Purgar

Redna letna revizija HE Savica

Simon Peternel

Od 6. do 17. februarja 2006 – V Gorenjskih elektrarnah dajemo velik poudarek sistemskemu vzdrževanju, kar se odraža v zanesljivosti obratovanja in v kondiciji strojev in naprav. Zaradi še kakovostnejšega vzdrževanja uvajamo za vse objekte protokole revizij, ki nam omogočajo boljše planiranje revizij in časovno sledljivost vgrajenih delov in opravljenih del.

Skladno z letnim planom revizij je bila v prvi polovici meseca februarja opravljena redna letna revizija strojev in naprav v HE Savica. V januarju in februarju po navadi slap Savica, kjer je zajetje za elektrarno, presahne. Ves dotok v tem času prihaja iz Malega slapa in studencev, ki pritekajo direktno v sistem dovajanja vode. Elektrarna ima dva agregata z močjo po 2,2 MW, letno pa proizvede 20.000 MWh. Revizija poteka tako, da en agregat obratuje, na drugem pa se izvajajo dela. Izpada proizvodnje zaradi tega ni. Revizijo smo opravili z lastnimi zmogljivostmi; strojna dela je opravila mehanična delavnica pod vodstvom Nikolaja Ruparja, elektro dela pa ekipa HE Savica z vodjo Francem Sodjo.

Revizija v HE Savica. Foto: Simon Peternel

Čestitke diplomirancem

Mateja Purgar

7. februarja 2006 – Že v prejšnji številki Elga smo poročali o treh novih inženirjih elektrotehnike: Robertu Joštu, Marku Koblarju in Iztoku Štularju. Po podelitvi diplom jim je na manjšem sprejemu v torek, 7. februarja 2006, za doseženi uspeh čestitala tudi uprava. Poleg diplomirancev so se sprejema udeležili predsednik uprave Jože Knavs, član uprave mag. Andrej Šušteršič, vodja službe za kadrovske zadeve mag. Mateja Nadižar in vodja službe za marketing Mateja Purgar.

Elektro Gorenjska je odprl distribucijski center vodenja

Mateja Purgar

7. februarja 2006 – V torek, 7. februarja 2006, smo v Elektru Gorenjska slovesno odprli distribucijski center vodenja.

Osnovna naloga vodenja elektroenergetskega sistema je pregled nad stanjem elektroenergetskih naprav, pregled nad pretoki energije in posredovanje v primerih nastanka napak na omrežju. Distribucijski center vodenja je osrednje informacijsko vozlišče, ki povezuje končne postaje v objektih elektroenergetskega sistema. Iz vseh teh postaj zajema podatke in jih upravlja. Povezan je tudi z republiškim centrom vodenja in s poslovnim omrežjem Elektra Gorenjska, s katerima izmenjuje elektroenergetske podatke.

Distribucijski center vodenja, v katerega je Elektro Gorenjska vložil 380 milijonov slovenskih tolarjev, je ob koncu leta 2005 uspešno preстал 3-mesečno poskusno delovanje.

V kontinuiran razvoj distribucijskega centra vodenja smo vložili že 37 let svojega znanja in izkušenj. Pri izboru novega sistema smo upoštevali tudi izsledke izdelanih študij, idejnih projektov, diskusij in usklajevanj. Za izgradnjo centra vodenja je bilo izbrano podjetje Ensico iz Ljubljane, ki je že imelo izkušnje na tem področju. "Upam si trditi, da imamo konceptualno optimalni in tehnološko najsodobnejši distribucijski center vodenja," je povedal predsednik uprave Elektra Gorenjska Jože Knavs.

Na slovesnosti je predsednik uprave Jože Knavs za posebne zasluge in strokovno delo podelil priznanje in pohvalo Petru Lavtarju.

V kulturnem delu programa je nastopil godalni kvartet v sestavi Tine Krajnik in Milka Jurečiča na violini, Miloša Simiča na violi in Katarine Jericijo na čelu. Program je povezoval Matjaž Merljak.

Od leve: Marko Koblar, Robert Jošt, Iztok Štular, mag. Mateja Nadižar, mag. Andrej Šušteršič in Jože Knavs. Foto: Mateja Purgar

Odsev četrtertletja

Častni govorec na slavnostnem odprtju je bil minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak.
Foto: Damjan Prašnikar

Merila za ugotavljanje delovne uspešnosti in kriteriji za napredovanje zaposlenih

Mojca Jelovčan

9. februarja 2006 – V uspešnih podjetjih uspešnost zaposlenih spodbujajo ter poskušajo nagraditi, kajti zavedajo se, da so ključni dejavniki uspešnosti podjetja. Uspehi zaposlenih, ki so opaženi, zaposlenim prinašajo občutek, da so koristni in da se je njihov trud obrestoval. Z nagrajevanjem uspešnosti ostalim zaposlenim sporočajo, kakšna so zelena vedenja v podjetju ter na kakšen način lahko tudi ostali dosežajo vsaj pričakovane rezultate.

Naša podjetniška kolektivna pogodba opredeljuje izhodišča za povečevanje plač delavcev na osnovi ugotavljanja posameznikove delovne uspešnosti oziroma za napredovanje na delovnem mestu v višji plačilni razred. Na podlagi izhodišč iz podjetniške kolektivne pogodbe podpisnika (uprava in sindikata) sprejmeta podrobnejše kriterije za gotavljanje delovne uspešnosti. Pri sprejemanju meril za ocenjevanje delovne uspešnosti ter kriterijev za napredovanje pa na podlagi Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju soodloča tudi svet delavcev.

Osnutek meril za ugotavljanje delovne uspešnosti in kriterijev za napredovanje zaposlencev je

pripravila kadrovska služba in je tesno povezan s sistemom letnih razgovorov in sistemizacijo delovnih mest. Sistemizacija delovnih mest se dopolnjuje s standardi delovne uspešnosti in kompetencami, kar bo skupaj z izvajanjem rednih letnih razgovorov pripomoglo k objektivnejšemu ocenjevanju delovne uspešnosti.

Sindikata in svet delavcev so na prvi osnutek meril za ugotavljanje delovne uspešnosti in kriterijev za napredovanje zaposlencev pripombe podali v jenskem času. Informativno pripravljalo

srečanje za izhodišče začetka pogajanj je bilo 9. februarja 2006, na predloženi drugi osnutek meril in kriterijev pa sindikata in svet delavcev pripravljajo pripombe.

Gorenjske elektrarne podpisale pogodbe o nakupu zemljišča in nepremičnin

Mateja Purgar

24. februarja 2006 – V. d. direktorja Gorenjskih elektrarn Marko Čarman je 24. februarja 2006 podpisal pogodbo o nakupu zemljišča s podjetjem Sava, ki ga zastopata predsednik uprave Janez Bohorič in član uprave Vinko Perčič.

Gre za zemljišče, kjer je postavljena hidroelektrarna Standard, Sava pa je imela na tem mestu svojo proizvodnjo. Med gospodarskima oseboma ni prišlo do ureditve zemljiško-pravnih zadev, zato so se leta 2005 začeli pogovarjati o odkupu zemljišča, ki je potrebno za nemoteno obratovanje elektrarne.

Hidroelektrarna Standard je bila zgrajena leta 1922 kot industrijska elektrarna. Električna energija, ki jo je proizvajala, je zadostovala za potrebe tovarne Sava-TIKI. V njenem okviru je elektrarna obratovala do leta 1983, ko so zaradi tehničnih in kadrovskih težav obratovanje elektrarne prenesli v upravljanje družbe Gorenjske elektrarne (takrat se je imenovala Elektro Gorenjska, n. sub. o., Kranj, TOZD Elektro Sava Kranj); njena temeljna dejavnost je proizvodnja električne energije. HE Standard je bila v celoti obnovljena do konca leta 1984, ko je začela obratovati vzporedno z energetskega omrežjem.

Podpis pogodbe, s katero Gorenjske elektrarne, d. o. o., in Sava, d. d., urejata zemljiško-pravne zadeve, sklepa obdobje uspešnega dolgotrajnega sodelovanja med poslovnima partnerjema.

Od leve: Marko Čarman, Janez Bohorič in Vinko Perčič. Foto: Tadeja Kuhar

Novosti

Sistem za kontrolo napak

Bojan Luskovec, Gregor Štern, Karlo Zupanc

Nadzemni vodi s polizoliranimi vodniki se gradijo pretežno pri obnovah SN omrežij na podeželju, kjer potekajo trase daljnovodov po gozdovih in težje prehodnih terenih. Pri nadzemnih vodih s polizoliranimi vodniki je število okvar bistveno manjše kot pri nadzemnih vodih z golimi vodniki, saj tudi v najtežjih vremenskih pogojih, ob nevihtah, atmosferskih praznitvah, snežnih padavinah, zaledenitvah, otesanju in nihanju vodnikov ter celo pri padcih dreves in vej na vod v glavnem ne prihaja do prekinitve obratovanja. Vse to vpliva na dvig obratovalne zanesljivosti nadzemnih vodov s polizoliranimi vodniki glede na obratovalno zanesljivost nadzemnih vodov z golimi vodniki. Poleg prednosti, ki jih prinašajo polizolirani vodniki, pa je prisotna predvsem težava, povezana s pretrganjem oziroma detektiranjem pretrganja vodnika in s tem povezanega izostanka delovanja zemeljskostične zaščite, kar pomeni povečano nevarnost za ljudi in živali, ki lahko pridejo v stik z vodniki pod napetostjo.

Z enakim problemom se soočajo tudi ostala slovenska distribucijska podjetja, ki so ta problem izpostavljala na različnih tehničnih komisijah. Prišlo je celo do odločitev, da se zaradi tega PIV ne bi več uporabljali.

Za premostitev navedenega problema v nadaljevanju predstavljamo učinkovit sistem, ki je plod domače ideje, znanja in uporabe znanih ter v praksi preizkušenih komponent.

Pred dobrimi desetimi leti smo v Elektru Gorenjska začeli z vgradnjo polizoliranih vodnikov, ki se jih je sprva prijela kratica PAS, danes pa jih raje poimenujemo s slovenskim imenom in kratico PIV. V bazi tehničnih podatkov je zabeleženih 281 trasnih km 20 kV vodov na območju Elektra Gorenjska. Pretežno so to težje dostopne in odročne trase.

Osnovna predstavitev delovanja sistema

Merilni center MI 7150, ki je montiran v okviru nizko napetostnega razdelilca v transformatorski postaji, spremlja različne električne parametre (napetost, tok, moč itd.). Merilni center MI 7150 je namreč pred leti zamenjal klasične obratovalne meritve v TP: A-metre, V-meter s preklopko in števec. Na podatkovne izhode MI 7150 je priključen komunikacijski adapter MI 480, ki prek zunanje antene pošlje signal v obliki SMS sporočila na izbrane GSM aparate (dežurni, nadzornik itd.). Ko pride do prekinitve osnovnega napajanja (prekinitev faze), napajanje prevzame vgrajen UPS (slika 1).

Sistem beleži in daljinsko posreduje vse izbrane alarme, ki so posledica napak na 20 kV omrežju (kontakti, prekinitev vodnika) ali na TP (kontakti, VN varovalka, NN varovalka). Sistem je možno spremljati in nastavljati prek osebnega računalnika tudi z delovnega mesta in tako pridobiti tudi vse preostale obratovalne podatke (diagrami obremenitev, napetostnih razmer itd.). Z ustrezno nadgradnjo je možno tudi posredovanje števnih odbirkov odjemalcev.

Delovanje sistema

Sistem deluje na principu ugotavljanja prisotnosti napetosti na napajanem transformatorju. Če pride do prekinitve vodnika ali drugega vzroka prekinitve vsiljene fazne napetosti (transformatorska SN ali NN varovalka, kontakti ipd.), pride do dvofaznega napajanja. Zaradi nesimetrije magnetnih krogov se v transformatorju tudi v okvarjeni fazi pojavi določena vrednost inducirane napetosti, ki je odvisna od razmer znotraj transformatorja (vezava). Merilni center MI 7150 nam omogoča poljubno nastavitve vrednosti napetosti (minimalne in maksimalne), pri kateri bo začel delovati alarm.

Glede na to, ali izpade faza na zunanjem ali srednjem stebru transformatorja, so fazne napetosti na sekundarni strani transformatorja polne ali delne.

Pri nas so najpogosteje uporabljeni distribucijski transformatorji z veznima skupinama Dy5 in Yz5.

Merilni center MI 7150 spremlja in shranjuje različne merilne veličine ter jih posreduje komunikacijskemu adapterju MI 480. Komunikacijski

adapter MI 480 izbrane podatke pošlje kot alarm v obliki, kot jo dopušča izbran prenosni medij (GSM, UKV, GPRS itd.). Podatek oziroma alarm se lahko prenese do centra vodenja, dežurnega osebja ali celo neposredno na stikalo za izklop okvarjene naprave.

Potek preizkusa delovanja sistema

Preizkus delovanja sistema (slika 1) je bil izveden 9. 9. 2005 na 20 kV odvodu "Orehek" iz RTP Labore, na daljnovodnem odcepu (l = 1464 m, PIV 1 x 3 x 70 mm²) PS 394 – TP Meja (Sn = 50 kVA, Yz5). Pri predhodni pripravi in preizkusu so sodelovali predstavniki podjetja ISKRA MIS, d. d.:

- Goran Ambrožič, prodajni inženir
- Juš Budič, vodja razvoja in
- Rafko Bertonec, višji razvijalec ter
- Gregor Štern,
- Karel Zupanc,
- Bojan Luskovec in
- ostali sodelavci v zvezi z montažo (OE IVG) in preizkusi (KN Kranj) iz podjetja Elektro Gorenjska, d. d.

Na enem od drogov (slika 2) smo simulirali prekinitev PIV vodnika (slika 3) v eni fazi. Sistem se je odzval s poslanim signalom na GSM telefon (slika 4).

Preizkus je bil zaključen uspešno in po predvidevanjih.

Razpis za uporabo počitniških objektov

od 26. 5. 2006 do vključno 15. 12. 2006

Gremo na počitnice!

Preživite svoj dopust v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska. V pestri ponudbi boste našli počitniške objekte, pa če svoj načrtovani oddih najraje preživljate na morju, v toplicah, ob jezeru ali v gorah.

Morje

Simonov zaliv – Izola

Opis kapacitet: WC, tuš, štedilnik in hladilnik
Opombe: možen najem čistilnega servisa

Tip apartmaja	Število ležišč	balkon	razgled na morje	pečica	ogrevanje	žar	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A (5)	1/6	x	x	x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip A (6)	1/6	x	x	x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip A (7)	1/6			x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip A (8)	1/6			x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip A (1)	1/5	x	x	x	x		7.500,00	31,2969
Tip A (2)	1/5		x	x	x		7.500,00	31,2969
Tip A (3)	1/5		x	x	x		7.500,00	31,2969
Tip A (4)	1/5		x	x	x		7.500,00	31,2969
Tip B (59)	1/4	x	x	x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip B (60)	1/4	x	x	x	x	x	7.500,00	31,2969
Tip C (58)	1/3			x			6.000,00	25,0375
Tip C (48)	1/3			x			6.000,00	25,0375
Tip C (49)	1/3	x	x				6.000,00	25,0375

Dajla – Novigrad, Hrvaška

Opis kapacitet: WC s tušem, štedilnik, pečica in hladilnik

Tip apartmaja	Število ležišč	razgled na morje	žar	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip B (1)	1/5	x	x	8.000,00	33,3834
Tip B (3)	1/5			8.000,00	33,3834
Tip B (2)	1/4	x	x	8.000,00	33,3834

Morje

DODATNA PONUDBA:

Beli Križ nad Portorožem

Počitniški domovi Elektro gospodarstva Slovenije razpolagajo s sobami in z apartmaji v Belem Križu nad Portorožem. Opise in razpoložljivost kapacitet ter pogoje najema vam bo pojasnila:

ga. Vlasta Maherl
telefon: (02) 22 00 551

Barbariga – Pulj, Hrvaška

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, hladilnik in televizor

Tip apartmaja	Število ležišč	pečica	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A (1)	1/5	x	7.000,00	29,2105
Tip A (2)	1/5		7.000,00	29,2105
Tip A (3)	1/5	x	7.000,00	29,2105

Toplice

Terme Olimia – Podčetrtek

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, hladilnik, kabelska TV in ogrevanje
Opombe: možen najem čistilnega servisa

Tip apartmaja	Število ležišč	balokn	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A (42)	1/5		7.000,00 SIT	29,2105
Tip B (122)	1/4	x	7.000,00 SIT	29,2105

Cene kopalniških kart (celodnevni vstop):

Celodnevna vstopnica za odrasle:	1.700,00 SIT	(7,0940 EUR)
Celodnevna vstopnica za otroke (od 5-12 let):	1.300,00 SIT	(5,4248 EUR)
3-urna vstopnica za odrasle:	1.400,00 SIT	(5,8421 EUR)
3-urna vstopnica za otroke (od 5-12 let):	1.050,00 SIT	(4,3816 EUR)

Cene so zgolj informativne in se lahko spremenijo.

DODATNA PONUDBA: Moravske toplice

V sodelovanju z Zavarovalnico Triglav iz Murske Sobotice, ki razpolaga s samostojno hišico s štirimirimi ležišči v Pomurski vasi - novi del, lahko tudi vi letujete v Moravskih toplicah v času prostih terminov. Razpoložljivost kapacitet in pogoje najema vam bo pojasnila:

ga. Slavica Senčar, telefon: (02) 515 11 35

Jezerca

Bohinj – Ukanc

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, pečica, hladilnik, žar, ogrevanje in kabelska TV
Opombe: možen najem čistilnega servisa

Tip apartmaja	Število ležišč	Kabel. TV	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A (1)	1/6		8.000,00	33,3834
Tip A (2)	1/6		8.000,00	33,3834
Tip A (3)	1/6	x	8.000,00	33,3834
Tip A (4)	1/6	x	8.000,00	33,3834
Tip A (5)	1/6	x	8.000,00	33,3834
Tip A (6)	1/6	x	8.000,00	33,3834

Hribi

Kranjska Gora

Opis kapacitet: tuš, WC, štedilnik, pečica, hladilnik, ogrevanje in kabelska TV, parkirno mesto v garaži

Opombe: možen najem čistilnega servisa

Tip apartmaja	Število ležišč	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A	1/6	8.000,00	33,3834
Tip A	1/5	8.000,00	33,3834

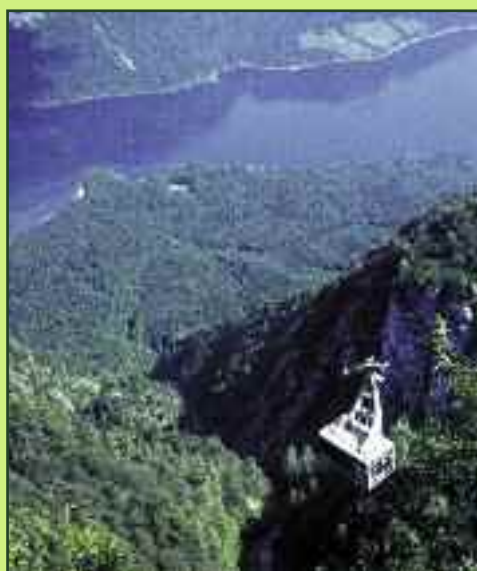

Vogel

DODATNA PONUDBA: KRVAVEC

Počitniški domovi Elektrogospodarstva Slovenije razpolagajo s sobami in z apartmaji na Krvavcu. Opise in razpoložljivost kapacitet ter pogoje najema vam bo pojasnila:

ga. Vlasta Maherl
 telefon: (02) 22 00 551

Opis samostojne hišice: WC, štedilnik, pečica, ogrevanje, radio in TV

Tip apartmaja	Število ležišč	Cena/dan (v SIT)	Cena/dan (v EUR)
Tip A	1/6	8.000,00	33,3834

Termini

Menjave gostov v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska so ob petkih (razen v Barbarigi). 7-dnevni termini za najem kapacitet so:

Od/do	Od/do	Od/do
26.05.-02.06.	04.08.-11.08.	13.10.-20.10.
02.06.-09.06.	11.08.-18.08.	20.10.-27.10.
09.06.-16.06.	18.08.-25.08.	27.10.-03.11.
16.06.-23.06.	25.08.-01.09.	03.11.-10.11.
23.06.-30.06.	01.09.-08.09.	10.11.-17.11.
30.06.-07.07.	08.09.-15.09.	17.11.-24.11.
07.07.-14.07.	15.09.-22.09.	24.11.-01.12.
14.07.-21.07.	22.09.-29.09.	01.12.-08.12.
21.07.-28.07.	29.09.-06.10.	08.12.-15.12.
28.07.-04.08.	06.10.-13.10.	

Izmenje v počitniškem objektu v Barbarigi so vsakih 10 dni.
Termini za najem so:

Letovanje v počitniških objektih Elektra Gorenjska je mogoče izključno v razpisanih terminih. Izjemoma je v primeru nezasedenosti kapaciteto mogoče uporabljati za krajše oziroma daljše obdobje.

Od/do	Od/do
26.05.-05.06.	04.08.-14.08.
05.06.-15.06.	14.08.-24.08.
15.06.-25.06.	24.08.-03.09.
25.06.-05.07.	03.09.-13.09.
05.07.-15.07.	13.09.-23.09.
15.07.-25.07.	23.09.-03.10.
25.07.-04.08.	03.10.-13.10.

Splošne določbe

Samooskrbne počitniške kapacitete Elektra Gorenjska lahko uporabljajo zaposleni Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, upokojenci in zunanji uporabniki.

Najem razpisanih počitniških kapacitet poteka v dveh delih. V prvem delu sprejemamo **pismene** prijave zaposlenih Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, v drugem delu pa **telefonske** prijave upokojencev in zunanjih uporabnikov.

Prednost pri najemu počitniških objektov imajo zaposleni, ki v letih 2004 ali 2005 niso koristili predstavljenih kapacitet.

Cene

Cene počitniških kapacitet v razpisu so za apartma na dan in že vključujejo DDV. Cene ne vključujejo turistične takse, ki jo je treba poravnati na recepciji ob predaji kapacitete.

Cene v razpisu so navedene v slovenskih tolarjih. V evre so preračunane po centralnem paritetnem tečaju (1 EUR = 239,640 SIT).

Plačilo

Plačilo dodeljenih samooskrbnih počitniških objektov na podlagi tega razpisa zaposlenim obračunamo v enem obroku pri zneskih do 30.000,00 SIT, nad 30.000,00 SIT pa v dveh obrokih pri izplačilu osebne dohodka, in sicer:

- prvi obrok v mesecu letovanja
- drugi obrok pa mesec kasneje

Upokojenci in zunanji uporabniki počitniških objektov celotno obveznost poravnajo 7 dni pred letovanjem. Plačilo dokazujejo z dostavo odrezka o opravljenem plačilu.

Odpoved najema kapacitete

Odpoved dodeljenega počitniškega objekta ni možna, razen v upravičenih primerih (smrt, bolezen, nujna službena zadržanost). V ostalih primerih odpovedi nosilec nakaznice plača polno ceno.

Kdo lahko koristi počitniški objekt?

Dodeljeni počitniški objekt lahko koristi samo nosilec nakaznice z osebami, ki so navedene na nakaznici. Vsako kršitev ali zlorabo bomo v prihodnje upoštevali pri neodbravanju letovanj.

Prevzem in predaja kapacitet

Dodeljeni apartma lahko uporabnik prevzame po 12. uri na dan letovanja, zapusti pa ga očiščenega najkasneje ob 11. uri, ko odda ključ v recepciji.

Skrb za čistočo počitniških objektov

Uporabniki počitniških kapacitet Elektra Gorenjska morajo skrbeti za čistočo najetih apartmajev. Ob prihodu prevzamejo čiste kapacitete in take morajo tudi vrniti. V Simonovem zalivu, Termah Olimia (Atomskih toplicah), Bohinju (Ukancu) in Kranjski Gori je mogoče najeti storitve čistilnega servisa.

Goste naprošamo, da v prostorih uporabljajo posteljnino in copate, ki jih prinesejo s seboj.

Vpis v knjigo gostov je obvezen. Vsak uporabnik odgovarja za škodo, ki jo povzroči v počitniškem objektu.

Zbiranje prijav zaposlenih

Zaposleni lahko prijavo na razpis oddajo osebno v tajništvo OE SPKS do 12. 4. 2006. Na prijavi je treba izpolniti vse rubrike. Zaradi lažjega razporejanja in usklajevanja prijav je zaželeno, da navedete več ustrežajočih terminov tudi zunaj glavne sezone in v drugih krajih letovanja.

Zbiranje prijav upokojencev in zunanjih uporabnikov

Upokojenci in zunanji uporabniki lahko svoje prijave sporočite telefonsko **po 20. 4. 2006**. Prosti termini bodo dodeljeni v vrstnem redu, kot bodo naročeni.

Rezervacije sprejema:

g. Blaž Andolšek
telefon: (04) 20 83 618
GSM: 031 325 140.

Želimo vam prijetno letovanje v počitniških kapacitetah Elektra Gorenjska!

Prijava za zaposlene

KRAJ LETOVANJA: _____

PRIIMEK IN IME: _____

EVIDENČNA ŠTEVILKA: _____

ORGANIZACIJSKA ENOTA: _____

ROK PRIJAVE:
12. 4. 2006

Letoval(-a) bi v času:

od _____ do _____ ali

od _____ do _____

Za letovanje poleg sebe prijavljam še naslednje uporabnike:

ŠT.	PRIIMEK IN IME
1.	_____
2.	_____
3.	_____
4.	_____
5.	_____
6.	_____

Če zgoraj navedene kapacitete ne morem dobiti v uporabo, me v istem terminu zanima letovanje v:

Datum: _____ Podpis nosilca prijave: _____

Novosti

Slika 3

Strošek uporabljenega materiala in dela

Strošek uporabljenega materiala je v našem primeru dosegel 1200 EUR. V primeru, da je merilni center MI 7150 že nameščen, se seveda strošek sistema zmanjša za vrednost merilnega centra. Stroški materiala so odvisni od cene dobavitelja materiala. V našem primeru je bil deloma uporabljen material matičnega skladišča in material, dobavljen neposredno od proizvajalca.

Strošek montaže je povsem odvisen od potrebne predelave oziroma nadgradnje obstoječega stanja. V našem primeru je šlo za radikalno predelavo NN razdelilca, za kar je bilo porabljenih osem delovnih ur (elektromonter). Sistem je po dogovoru z naročnikom možno montirati podobno, kot je bilo v našem primeru, ali pa v posebni omarici, ki se dogradi in priključi na obstoječi NN razdelilec. Odločitev je seveda prepuščena naročniku, ki se orientira glede na razmere okolja in ceno.

Utemeljitev uporabe oziroma namestitve sistema

Lastnik omrežja oziroma distributer je dolžan zagotoviti kakovostno in varno dobavo električne energije odjemalcem. Zato so slovenski elektro distributerji pred leti začeli uporabljati polizolirane (PIV) vodnike, ki so bistveno zvišali kakovost in stalnost dobave električne energije oziroma so zmanjšali število izpadov in posledično zmanjšali posredovanje ter izpostavljanje osebja ob slabih vremenskih razmerah. Za nekatere tehnične težave, ki so se pojavljale (corona, odžiganje kontaktov ipd.) z vgrajevanjem PIV, smo že našli vzroke in način reševanja težav.

Še vedno pa ostaja problem zaznave pretrganja PIV vodnika, ki kljub dotiku z "zemljo" ne vzpostavi zemljskostične zaščite na odvodu in posledično izklopa naprave. Zaradi prisotnosti nekontroliranega elementa pod napetostjo prihaja do velike nevarnosti ogrožanja okolice (premoženja, živali in ljudi).

Predlagani sistem zagotavlja uspešno zaznavo oziroma nadzor nad stanjem elektroenergetskega omrežja in varnost za okolico.

S predlaganim sistemom so zagotovljene tudi določbe Dopolnjenega predloga tehničnih predpisov za srednjenapetostne nadzemne vode s polizoliranimi vodniki (Poglavje 7.9: Zaščita nadzemnih vodov s polizoliranimi vodniki) (EIMV, Oznaka študije: ref. št. 1715, Analiza okvar v obratovanju in dopolnitve k navodilom za izgradnjo SN nadzemnih vodov s polizoliranimi PIV vodniki).

Predlagani sistem ima še naslednje prednosti:

- Celovit daljinski nadzor nad obratovalnim stanjem elektroenergetske naprave (vod in transformatorska postaja): prekinitve kontakta ali vodnika, pregorete varovalke na primarni ali sekundarni strani, spremljanje napetostnih razmer, tokovnih razmer, obremenitev, temperature itd.
- Uporaba znanih komponent proizvajalca, ki je z izdelki že vključen v posamezne sklope elektroenergetskih naprav.
- V primeru vgrajenega sistema v posebni omarici je možna montaža tudi brez odklopa odjemalcev.
- V primeru že vgrajenega merilnega centra MI 7150 je potrebna samo nadgraditev sistema.
- Servisiranje oziroma vzdrževanje opravljajo domače, lastno strokovno osebje.
- Zanesljivost sistema (samokontrola).

- V času predstavitve najnižja cena (v primerjavi z doslej znanimi rešitvami).
- Možne nadgraditve sistema (tudi prenos števnih podatkov odjemalcev).

Slabosti:

Vprašanja šibkih točk ter vplivi okolja so bili pri razvijanju sistema stalno izpostavljeni. Proizvajalec z ustreznimi deklaracijami zagotavlja ustrezno delovanje elementov pod pogoji, ki so prisotni v transformatorskih postajah oziroma njihovih nizkonapetostnih razdelilcih (obratovalne razmere: mesto namestitve, prenapetostne, napetostne in tokovne razmere ter klimatski pogoji: temperatura, vlaga).

Slika 4

Slika 4

Sporočila, ki se avtomatsko pošiljajo na mobilni telefon dežurnega in vodje krajevnega nadzorništva:

1. Sporočilo ob nastanku defekta: **ALARM !!!**
09:41 MEJA: U1<;
2. Informacija o meritvah v času defekta: Info:
I1= 710mA; I2= 1.720A; I3= 4.535A; Ti= 30.40°C; U1= 78.94V; U2= 238.94V; U3= 231.30V; U31= 270.7V;
Podatki nam pokažejo točen opis okvare.
3. Vzpostavitev normalnega obratovalnega stanja:
ALARM !!! 09:48 MEJA: U1 OK; U2 OK; U3 OK; U OK;

Možni prikazi shranjenih vrednosti na portalu.

Dostop do podatkov je možen kjerkoli in kadarkoli prek interneta ali mobilnega telefona in dlančnika.

Novosti

Uspešna sanacija 20 kV kabla z metodo Cable CURE

Bojan Luskovec

Metoda CableCURE rešuje problematiko srednjenapetostnih energetskih kablov zaradi prisotnosti vodnega in električnega drevesa. Po prehodu srednjenapetostnega omrežja Elektro Gorenjska z 10 na 20 kV napetost so se začeli pojavljati številni preboji na kabljih. Zaradi teh problemov smo se v Elektru Gorenjska odločili za izvedbo pilotskega projekta. Elektro Gorenjska je pripravila zahtevek za ponudbo za dielektrično sanacijo več srednjenapetostnih kablovodov. Za pilotski projekt je bil izbran 20 kV kablovod TP Partizanska cesta – TP Stolpnica za hotelom v Škofji Loki.

Tehnični podatki kablovoda:

- tip kablovoda: A2YHSY oziroma EHP 48 – A,
- proizvajalec: ELKA, Zagreb,
- prerez kablovoda: 1 x 150/25 mm² Al,
- nazivna napetost: 20 kV,
- dolžina kablovoda: 485 m,
- leto polaganja: 1978

Kablovodi iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja tipa PHP (PVC izolacija) in EHP (PE izolacija) so tipični predstavniki zelo slabe generacije srednjenapetostnih kablov. Ti kablovodi so zelo občutljivi na degradacijo osnovne izolacije. 50 % napak v omrežju SN energetskih kablov se zgodi zaradi težav z izolacijo. Te imajo različne izvore:

- novi kablji: napačna montaža spojk in zaključka,
- kablji v obratovanju:
  - degradacija izolacije kabla,
  - degradacija spojk in zaključkov,
  - mehanske poškodbe kablov.

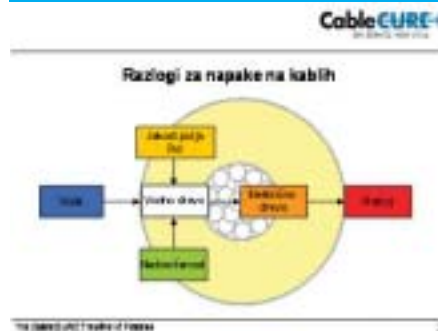
Iz preteklosti je znano, da so delne razelektritve zelo občutljivi znaki prisotnosti problemov izolacije. Prisotnost delnih razelektritev je opisana z začetno napetostjo delnih razelektritev, amplitudo (razsežnostjo) delnih razelektritev in fazno razločitvijo (razstavitvijo) vzorcev delnih razelektritev.

Vzrok za nizko življenjsko dobo kablovoda

Ko so se pojavili kablovodi s PHP in EHP izolacijo na trgu kot nadomestilo za papirne (impregnirane z oljem), je elektrotehnična stroka menila, da je dobila odlično nadomestilo za dokaj zahteven in problematičen oljni kabel (problem občutljivosti na vlago in agresivne sestavine tal, problemi polaganja na strminah in drugo).

Žal so se po nekaj letih začeli preboji PE kablov. Prve analize so pokazale izjemno hitro propadanje dielektrične trdnosti. EHP kablovodi so namesto pričakovanih 40 let življenjske dobe doživeli v povprečju le 10-15 let. Vzrok za slabšanje dielektrične trdnosti izolacije je pojav vodnega drevesa (water tree). Shematski prikaz faktorjev za nastanek preboja na kablju je predstavljen na naslednji sliki.

Shematski prikaz faktorjev za nastanek preboja na kablju

Preboji na 20 kablovodu TP Partizanska cesta – TP Stolpnica za hotelom

Leta 1998 je del srednjenapetostnega omrežja v Škofji Loki prešel v obratovanje z 10 kV na 20 kV napetost. Na kablovodu TP Partizanska cesta – TP Stolpnica za hotelom je bilo zabeleženih več prebojev:

- 4. avgust 1998
- 31. avgust 2001
- 3. julij 2002
- 10. julij 2003
- 25. september 2003
- 24. avgust 2004

Pojav "drevesa" v energetskih kabljih

Fenomen "treeing" ("drevesenje") v kabljih je poznan že od leta 1915. Leta 1932 je "drevo" ob analizah prebojev sintetične izolacije in ob razvoju meritev detekcije korone prvič nakazano kot možen vzrok preboja kabla.

Dielektrična trdnost osnovne izolacije je določena z vrsto izolacije in z njeno tehnološko čistostjo. Žal vrednost dielektrične trdnosti, izražena npr. v kV/mm, ni absolutna številka in njena vrednost je odvisna od številnih faktorjev ter celo od metode meritve. V praksi je dielektrična trdnost določena z najvišjo eksperimentalno vrednostjo električne napetosti, doseženo s prebojem izolacije. Čim bolj

čista in homogena je izolacija, tem višja je njena dielektrična trdnost. Ideálnih pogojev proizvodnje izolacije ni, kar pomeni, da moramo težiti k čim nižji vsebnosti nehomogenosti izolacije (razpoke, zračni mehurčki ...).

Prisotnost zraka v izolaciji predstavlja do 200-krat nižjo dielektrično trdnost v zračnem mehurčku kot v izolaciji. Zaradi tega prihaja do parcialnih praznitvev, ki povzročajo ustvarjanje "novih vej na drevesu". Ko drevo doseže površino izolacije, pride do preboja oziroma napake.

Parcialne praznitve v izolaciji so dobro poznan fenomen, ki se pojavlja pri izmenični visoki napetosti, kar pomeni pojav majhnih prebojev na šibkih točkah v izolaciji, npr. zračni mehurčki. Te praznitve se dogajajo posamično, nenadoma ali kontinuirano in ne povzročajo takojšnje okvare, saj je energija teh praznitvev majhna in se izraža v pC. Nivo energije parcialnih praznitvev s časom narašča, kar pripelje do dokončne okvare in poškodbe osnovne izolacije. Te povzročajo tudi termično obremenitev zaradi izgub v izolaciji, kar predstavlja termično staranje izolacije (krajšanje življenjske dobe).

Scenarij razvoja drevesa lahko opišemo: praznitve so ujele v izolacijsko telo; praznitve se širijo s toploto ali z mehanskimi premiki in zato lahko ustvarjajo tunele od mehurčka do mehurčka.

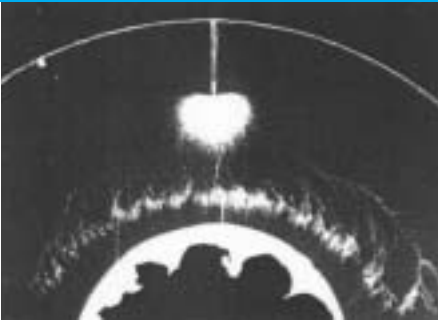
Nastajanje dreves je serija tankih praznih stez (manj kot 0,02 mm), oblikovanih v izolaciji, ki povzročajo napako oziroma okvaro izolacije. Ta težava zahteva resno obravnavo s strani distributerja, saj uničuje energetske kable.

Oblike vodnih dreves

Novosti

Tipično električno drevo pri konici preboda v zgodnjih energetskih kablích XLPE izolacije z ekstrudiranim polprevodnim plaščem (10-kratna povečava)

Regeneracija SN kablov s tehnologijo cableCURE

Tako kot so ameriški laboratoriji zgodaj odkrili problematiko vodnega drevesa, tako so prav v ZDA začeli iskati primerno rešitev za to vrsto okvare energetskih kablov.

UTILX Corporation je razvil tehnologijo revitalizacije PE kablov, prizadetih z vodnim drevesom, in je na tržišču ponudil tekočino CableCURE/XL. XL tekočina potem, ko prodira skozi žilo vodnika, prodre v telo vodnega drevesa in polimerizira z vodo na mikrorazpokah ter jih zapolni z dielektrično tekočino. Velikost te molekule je 47-krat večja od vodne molekule, jo tako zapre in preprečuje nadaljnjo rast vodnega drevesa.

Ugotovljeno je, da vodno drevo nastaja s sočasnimi delovanjem treh faktorjev:

- mesto napake se nahaja v izolaciji ali na mejni površini (notranji ali zunanji polprevodni sloj),
- električno polje v izolaciji kabla,
- prisotnost vode v mejni površini izolacije.

Opis metode CableCURE

Metodo CableCURE lahko najenostavneje opišemo v petih korakih.

1. korak: Diagnostika

Diagnostika zajema serijo meritev, s katerimi določimo kondicijo in stanje kabla. Serija diagnostičnih testov, uporabljenih pred injiciranjem tekočine CableCURE v kabl, oceni kondicijo (stanje) kabla in sposobnost prenašanja zahtevane tekočine in tlaka.

Neobvezni testi so tudi koristni, vključno z neškodljivim dielektričnim testom izolacije za določitev obsega vodnih dreves in s testom delnih razelektritev za identifikacijo velikih praznin v spojki in zaključku.

2. korak: Potiskanje

Zajema fazo potiskanja CableCURE tekočine pod tlakom od 3 do 7 barov v kabl skozi potisni priključek, kar prikazuje slika "Potiskanje tekočine in vakuumiranje".

3. korak: Prodiranje

Zajema prodiranje CableCURE tekočine v kabl. Čas prodiranja je odvisen od dolžine in prereza kabla in je lahko od 30 minut do 30 ur. Kabl sme biti v času prodiranja pod napetostjo.

4. korak: Vakuumiranje

Zajema postopek vakuumiranja na nasprotni strani kabla od potisnega priključka. Naprava je prikazana na spodnji sliki.

5. korak: Polimerizacija

Zajema fazo, ko tekočina CableCURE polimerizira z izolacijo in vodo ter tako zapolni mikrorazpoke v izolaciji oziroma "water tree". Tako nastala molekula je 47-krat večja od molekule vode in blokira nadaljnjo rast vodnega drevesa.

Čeprav se zdržna napetost po CableCURE regeneraciji trajno povečuje iz dneva v dan, ostaja tveganje preostalih napak v prvih mesecih po regeneraciji.

Tekočina CableCURE/XL se razširja po žicah vodnika skozi notranjo polprevodno plast v izolacijo in potrebuje približno štiri mesece, da doseže zunanji premer in začne delovati.

Zaradi procesa vklop-izklop pred procesom CableCURE in povišanja najvišje točke mejne napetosti se obstoječe vodno drevo razvija po izolaciji. V tej točki občasno nekatera vodna drevesa dosežejo kritično velikost in se lahko spremenijo takoj, po nekaj dneh ali po nekaj mesecih v električna drevesa. Po tem je električna napaka neizogibna.

Potiskanje tekočine in vakuumiranje

Meritve na 20 kV kbv TP Partizanska cesta - TP Stolpnica za hotelom

Preizkus kablovoda (**prve meritve**) je bil opravljen dne 12. julija 2004 pred dielektrično revitalizacijo, **končne meritve** pa meseca maja 2005. Oba preizkusa je opravil Elektroinštitut Milan Vidmar.

Na kablovodu so bile opravljene naslednje meritve:

- **Prva meritev** upornosti izolacije ($G\Omega$) in faktor polarizacije pri enosmerni napetosti je

pokazala nesimetrične vrednosti glede na posamezne faze. Vrednosti v fazi L1 so bile razmeroma visoke, prav tako tudi faktor polarizacije. V ostalih dveh fazah (L2 in L3) so bile vrednosti nizke, faktor polarizacije pa zanemarljiv. V fazi L3 je bilo po desetih minutah opaziti celo padanje vrednosti. **Končne meritve** so pokazale bistveno povečanje vrednosti izolacijske upornosti.

- Faktor dielektričnih izgub ($\tan \delta$) in kapacitivnost sta bila pri prvih meritvah stabilna, absolutne vrednosti pa so bile ugodno nizke. Pri končnih meritvah je bil opažen še rahel padec vrednosti.
- **Prve meritve** delnih razelektrij – parcialnih praznjenj so pokazale, da so fazi L1 ugotovljene razmeroma nizke vrednosti, ki komaj presegajo nivo šuma. V fazah L2 in L3 pa je bil nivo delnih razelektrij zelo visok. **Končne meritve** so pokazale bistveno izboljšanje vrednosti, predvsem v fazah L2 in L3.

Te meritve so pokazale, da je bila sanacija uspešna.

Tehnološka in ekonomska upravičenost

Kadar je energetski kabl že poškodovan in se na njem pogosto pojavljajo preboji oziroma motnje, se je potrebno odločiti za zamenjavo kabla ali pa za regeneracijo. V prid odločitvi za regeneracijo energetskih kablov govori več razlogov. Naj omenimo samo nekatere:

- regeneracija predstavlja ekonomično alternativo zamenjavi kabla,
- nizki stroški v primerjavi z izgradnjo novega kablovoda (povprečni stroški predstavljajo 20-60 % stroškov novega kablovoda),
- uporaba stare trase, kar je posebej zanimiva rešitev v urbanih okoljih,
- uspešnost metode, ki znaša 98,5 %,
- povečana življenjska doba za 20 let in več.

Po predračunu Elektra Gorenjska bi stroški sanacije kablovoda dosegli višino približno 13 milijonov SIT.

Po predračunu podjetja C&G so dosegli stroški sanacije kablovoda višino 3,6 milijonov SIT.

Za pilotski projekt CableCURE, ki je bil izveden prvič v Sloveniji, pa je nudilo podjetje C&G še dodatni 25 % popust. To pomeni, da je bilo razmerje cen zamenjave 20 kV kabla v primerjavi s stroški sanacije s CableCURE metodo 4,8.

Uporabljeni viri:

- M. Štular. Optimiranje meritev na SN kablovodih za ugotavljanje učinka sanacije (CableCURE). Diplomsko naloga, 2004.
- V. Lovrenčič, S. Sitar, A. Pretnar, B. Lusovec. Tehnična in ekonomska predstavitev sanacije srednjepotnostnih kablov z metodo CableCURE, 25. Posvetovanje o močnosti in elektrotehnikah in sodobnih inštalacijah, Kotnikovi dnevi, Radenci, 25. in 26. marec 2004.
- V. Lovrenčič, S. Sitar, A. Pretnar, B. Lusovec. Elaborat dielektrične revitalizacije srednjepotnostnih PHP/EHP kablov poškodovanih z vodnim drevesom, Pilotski projekt kablovoda, 20 kV KBV TP PARTIZANSKA CESTA - TP STOLPNICA ZA HOTELOM, C&G d.o.o., Ljubljana, januar 2004.
- Poročila opravljenih meritev na 20 kV kablovodu TP Partizanska cesta - TP Stolpnica za hotelom, Elektroinštitut Milan Vidmar.

Znanje je moč

Etična obveznost ali strokovna naloga vodij?

 Brane Gruban, ABC

Odgovori na številna vprašanja o uvajanju letnih razgovorov kažejo, da sistem letnih razgovorov v praksi pogosto ne deluje, kot bi moral. Samo deloma je za to krivo neustrezno prenašanje prakse iz razvitih držav, kjer ima tradicija individualne presoje delovne uspešnosti s pomočjo letnih razgovorov daljšo zgodovino, precej bolj v ospredju pa je dilema, ali je možno in kako zagotoviti, da bodo vodje svoje delo v obvladovanju celotnega procesa upravljanja delovne uspešnosti in s tem tudi letnega razgovora opravili tako, kot bi morali? So za to res dobro usposobljeni? In zlasti ter najprej, ali se zavedajo, da so za to tudi etično odgovorni svojim sodelavcem?

Okolje danes vrhunski izvedbi letnih razgovorov, ki obsegajo tako t.i. analitično-ocenjevalni kot tudi razvojni del upravljanja delovne uspešnosti, nikakor ni naklonjeno. Prioritete menedžerjev so doseganje rezultatov za vsako ceno, pritisk na uresničevanje nalog in ne razvoj sodelavcev ali razvoj odnosov z njimi. Časa za kakovostno izvajanje letnih razgovorov je tako nesporno premalo, saj pri tem ne gre za enkratni dogodek, ampak za skrbno in širše zastavljen trajnostni proces, ki ima nekaj mejnikov, ki jim v žargonu pravimo letni razgovor. Ta pravzaprav ni en sam, ampak bi v cikličnem procesu morala biti najmanj dva (teoretično bi jih moralo biti v resnici šest, če bi želeli zadostiti vsem pričakovanjem sodelavcev in potrebam organizacije). Toda že dva termina letno predstavljata večini prezaposlenih vodij resen problem. Prvi termin naj bi se nanašal na pripravo – definiranje letnih ciljev, presojo kritičnih kompetenc in potreb usposabljanja, drugi pa na analizo doseženega in pripravo razvojnega načrta. Tako ni nobeno naključje, da je prav čas najhujši sovražnik letnih razgovorov in da zato marsikje letni razgovori postanejo rutinska "hoja k spovedi".

Odgovor na prvo vprašanje bi vodja moral zagotoviti slehernemu sodelavcu na začetku leta. Gre za t.i. uvodni letni razgovor, kjer bi skupaj v enournem pogovoru opredelila pglavitne cilje, ki naj bi jih sodelavec moral uresničiti, določila ključne odgovornosti in preučila t.i. kritične kompetence, ki jih sodelavec potrebuje za uresničitev pričakovanj. Opredeliti morata, **kaj** (cilji, naloge, vloga, odgovornosti) mora sodelavec uresničiti, hkrati pa poiskati odgovore tudi na vprašanja **kako** (kompetence oziroma ustrezna vedenja). Večina dobrih opisov delovnih mest (sistemizacij) vnaprej ponuja tudi jasne standarde delovne uspešnosti, tako se dvomi o uspehu ali neuspehu sodelavca na koncu analitičnega obdobja pravzaprav sploh ne smejo pojaviti.

Poleg menedžerske in profesionalne odgovornosti ima vodja za dobro izvedbo procesa letnih razgovorov tudi etično odgovornost do sodelavca.

Letni razgovor je trajnostni proces in ne enkratni dogodek ali izpolnitev predpisanega obrazca!

Etična odgovornost vodij

V zvezi z uresničevanjem letnih razgovorov se pogosto omenja kritična vloga vodij. Ti se seveda zavedajo, da so letni razgovori pomembni, pomagajo k objektivizaciji ocen delovne uspešnosti, so lahko dobra osnova za primernejše in fleksibilnejše nagrajevanje, omogočajo temeljna izhodišča za karierni razvoj sodelavca. Vendar pa jih ves čas razumejo kot varnostne pasove pri avtomobilih – vsi vemo, da so koristni, a so zelo neudobni in zato največkrat odveč. Toda v primeru letnih razgovorov ne gre le za vprašanje pomanjkanja časa, usposobljenosti ali nevarnega odpora vodij do letnih razgovorov, kritično je nerazumevanje vodij, da imajo pri letnih razgovorih tudi etično odgovornost do sodelavca. Vsak zaposleni namreč želi (in si zasluži) odgovor na dve ključni vprašanji:

1. Kaj se od mene pričakuje?
2. Kako ustrezam tem pričakovanjem in kako jih izpolnjujem?

Odgovor na drugo vprašanje pa je seveda del klasičnega, zaključnega letnega razgovora, ki je sklepno formalno dejanje celoletnega procesa upravljanja delovne uspešnosti. Lahko bi dejali, da vodenje procesa letnega razgovora ni le menedžerska in profesionalna odgovornost vodje, ampak tudi etična obligacija do sodelavca, ki mu mora brezpogojno zagotoviti odgovore na ključna vprašanja.

Kaj sploh je "letni razgovor"?

Postavili bomo še eno drzno hipotezo. Menedžerji pravzaprav pogosto sploh ne vedo, kaj letni razgovor je. Razlog za to drzno trditev je v vedenju mnogih vodij, ki se bojijo, da je v presoji sodelavcev težko biti resnično objektivni, da mnogih vidikov preprosto ni mogoče kvantificirati oziroma opredeliti števno. Gre za popolno zmoto in nerazumevanje letnega razgovora. Letni razgovor je formalni zapis **osebnega mnenja vodje** o delu posameznikov. Kot tak pa se sploh ne more izogniti klasičnemu laičnemu in nestrokovnemu pojmovanju subjektivnosti. V primeru letnega razgovora namreč ne moremo nesporno zagotoviti dokazljivega in "strokovno" utemeljenega dokumenta, ki bi zdržal recimo ustrezno znanstveno presojo ali imel oporo v numeričnih dokazih. To pa še zdaleč ne pomeni, da je a priori sporen ali nepošten. Najprej kaže predvsem razložiti razlike med tem, kaj je sploh subjektivno, kaj objektivno in kaj števno,

Znanje je moč

saj gre za različne kategorije. Slovar recimo definira, da je nekaj objektivno, če je razbremenjeno osebnih preferenc in naklonjenosti, če se pojav da opazovati, če gre za pošteno in nepristransko gledanje, če so definirani kriteriji odličnosti in če rabsodniku zaupamo in mu priznavamo usposobljenost in integriteto. V primeru letnega razgovora lahko načeloma ugotovimo, da vodje (lahko) zadostujejo vsem naštetim parametrom "objektivnosti":

- slabšo ali boljšo delovno uspešnost se "opazi",
- vodja nima pravega razloga, da bi bil pristranski,
- vodjo je mogoče za svojo vlogo "rabsodnika" ustrezno usposobiti.

Potrebno in zaželeno je torej, da vodja zagotovi čim več jasnih dokazov za svojo oceno, vendar pa nima razloga, da bi bil zadržan ali bi molčal o (ne)uspešnosti sodelavca samo zato, ker ne more znanstveno dokazati svojih presoj. Gre pač samo za osebne presoje, ki pa so za delovno uspešnost sodelavcev nujne in koristne ter nenadomestljive s čim drugim.

Nekatere kategorije pri letnem razgovoru so bolj številne kot druge. Enako je v športu - pri košarki lažje "štejemo" kot pri orodni telovadbi, pa vendar sta oba olimpijska športa!

Drugi razlog, zakaj se vodje pogosto upirajo ali izogibajo letnim razgovorom, je bojazen pred tem, kaj se utegne zgoditi potem. Izrekanje slabih novic ali kritike gotovo ni enostavno opravilo. Deloma je rešitev v ustreznem treningu vodij za posredovanje povratnih informacij, še več pa v razčiščevanju zadev v glavah, saj s tem, da ljudem ne damo uporabnih povratnih informacij, ne pomagamo pri njihovem razvoju. Nasprotno! Ljudje ne vedo, česa ne delajo prav in kaj bi morali nujno spremeniti in izboljšati. Namen letnih razgovorov tudi ni doseči soglasja med vodjo in sodelavcem. Če ga dosežete, je zelo dobro. Verjetnost pa ni zelo velika, ne le zaradi trmoglavosti ene ali druge strani, ampak izvira iz preprostega spoznanja, da je soglasje v primeru, ko gre za bližanje in sledenje visokim zahtevam in standardom delovne odličnosti, resnično težko doseči.

Večja so pričakovanja vodje, težje bo sodelavec soglašal z oceno svojih delovnih dosežkov. Pravi namen letnih razgovorov je doseči zgolj razumevanje, zakaj je ocena takšna, kot je. Doseči soglasje je dobrodošlo, doseči razumevanje, je obvezno!

Kaj se zgodi, če vodja ne izvaja letnih razgovorov tako, kot bi jih moral?

Odgovor je najpogosteje - nič. Ali vsaj ne kaj posebnega, kar bi narekovalo spremembo vedenja vodij. Lažje se je zagovarjati, kritizirati sistem, polemizirati s kadrovske službo, osporavati zunanje svetovalce ipd., kot pa spremeniti neprimerno prakso. Rešitve torej ni, dokler vodje zares ne bodo občutili takšnih ali drugačnih posledic neizvajanja letnih razgovorov. Kazni ne učinkujejo vedno in povsod in celo akumulirajo nezadovoljstvo vodij, ki utegnejo navsezadnje zrušiti celoten sistem letnih razgovorov. Okus po medu je pač boljši kot pa tisti po kisu, pravi eden od gurujev letnih razgovorov. Predlaga namreč "tovariško kritiko in pritisk": recimo diskretno, javno objavo, kateri vodje niso izpolnili svojih obveznosti, opozorila o rokih po elektronski pošti in na intranetu, dodaten pritisk pa predstavlja tudi sistem, kjer mora

končno sliko o oceni delovne uspešnosti videti tudi nadrejeni vodja, ki izvaja letne razgovore. Tako vodjem ne bo vseeno, ali so letne razgovore opravili pravočasno. Ponekod svoje prispeva tudi natančno načrtovan računalniški sistem, ki ne dopušča "demokracije" o tem, kdaj je treba zaključiti z izvedbo.

Sklenemo lahko, da je ustrezna komunikacijska podpora letnim razgovorom nepogrešljiv mehanizem razlage pomembnosti tega najstarejšega menedžerskega orodja, ki pravzaprav sploh nima nadomestila, saj se vodja postavljanju ciljev in pričakovanj ter dajanju povratnih informacij sploh ne more in ne sme izogniti. Če pa vse to že mora početi, naj postane letni razgovor profesionalni izziv, ki naj ga dobro opravi. Slabe letne razgovore je razmeroma lahko opraviti, dobrih ne. Posledice pa niso le te, da od vsega ne bo posebne koristi. Še več – velika bo lahko škoda, ki se kaže v poslabšanih medsebojnih odnosih, zamerah, konfliktih, nezaupanju in s tem nižji učinkovitosti zaposlenih in s tem celotne organizacije. Si to lahko danes res še privoščite?

Za konec le misel ali napotek vodjem (f)letnih razgovorov. Če boste vzpostavili pozitivno vzdušje, iskali v ljudeh, kar je najboljše in kar najbolj obvladajo, bo ob sistemu samoocene sodelavcev letni razgovor sila enostavno opravilo. Če pa boste spremenili letni razgovor v iskanje napak in slabih strani sodelavca, se bo atmosfera v hipu spremenila in priklicali si boste težave. Ključno je spoznanje, da je prednost v iskanju in razvijanju slabih strani pri sodelavcih strokovna zmožnost in predolgotrajen proces, ki le izjemoma ponuja rezultate. Ne morete namreč razvijati nečesa, česar v ljudeh ni.

Kaj je konkurenčna prepoved – prepoved konkurenčne dejavnosti?

Sestavni del pogodbe o zaposlitvi med Elektrom Gorenjska in zaposlenim je konkurenčna prepoved, ki je povzeta po Zakonu o delovnih razmerjih. Navedeni zakon v 37. členu določa, da med trajanjem delovnega razmerja delavec ne sme brez pisnega soglasja delodajalca za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, ki jo dejansko opravlja delodajalec, in pomenijo ali bi lahko pomenili za delodajalca konkurenco. Pri tem ni pomembno, ali ima zaposleni za izvajanje takih konkurenčnih poslov registrirano svojo dejavnost ali to opravlja za kakšno drugo firmo ali osebo, ali pa celo "na črno". Če zaposleni prekrši konkurenčno prepoved, mora poravnati delodajalcu vso dejansko škodo in izgubljeni dobiček, delodajalec pa ima zaposlenemu tudi pravico odpovedati pogodbo o zaposlitvi. Dolžnost zaposlenih je torej, da na noben način s svojim ravnanjem ne krši konkurenčne prepovedi, saj s kršitvijo konkurenčne prepovedi ravna tako v nasprotju z zakonom kot tudi s pogodbo o zaposlitvi.

Kadrovska in Splošno pravna služba

Predstavljamo se

Krajevno nadzorništvo Radovljica – Bled

 Bojan Luskovec

Krajevno nadzorništvo Radovljica – Bled (KN Radovljica – Bled) je eno od osmih krajevnih nadzorništev na območju Elektra Gorenjska. Krajevno nadzorništvo Radovljica – Bled se na severu vzpne na Karavanke, na zahodu ga omejujejo Julijske Alpe, na vzhodu meji s krajevnim nadzorništvom Tržič, na jugu pa z nadzorništvom Bohinj.

Še do nedavnega je bilo KN Radovljica - Bled razdeljeno na posamezni krajevni nadzorništvi na Bledu in v Radovljici. Posledica združitve nadzorništev je razmeroma velika razprostranost območja oskrbe z električno energijo. Značilen je tudi odjem električne energije, saj so na območju nadzorništva tako tipični industrijski odjemalci kot tudi turistični kompleksi. Zaradi raznovrstnosti je mnogokrat težko ustreči obojim in uskladiti termin izklopa zaradi izvajanja del na energetskih napravah. V Elektru Gorenjska ni nadzorništva, na območju katerega naredijo smuči za zimo, navtiko za poletje, čokolado, pohištvo, nudijo kopanje in drsanje na jezeru, smučanje, vse to z možnostjo letalske dostave. Na njihovem območju je trenutno inštaliranih tudi največ "sončnih" elektrarn. Eno od njih gostujejo celo na njihovem objektu.

Kot že rečeno, je KN Radovljica – Bled z letošnjo združitvijo dveh krajevnih nadzorništev dobilo današnji obseg. Združitve smo izvedli v januarju letos. V prijetnih in funkcionalnih prostorih stavbe krajevnega nadzorništva se vsako delovno jutro največkrat zbere šest zaposlenih.

Vodenje nadzorništva je prevzel Jože Gogala. Kljub temu, da se že spogleduje z upokojitvijo, je zaradi združitve povečan obseg dela in odgovornosti sprejel brez obotavljanja. Prav ima, ko nas opozarja, naj čim prej izberemo naslednika, na katerega bo lahko prenesel vsaj del pridobljenih izkušenj in znanja.

V jutranji konici, nekako do osme ure, se dokončno oblikuje urnik krajevnega nadzorništva. Številni telefonski klici in jutranji obiski odjemalcev z njihovimi težavami ter prošnjami začrtajo in

Zaposleni v KN Radovljica – Bled. Foto: Marjan Vidic

razporedijo delo prek delavnika. Marsikatero delo, načrtovano prejšnji dan, se zamakne zaradi nujnega posredovanja pri strankah ali pa zaradi reševanja odprave napake, ki je dežurni monter ni uspel dokončno rešiti predhodnega dne. Trudimo se, da je poleg nadzornika tudi preostalih pet delavcev, od delovodje do samostojnih elekromonterjev, enakovredno usposobljenih za posredovanje na terenu. Od njih pričakujemo strokovnost, iznajdljivost, samoiniciativnost in komunikativnost.

Zaposleni v KN Radovljica – Bled se dnevno ukvarjajo predvsem z odzivi na prošnje in zahteve odje-

malcev v zvezi z okvarami, priklopi in predelavami odjemnih mest. Skoraj ni enote, službe ali oddelka v Elektru Gorenjska, s katerimi ne bi sodelovalo nadzorništvo. Kljub temu, da se vsi trudimo, da spremembe na terenu ustrezno zabeležimo, je še vedno marsikaj "zapisano" v spominu delavcev v KN. Poznavanje vzdušja in razmer na terenu, ki niso tehnične narave, marsikdaj odločilno pomaga pri reševanju problemov ter odnosov med podjetjem in strankami. V nadzorništvu redno sodelujejo pri ogledih pred izdajo dokumentov, sodelujejo s projektanti, sodelavci iz služb podjetja, prodajalci elektrike, izterjevalci, pobirajo soglasja lastnikov zemljišč, obveščajo odjemalce o predvidenih izklopih, opravljajo stikalne manipulacije ter zagotavljajo varno delo izvajalcem del na napravah, in še bi lahko naštevali. Prvenstvena in stalna naloga pa je seveda stalen nadzor nad elektroenergetskimi napravami na svojem terenu. Na podlagi rednih in izrednih pregledov naprav in objektov se oblikujejo potrebe po vzdrževanju in investicijah.

Objekt KN Radovljica – Bled. Foto: Marjan Vidic

Nadzemni 110 kV vodi:	9.339 km
Nadzemni 20 kV vodi:	125.530 km
Podzemni 20 kV vodi:	64.936 km
Število TP:	200

Predstavljamo se

OE Splošno pravno kadrovske storitve

👤 Jasna Levč Uršič

Za nemoteno opravljanje svoje osnovne dejavnosti podjetje potrebuje storitve s področja kadrovskih, pravnih in splošnih zadev. Z uvedbo odprtja trga električne energije za upravičene odjemalce, katerih krog se je s 1. 7. 2004 bistveno povečal, dokončno odprtje trga pa na podlagi določil Energetskega zakona lahko pričakujemo 1. 7. 2007, pa se v podjetju vse bolj povečuje tudi pomen marketinga ter s tem povezanega komuniciranja z javnostmi.

Vloga OE SPKS v podjetju

Področje delovanja naše OE sega od kadrovskih, pravnih in splošnih zadev do marketinškega področja in področja počitniških kapacitet. V zadnjem času se zagotavljanje konkurenčnih prednosti podjetja, poleg vlaganja v razvoj in raziskave, nove tehnologije in tehnične inovacije, informa-cijsko in telekomunikacijsko strukturo, vse bolj dopolnjuje tudi z ravnanjem z zaposlenimi. Naloga kadrovske službe pri tem je, da z izobraževanjem, usposabljanjem in s podobnimi aktivnostmi omogoči uvedbo ustreznih postopkov oziroma mehanizmov na področju ravnanja z zaposlenimi v podjetju. Nepogrešljiv v sedanjih okoliščinah postaja tudi marketing, za katerega je zadolžena naša "najmlajša" služba – služba za marketing, ki je bila uvedena s sistemizacijo konec leta 2004. Služba za marketing skrbi za notranje in zunanje komuniciranje. Najbolj raznolik je področje splošne pravne službe, saj poleg raznovrstnih pravnih zadev v to službo spadajo še sprejem in razporejanje pošte ter kurirska dela za celotno podjetje, telefonist ter arhiv, do nedavnega pa tudi receptorska dela, ki jih od 1. 2. 2006 dalje opravlja zunanji izvajalec. Storitve s področja naše enote opravljamo tudi za Gorenjske elektrarne.

Organiziranost in dejavnost OE

Naša enota OE SPKS ima 13 zaposlenih, ki delo opravljajo v treh službah, in sicer v kadrovske službi, splošni pravni službi ter službi za marketing. Tako se v naši OE izvajajo naslednje glavne dejavnosti:

Na področju kadrovskih zadev:

pripravljanje individualnih aktov s kadrovskega področja, analiziranje kadrovskih potreb podjetja, organiziranje, pripravljanje plana zaposlenih in plana izobraževanja, urejanje in vodenje zadev in evidenc s področja izobraževanja, izpopolnjevanja zaposlenih v skladu z načrtom ter štipendiranja, dodatnega prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja ter dodatnega pokojninskega zavarovanja, analiziranje del, ki se izvajajo v podjetju ter izdelovanje, spremljanje in prilagajanje opisov delovnih mest, pripravljanje metodologij in podlag za ocenjevanje delovnih mest, pripravljanje organizacijskih predpisov s tega področja, vzdrževanje baze podatkov s področja organiziranosti.

Na področju počitniških kapacitet:

pripravljanje razpisa in organiziranje koriščenja počitniških objektov, zbiranje prijav za koriščenje počitniških kapacitet ter razporejanje uporabnikov.

Na področju splošnih zadev:

sprejemanje in razporejanje pošte, dopisov in drugih dokumentov, prevzemanje in dostavljanje pošte, sporočil, paketov in drugih pošiljk, druga kurirska dela, posredovanje telefonskih razgovorov, hranjenje dokumentarnega gradiva.

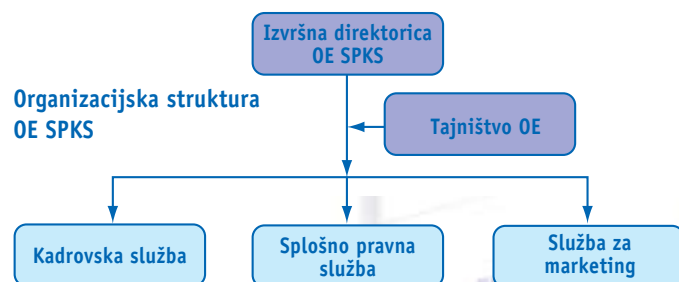
Na področju pravnih zadev:

sestavljanje pravnih vlog v sodnih in upravnih postopkih in vodenje izvršilnih postopkov, pravni postopki, zahtevnejši upravni postopki, postopki prisilnih poravnav in stečajev, registrski postopki, zastopanje pred sodišči, upravnimi in drugimi organi, pripravljanje in pregledovanje pogodb, tudi na stanovanjskem področju in področju poslovnih prostorov, sestavljanje in pregledovanje splošnih aktov podjetja, urejanje premoženskopravnih razmerij in zemljiškoknjžnega stanja – lastninska, služnostna pravica, reševanje upravnih zadev, denacionalizacijski postopki, reševanje odškodninskih zahtevkov, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Poleg tega sodelujemo pri pripravi sej nadzornega sveta ter skupščine podjetja.

Na področju marketinga:

načrtovanje in izvajanje tržnega komuniciranja podjetja, organiziranje in sodelovanje pri organiziranju dogodkov ter izvajanju protokolarnih zadev, izvajanje tržnih raziskav in ugotavljanje zadovoljstva in potreb javnosti, svetovanje s področja komuniciranja, razvijanje in usklajevanje komunikacijskih poti med posameznimi OE podjetja, oblikovanje in izvajanje komunikacijskih orodij za izvajanje kakovostnih odnosov z javnostmi.

Da smo urejen in homogen del podjetja Elektra Gorenjska, ima zasluge predvsem dolgoletna direktorica enote ga. Majda Kovačič, ki se je konec leta 2005 upokojila. Zastavljeno delo se nadaljuje, nenehne spremembe pa tudi na našem področju terjajo stalno pripravljenost ter odzivanje na spremembe. Predpisi in zahteve Evropske unije se odražajo v slovenski energetiki, odpiranje trga je prineslo nujnost reorganizacij tudi v našem podjetju. Pri tem ne moremo mimo datuma 1. 7. 2007, ko je napovedano popolno odprtje trga z električno energijo in od tedaj dalje zahtevana ločitev systemskega operaterja distribucijskega omrežja od ostalih dejavnosti. Trudimo se, da bi bili na področju OE SPKS tudi v prihodnje kos izzivom, ki jih prinaša čas.

Iz Gorenjskih elektrarn

Vincenc Švab

Foto: Simon Peternel

V Gorenjskih elektrarnah je zaposlen od leta 1986. Spoznal sem ga čisto po naključju že kakšnih petnajst let prej. V rahlem razkoraku je stal na klancu ob naši upravni stavbi in čakal na prihod svojega sorodnika, mojega tesnega sodelavca. Poglej ga, kako stoji, mi pravi sodelavec, pozna se mu, da dela na ladji. Kasneje, ko sem ga bolje spoznal, nisem mogel razumeti, kako lahko tako aktiven človek zdrži tako dolgo časa na tako majhnem prostoru.

Vincenc Švab je strojem zapisan tako ali drugače že vsa delovna leta. Bil je vzdrževalec na ladji pa v tovarni Peko in sedaj že dvajset let v Gorenjskih elektrarnah, nazadnje večinoma kot vodja HE Lomščica, HE Pristava in HE Jelendol. Ob delu je dokončal srednjo elektrotehnično šolo. Njegovo delovno mesto poleg splošnega in specifičnega znanja zahteva veliko prevoženih kilometrov in pa neopredeljen delovni čas, odvisno pač od potreb v obratovanju elektrarn. "Nikoli ne veš, kje in kdaj boš začel ali končal dan," pravi. Naloga vodje elektrarne je, da skrbi za nemoteno obratovanje, da je izraba strojev čim optimalnejša in po potrebi koordinira delo zaposlenih v elektrarni. Poleg tega vodi obratovalne evidence posameznih elektrarn, statistiko, in če je potrebno, poprime tudi za orodje in opravlja redna vzdrževalna dela. Pogosto pa Vinko, kakor ga tudi kličemo sodelavci, priskoči na pomoč pri podvodnih delih na drugih naših elektrarnah. Njegovo znanje potapljanja izkoristimo tudi v službene namene. Potrebno je podvodno zatesniti zagatno steno v HE Soteska, potegniti na plano strgano verigo pri čistilnem stroju v Savi, zatesniti zagatno steno na Kokri – velikokrat bi bilo določeno delo mnogo

težje opraviti brez njegove pomoči. Veliko prostega časa, ki ga poznamo tisti, ki smo v službi v glavnem le dopoldan, pri obratovalcih, kot je Vincenc, zavzemajo dežurstva. Ponavadi se nepredvideni dogodki pojavljajo prav takrat, ko najmanj pričakuješ.

Morju je ostal zvest tudi potem, ko je zapustil delo vzdrževalca na ladji. Hodnik družinske hiše v Zgornjem Vetrnem, kjer živi, je prava mala galerija. Prekrasne fotografije podvodnega sveta so nastale v glavnem v Jadranskem morju, nekaj jih je tudi iz Rdečega morja. Njegova priljubljena točka je otoček Lavrnaka v kornatskem arhipelagu, kamor zahaja že tri desetletja. Neverjetno, koliko talentov imamo, pa zanje sploh ne vemo, razmišljam, ko mi pripoveduje zgodovino posameznih fotografij. Sodeloval je na prvem svetovnem prvenstvu podvodne fotografije na Siciliji leta 1979 in dobil prvo nagrado, na razstavi podvodne fotografije v Trstu je prejel nagrado za najbolj didaktični posnetek, večkrat je sodeloval na državnem prvenstvu v fotolovu, še za časa skupne države. Sedaj, pravi, mu je fotografija nekoliko zastala zaradi prehoda na digitalno

tehniko, saj oprema veliko stane. Pri potapljanju je vedno upošteval pravila varnega potapljanja, le globina ga je vlekla. Njegov rekordna globina je 70 metrov, kar je seveda več, kot doseže večina športnih potapljačev. Pritrjuje pa, da človek postane previdnejši, ko pride v zrelejša leta.

Vas Zgornje Vetrno leži tik pod vznožjem Kriške gore. Da je bil lansko leto na gori 236-krat, je zanj skoraj samoumevno. "Saj to ni povprečno niti petkrat na teden," mi pravi, "pa še prevoza ne potrebujem." Poleti pa združi prijetno s koristnim in vsakokrat pogleda še svojih dvajset ovac, ki se pasejo poleti na gori, pozimi pa na domačem vrtu. Ob hiši je tudi čebelnjak s panji čebel kranjske sivke. Šolski primer majhne biološke pridelave. Rad pa zahaja tudi v druge hribe. Tiha želja mu je pristop na Mount Blanc, pa kaj, ko vedno pride nekaj vmes, čas pa teče. Vendar se ne bojim, da mu ne bi uspelo, tako aktivnemu, kot je.

Nekaj te aktivnosti je podedoval tudi najstarejši sin Miha, ki je eden najboljših slovenskih kolesarjev v kategoriji mlajših članov do 23 let.

Iz Gorenjskih elektrarn

Mala hidroelektrarna Lomščica

Foto: Simon Peternel

Zgradba male hidroelektrarne Lomščica je postavljena tik ob sotočju potoka Lomščice in Tržiške Bistrice.

Na mestu sedanje elektrarne so včasih že izkoriščali energijo potoka, vendar so zaradi dotrajanosti in neprimernosti stari objekt porušili in na istem mestu postavili novega. Z jeklenim cevovodom dolžine 643 metrov je elektrarna povezana z zbiralnikom. Na začetku cevovoda je v posebnem prostoru nameščena varnostna loputa, ki bi v primeru loma cevovoda avtomatsko prekinila nekontrolirano iztekanje vode iz akumulacije. Cevovod je v celotni dolžini vkopan v zemljo in ne moti krajinske arhitekture. V naravni globeli v spodnjem delu vasi Lom je zbiralnik vode koristne prostornine 62.300 m³. Zbiralniku, ki je osrednja naprava elektrarne, je bila ob izgradnji namenjena posebna pozornost. Zaradi uvajanja novih materialov in tehnologij izgradnje so takrat na Polici pri Kranju postavili celo delni model oziroma preizkusno polje zbiralnika. Zavedali so se, da bi morebitno iztekanje vode povzročilo nepopravljive posledice za okolje in tamkaj živeče krajane.

Mala hidroelektrarna Lomščica

Zajetje za elektrarno je postavljeno 260 metrov od zbiralnika gorvodno ob potoku. Planinsko zajetje, kakršno je v tej elektrarni, na prvi pogled deluje enostavno in dobro. Vendar se v je v praksi izkazalo za neprimerno, saj visoke vode ob deževju prenašajo večje količine mulja in listja, ki se potem nabira v zbiralniku. Čiščenje zbiralnika pa je zaradi nedostopnosti težavno, predvsem pa ni poceni. Vsak dan izpada proizvodnje pa pomeni tudi izgubljene kilovatne ure. Zato smo se v gorenjskih elektrarnah odločili, da pristopimo k celoviti rekonstrukciji zajetja. To naj bi bilo v celoti novo in v klasični izvedbi, kar bo omogočilo

Strojnica elektrarne

tudi strojno čiščenje vtočnih rešetk, kar je zelo pomembno ob nenehnem zmanjševanju števila zaposlenih.

Iz tega stališča bo potrebno v doglednem času razmišljati tudi o obnovi upravljalnega sistema. Sedanji je še v relejski izvedbi in ne omogoča popolnoma avtomatskega obratovanja, predvsem pa ne daljinskega nadzora nad stanjem strojev in naprav.

Vodonepropustna obloga zbiralnika je iz visokoairiranega betona z dodatki polipropilenskih vlaken. Prostornina zbiralnika omogoča dnevno izravnavo pretokov vodotoka, celotna prostornina pa omogoča osemurno polno obratovanje agregata, brez upoštevanja dnevnega dotoka. Prostorsko je zbiralnik povsem umaknjen od naselja. Neposredno ne kazi okolice in opazijo ga le redki mimoidoči.

Lom je vasica tik pod Storžičem. Tako se tudi imenuje. Lom pod Storžičem, nekoč tudi Lom nad Tržičem, je ena tistih slovenskih vasi, kjer se je število prebivalcev v zadnjih nekaj desetletjih podvojilo. Leži na nadmorski višini od 640 pa do 750 metrov. Vasica z gručastim jedrom in razloženo okolico skupaj z vasicama Grahovše in Potrje tvori Lomsko dolino. Leta 1999 je bila najlepša vas na Slovenskem. Znana je po številnih starih običajih, ki so se ohranili vse do danes. V vasi Grahovše ima domačin Janez Slapar lepo zbirko starih predmetov in listin Lomske doline.

Potok Lomščica je levi pritok Tržiške Bistrice. Ima štiri manjše pritoke. V spodnjem delu, malo pred

sotočjem, voda pada po slapu, imenovanem Lomski slap. Potok je meja med Karavankami in Kamniško-Savinjskimi Alpami.

Poleg naše elektrarne je na zgornjem delu vodotoka postavljena še ena elektrarna, ki pa je v zasebni lasti.

Vodotok:	LOMŠČICA
Tip elektrarne:	Pretočna-akumulacijska z derivacijo
Površina vodozbirnega zaledja:	18,5 km ²
Inštalirani pretok:	2,0 m ³
Kota zajetja:	673,65 m
Padec:	118,7 m
Turbina:	Francis spiralna vodoravna
Dolžina derivacije:	643 m
Moč generatorja:	2.400 kVA
Srednja letna proizvodnja:	6.290 MWh

Zbiralnik vode za mHE Lomščica, v ozadju vas Lom, za njo Bela peč in Javornik.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Kadrovske novice mag. Mateja Nadižar

ZAPOSLITVE

V mesecu **decembru 2005** so se v podjetju na novo zaposlili:

- SAMO ŠTOJS - pripravnik - OE Distribucija električne energije
- MITJA KOŠIR - elekromonter - OE Izvajanje vzdrževanja in gradenj
- UROŠ SODJA - elekromonter - OE Izvajanje vzdrževanja in gradenj

V mesecu **februarju 2006** se je v podjetju na novo zaposlil:

- TOMAŽ MAVEC - inženir za telekomunikacijske sisteme I. - OE Distribucijsko omrežje

ODHODI

V mesecu **februarju 2006** je iz podjetja odšel:

- JANEZ PFAJFAR - vodja krajevnega nadzornišva - OE Distribucija električne energije

UPOKOJITVE

V mesecu **decembru 2005** so se upokojili:

- FRANC HAFNAR - samostojni elekromonter - OE Distribucija električne energije
- MAJDA KOVAČIČ - izvršna direktorica - OE Splošno pravno kadrovske storitve
- JANEZ PŠENICA - izvršni direktor - OE Distribucija električne energije

Upokojenci so praznovali mag. Rozi Sabo

V mesecu **decembru** sta svoj okrogli življenjski jubilej praznovala:

- IVAN BASEJ - 70 let
- IVAN PINTAR - 60 let

V mesecu **januarju** je svoj okrogli življenjski jubilej praznoval:

- ANTON PIRC - 60 let

V mesecu **februarju** so svoj okrogli življenjski jubilej praznovali:

- JANEZ ROGELJ - 70 let
- JOŽICA MERVIČ - 60 let
- ALBIN ARZENŠEK - 60 let

Ob jubileju vam iskreno čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih let.

Zapustili so naš naši upokojenci

V mesecu **decembru** je umrl:

- ALOJZ ZALOŽNIK (letnik 1929)

V mesecu **januarju** je umrl:

- ALOJZ VIDIC (letnik 1944)

V mesecu **februarju** sta umrla:

- JANKO PRISTAVEC (letnik 1919)
- FRANC KOROŠEK (letnik 1922)

V spomin

ALOJZ ZALOŽNIK
(1929-2005)

8. decembra 2005 je bilo srečanje upokoencev v Lescah. Ugotavljali smo, kdo je prišel, koga ni, zakaj ga ni, a kar nekaj vprašanj je ostalo neodgovorjenih.

Kako, da ni Lojzeta, saj je vedno prišel? A ostalo je pri tem, da je bolan.

Nihče niti pomislil ni, kako bolan, toda danes smo obnemeli, ko smo izvedeli, da nam je kruta usoda, ki je močnejša od trdne volje do življenja, dobesedno ukradla našega Lojzeta.

V takratni TOZD Elektro Sava Kranj si prišel leta 1981 in prevzel vodenje podjetja. Sprejeli smo te in ti nas in skupno smo nadaljevali začrtane naloge. Ustvarjali smo, poslovali solidno, bili vedno drug z drugim in vsem nam je to uspevalo.

Bil si iskren in topel sodelavec, ki nam je znal pričarati lepote življenja, vedno si bil pripravljen pomagati. Bil si pošten, delaven, leta so tekla in prišlo je leto slovesa, ko si odhajal v pokoj. Zaželeli smo ti mirno življenje, zdravje in srečo.

Delo si prepustil mladim, ki te niso razočarali, saj so znali voditi podjetje in zadeve uspešno nadaljevali ...

Vedno te je zanimalo, kako nam gre, kaj je novega, rad si prišel na obisk in klepet. Stiki so nas vezali, vse dokler nisi zbolel.

Dragi Lojze!

V naših srcih boš ostal kot iskren in topel sodelavec. Radi se te bomo spominjali in obujali spomine.

Tvojemu sinu izrekamo iskreno in globoko sožalje in naj ti bo lahka slovenska zemlja, ki si jo tako neizmerno ljubil.

ALOJZ VIDIC

(1944-2006)

Januarja nas je užalostila novica, da se je za vedno poslovil naš upokojenec Alojz Vidic.

Kot vajenec se je leta 1960 izučil za elekromonterja v takratnem Elektru Kranj, in sicer v rajonu Kranj s sedežem na Partizanski cesti. Leta 1963 so ga za 18 mesecev vpoklicali na sluzenje vojaškega roka. Kmalu po vrnitvi, leta 1965, je bil premeščen v novoustanovljeno Krajevno nadzornišvo Stražišče, kjer je delal vse do združitve s Krajevnim nadzorništvom Kranj leta 1995.

Vse od začetka službovanja v Krajevnem nadzorništvu Stražišče do upokojitve leta 1999 je opravljal delo pomočnika krajevnega nadzornika.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

JANKO PRISTAVEC

(1919-2006)

Janko Pristavec se je rodil 23. 3. 1919 v Bohinju, kjer je tudi umrl v 87. letu starosti. Bil je naš sodelavec vse do leta 1974, ko je odšel v zasluženi pokoj, ki ga je užival dolgih 32 let.

Pri nas je bil zaposlen kot inkasant električne energije, pred tem pa je delal tudi na Gozdni upravi v Bohinju. Domačini se ga še danes spominjajo kot vestnega in poštenega človeka. Pri svojem delu je bil natančen in tako točen, da je do odjemalca prišel vsak mesec na isti datum, ob isti uri in isti minuti.

Bil je izredno aktiven v takratnih vaških in športnih odborih in doma ni imel obstanka. Gnala ga je nevidna energija, ki ga je med vsemi drugimi spravila tudi v zimske športne aktivnosti. Bil je izredno dober tekač na smučeh in tudi smučarski skakalec. Skakalnicno so takrat imeli kar v domači vasi nad sedanjim vikend naseljem.

Vse to je gotovo pripomoglo k temu, da je bil Janko Pristavec do zadnjega v kondiciji in dobre volje do konca svojega bogatega življenja.

Janko, nikoli te ne bomo pozabili.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Ana Hiter

Foto: Jure Trilar

Ana Hiter je upokojenka Gorenjskih elektrarn.

Ko sem se vzpenjal po stopnicah v tretje nadstropje stanovanjske stavbe ob Gorenjskih elektrarnah, sem še pred vstopom začutil vonj njene- ga parfuma. Sodelavci so mi jo opisali kot urejeno žensko, o čemer sem se prepiral, ko sem gospo Ano tudi osebno spoznal. Soba, urejena v slogu arabske Tisoč in ene noči, ni prepuščala mnogo dnevne svetlobe. Stvar, ki mi je takoj padla v oči, je bila velika televizija s plazma tehnologijo in z diagonalo 106 cm, ki gospe Ani (po njenih besedah) predstavlja "okno v svet". Z njenim znanjem nemščine, ki jo je med drugim izpopolnila z obiskovanjem srednje športne šole v avstrijskem Gradcu, lahko spremlja tudi številne satelitske programe. Rada gleda televizijske oddaje, tako da je dnevno seznanjena z dogajanjem doma in po svetu.

Mogoče se bo kdo zgrozil, kako lahko nekdo v stanovanju najprej opazi televizijo, a gledanje televizije še zdaleč ni vse, kar gospa Ana počne. Nase je že ob prihodu opozoril snežno bel kakadu Koko, ki se zlepa ni hotel umiriti. Bil je tako glasen, da je povsem odvrnil pozornost od tišje in neopaznejše nimfe Roko, ki je tiho stal v svoji kletki, postavljeni na polici v kotu sobe. Opazil sem jo kasneje, ko sva z gospo Ano že sedla za mizo in začela pogovor.

Kljub pomislekom, ki jih je imela ob najinem prvem telefonskem pogovoru, je ob mojem argumentu, da ženske niso dovolj zastopane med portretiranci, pogovor sprejela. Ne samo to, tudi pripravila se je. Napisala mi je življenjepis, ki mi je v pomoč pri pisanju portreta. Pravzaprav do tega trenutka nisem poslušal posnetka več kot uro dolgega pogovora, ki sva ga imela z gospo Ano. Pišem po spominu ter z življenjepisom pred sabo. Mogoče je plod navdih tudi Anino življenje.

Rojena je bila 18. 2. 1928 v Lovrencu na Pohorju. Lovrenc leži v kotlini pod Roglo na severni strani Pohorja. Od rane mladosti, je napisala v življenjepis, ji je bil pri srcu šport in je zaznamoval njeno življenje. Sprva je svoj drugi dom našla v takrat največjem kopaljšču Mariborski otok v Kamnici s 50-metrskim bazenom, z 10-metrskim skakalnim stolpom in odbojgarskim igriščem. Trenirala je plavanje, skoke v vodo, svojo veliko ljubezen pa našla v odbojki. Leta 1946 in 1947 je bila najmlajša članica ženske odbojgarske ekipe Branik Maribor z osvojenim naslovom državnih prvakinj.

Prvo zaposlitev je našla septembra leta 1947 v HE Fala, prvi v verigi Dravskih elektrarn. Takoj po tem so igrale odbojkarice Branika turnir v Beogradu, za katerega bi morala dobiti teden dni prosto. Klub Branik je poslal prošnjo direktorju, da Ani odobri

dopust, kar je z oklevanjem tudi storil.

Leta 1949 je bila z dekretom premeščena na Generalno direkcijo elektrogospodarstva Slovenije v Ljubljano. Od 1. 1. 1950 naprej je službovala v Kranju. Najprej pri Gorenjskih elektrarnah, nato v Savskih elektrarnah, Elektrarni Sava Kranj, po reorganizaciji Elektrogospodarstva Slovenije, iz katerega je bila izločena distribucija, ki se je organizirala v Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije - DES, pa v proizvodni enoti Kranj in nazadnje v TOZD Elektro Sava Kranj.

V prvih letih službovanja v Kranju je opravljala delo tajnice, kasneje pa delo vodje splošnega oddelka. Znanje strojepisja in stenografije, ki danes izumira, sta ji poleg ostalih organizacijskih sposobnosti omogočala strokovno opravljanje dela. Bila je predsednica delavskega sveta TOZD Elektro Sava Kranj in članica delavskega sveta podjetja DES. Upokojila se je 1. 1. 1983.

V tem času so se pojavili prvi računalniki. Ana se spominja, kako je bilo s prvimi računalniki, ki so jih uporabljali za obračun plač. Bila je ravno na obisku pri kolegici gospe Rus v prvem nadstropju, ko je vstopil nekdanji direktor Elektra Kranj gospod Igor Mervič in šaljivo vprašal: "A bo sedaj kar vsaka pisarna imela svoj TV?"

Po prihodu v Kranj je nadaljevala s športnim udeleževanjem, z igranjem odbojke v sindikalnih in klubskih postavitvah ter s smučanjem na priljubljenih smučiščih v Kranjski Gori, Voglu in Krvavcu. Sodelovala je pri organizaciji letnih in zimskih športnih iger Elektrogospodarstva Slovenije. Delovala je tudi v Šahovskem društvu Kranj, Elektrotehniški zvezi Slovenije in Tehniškem muzeju Slovenije.

Posebej mi je gospa Ana naročila, naj prepisem sledeči odstavek iz življenjepisa: "Imela sem vzorne predpostavljene, ki so bili, gledano vsehtransko, ljudje velikega formata, od katerih sem se mnogo naučila in jim bom hvaležna do konca svojega življenja."

"Več kot polovico stoletja živim v Kranju, središču prelepe Gorenjske, obdane z gorami, s smučišči, s kopaljšči, z bohinjskim in blejskim jezerom, v mestu s prijaznimi Gorenjci in z dobrimi prijatelji."

Rada posluša klasično in zabavno glasbo. Od domačih izvajalcev sta ji všeč Helena Blagne in Oto Pestner. Na nemških kanalih pa rada sliši nekdanjega avstrijskega smučarja in sedaj pevca narodnozabavne glasbe Hansija Hinterseerja pa tudi

Ana Hiter in nimfa Roko.

italijanske izvajalce zabavne glasbe. Nikoli ji ni dolgčas. Vesela je vsakega sončnega in tudi deževnega dne. Njen moto se glasi: Vesel in zadovoljen pogled v svet!

Zaupala mi je tudi anekdoto, ki je povezana z njenim športnim udeleževanjem. V času službovanja v Gorenjskih elektrarnah je prosila, če lahko odbojgarski klub Mladost, katerega članica je bila, uporabi počitniške kapacitete v Bohinju za priprave. Kuhale so same. Nekega dne je Anina sotekmovalka pripeljala na obisk takratnega predsednika občine gospoda Hafnerja in vprašala gospo Ano, če ga lahko povabi na kosilo. Dovolila je, hkrati pa so ga prosile, če bi lahko občina prispevala za nakup dresov in pogostitev zagrebškega moštva v hotelu Evropa. Kosilo je bilo očitno super, saj sta se jim izpolnili obe želji.

Elektro Gorenjska smo ljudje

5 minut z novozaposlenimi

 Jure Trilar Foto: Mateja Purgar

Samo Štojs

Kako bi se na kratko opisali?
Preprost, delaven.

Kakšno je vaše življenjsko vodilo?
Ne škoduj drugim in tudi sebi ne.

Najljubša knjiga, film, koncert?
Knjiga: Sedem korakov do večnosti avtorja Stephana Turoffa.

Če bi bili gostitelj večerje in bi lahko povabili tri ljudi, koga bi povabili?
Svoje dekle, prijatelja in brata.

Kaj najboljše skuhate?
Ne znam kuhati.

Kateri svetovni rekord bi najrajši podrli?
Ga ni.

Če bi vaša hiša začela goreti, katero stvar bi se odločili rešiti?
Pomagal bi ljudem zbežati iz hiše.

S čim ste se najraje igrali, ko ste bili majhni?
Z žogo.

Mitja Košir

Kako bi se na kratko opisali?
Mislim, da sem pošten človek, z delovnimi navadami. Vedno rad pomagam prijateljem in jim prisluhnem, ko so v težavah.

Kakšno je vaše življenjsko vodilo?
Če nekaj hočeš, je to mogoče.

Najljubša knjiga, film, koncert?
Film: Nepovratni ogenj (o gasilcih), knjiga: Mali princ.

Če bi bili gostitelj večerje in bi lahko povabili tri ljudi, koga bi povabili?

Verjetno vplivne, da bi skušal skleniti kakšno poznanstvo: Zorana Jankovića, Janeza Janšo, Sergeja Bubko.

Kaj najboljše skuhate?
Špagete, kar imam tudi najraje. Po milansko jih naredim sveže, bolonjsko omako pa vzamem iz konzerve.

Kateri svetovni rekord bi najrajši podrli?
Pariz-Dakar, kjer je pomembna vztrajnost.

Če bi vaša hiša začela goreti, katero stvar bi se odločili rešiti?
Najprej življenja, potem imovino.

Kaj ste se najraje igrali, ko ste bili majhni?
Ravbarje in žandarje.

Uroš Sodja

Kako bi se na kratko opisali?
Bolj zadržan, včasih samosvoj. Želim doseči svoj cilj.

Kakšno je vaše življenjsko vodilo?
Bodi to, kar si.

Najljubša knjiga, film, koncert?
Fim: Titanik.

Če bi bili gostitelj večerje in bi lahko povabili tri ljudi, koga bi povabili?
Najprej zagotovo svoje dekle, potem pa še dva najboljša prijatelja.

Kaj najboljše skuhate?
Ocvrta jajca s salamo in sirom.

Kateri svetovni rekord bi najrajši podrli?
Ga ni.

Če bi vaša hiša začela goreti, katero stvar bi se odločili rešiti?
Vrednostne papirje.

Kaj ste se najraje igrali, ko ste bili majhni?
Če se prav spominjam, sem bil najraje v peskovniku.

Za vsakogar nekaj

Tomaž Mavec

Kako bi se na kratko opisali?

Sem inženir elektrotehnike. Imam izkušnje z gradnjo objektov in telekomunikacij. Rad se ukvarjam s športom, npr. kolesarim, jadram.

Kakšno je vaše življenjsko vodilo?

Tiste stvari, ki se jih lotim, naredim dobro oziroma najbolje, kar zmorem.

Najljubša knjiga, film, koncert?

Bes pod kontrolo z Jackom Nicholsonom v glavni vlogi.

Če bi bili gostitelj večerje in bi lahko povabili tri ljudi, koga bi povabili?

Verjetno najboljše prijatelje.

Kaj najboljše skuhate?

Špagete carbonara ali kakšen goveji steak.

Kateri svetovni rekord bi najrajši podrl?

Zmagal bi na Tour de France. Premagal bi Armstronga.

Če bi vaša hiša začela goreti, katero stvar bi se odločili rešiti?

Hišo.

Kaj ste se najraje igrali, ko ste bili majhni?

V peskovniku.

Plan aktivnosti društva upokojencev za leto 2006

Matija Kenda

V petek, 24. februarja 2006, so se člani zbrali na 1. rednem letnem zboru Društva upokojencev Elektro Gorenjska.

Zbor Društva upokojencev je potekal v gostišču Marinšek "Pri Slavici" v Podbrezjah. Poleg ostalih formalnosti so člani potrdili tudi plan aktivnosti društva za leto 2006, ki ga v nadaljevanju tudi predstavljamo.

Janez Potočnik je bil imenovan za vodjo organizacijskega odbora in bo skrbel, da bodo vse aktivnosti potekale po planu.

Dodatne informacije:

Janez Potočnik, tajnik in vodja odbora, GSM: 041 575 854, Matija Kenda, predsednik društva, GSM 041 859 592

Janez Potočnik je na letnem zboru predstavil letni plan aktivnosti v letu 2006. Foto: Mateja Purgar

Plan aktivnosti 2006

Mesec	Datum	Aktivnost
JANUAR	-	-
FEBRUAR	24. 2. 2006	ZBOR DRUŠTVA
MAREC	15. 3. 2006	Pohod na Križno goro
APRIL	5. 4. 2006	Pohod na Šmarjetno goro
	27. 4. 2006	Pohod po Poti prijateljstva Kokrica 2006
MAJ	17. 5. 2006	Avtobusni izlet v Logarsko dolino
JUNIJ	7. 6. 2006	Avtobusni izlet v Bohinj (peš hoja ob jezeru in vrnitev z ladjico ter ogled drugih znamenitosti)
JULIJ	-	-
AVGUST	9. 8. 2006	Martuljski slapovi
SEPTEMBER	7. 9. 2006	Srečanje gorenjskih upokojencev v Gorjah
	13. 9. 2006	Soteska Vintgar, slap Šum, Katarinca
OKTOBER	11. 10. 2006	Avtobusni izlet v Prekmurje
NOVEMBER	15. 11. 2006	Izlet v neznano (martinovanje)
DECEMBER	-	-

Vabljeni na izlet

Pohod na Šmarjetno goro

Kdaj: v sredo, 5. aprila 2006. **Kako:** peš s parkirišča Supernove (Majdičev otok), kjer se zberemo ob 9. uri pod mostom. **Opis poti:** Po južni strani Šmarjetne gore, v primeru slabega vremena pa po cesti. **Predvideni čas hoje in zahtevnost izleta:** 2 uri nezahtevne hoje. **Priporočljiva oprema:** pohodniška, primerna vremenu. **Vodnika:** Franc Soršek in Janez Potočnik.

Pohod po Poti prijateljstva Kokrica 2006

Kdaj: v četrtek, 27. aprila 2006. **Kako:** zbor ob 9. uri pri trgovini Mercator na Kokrici. **Opis poti:** Pot poteka po gozdu Udbin Boršta mimo Mlake, kjer so se v letih 1941-42 zbirali partizani in odhajali na različne akcije. **Predvideni čas hoje in zahtevnost izleta:** pohod je dolg 12 km in traja 3-4 ure. Pot je položna brez večjih višinskih razlik. **Priporočljiva oprema:** pohodniška, primerna vremenu. **Vodnik:** Matija Kenda

Kako postanem član Društva upokojencev Elektro Gorenjska?

Članstvo v Društvu upokojencev Elektro Gorenjska je prostovoljno. Član postanete kadar koli v letu s podpisom pristopne izjave in plačilom letne članarine 2.000 SIT.

Podpisano pristopno izjavo lahko pošljete na naslov:

Društvo upokojencev Elektro Gorenjska
Ulica Mirka Vadnova 3a
4000 Kranj

Lahko pa jo prinesete tudi osebno na informativni debatni dan, ki je vsak drugi ponedeljek ob 9. uri v prostorih na Zlatem polju. Na srečanju lahko poravnate tudi letno članarino 2.000 SIT. Naslednja seja bo 10. 4. 2006.

Društvo upokojencev Elektro Gorenjska do 7. 3. 2006 šteje že 61 članov: 50 rednih in 11 podpornih.

Dodatne informacije:

Matija Kenda, predsednik društva, GSM 041 859 592, Janez Potočnik, tajnik in vodja odbora, GSM: 041 575 854

Za vsakogar nekaj

Zimske športne igre Elektra Gorenjska

☞ Mateja Purgar

Kvalifikacije za zimske športne igre elektrogospodarstva Slovenije so letos sovpadale z zimskim športnim dnevom Elektra Gorenjska. Veleslalomisti in tekači na smučeh so se zbrali v Krpinu v Begunjah na Gorenjskem v četrtek, 19. januarja 2006.

V idiličnem zimskem dnevu je za najboljše čase teklo 5 tekačic in 11 tekačev na smučeh. Številčno močnejši so bili veleslalomisti. Po smučišču se je pognalo 12 veleslalomistk in 28 veleslalomistov.

Tekmovalke in tekmovalci so se pomerili v različnih kategorijah. ženske so tekmovalce v kategorijah do 35 let, od 35 do 44 let in nad 45 let, medtem ko so moški tekmovali v kategorijah do 29 let, od 30 do 39 let, od 40 do 49 let, od 50 do 59 let in nad 60 let.

Kolajne žlahtnih kovin so v obeh disciplinah prejeli le najhitrejši. Pa si pogledjmo, kdo so to bili:

Teki na smučeh - moški
1. mesto - Aleš Rozman
2. mesto - Polde Zupan
3. mesto - Janez Pšenica

Veleslalom - moški
1. mesto - Zvone Tavčar
2. mesto - Jernej Boncelj
3. mesto - Marjan Tepina

Tekmovalkam in tekmovalcem iskrene čestitke.

Foto: Mateja Purgar

Veleslalom - ženske
1. mesto - Damijana Pernuš
2. mesto - Andreja Golob
3. mesto - Irena Perčič

Teki na smučeh - ženske
1. mesto - Damijana Pernuš
2. mesto - Irena Dolar
3. mesto - Andreja Golob

13. zimske športne igre EDS

☞ Mateja Purgar

Za nami so 13. zimske športne igre elektrodistribucijskih podjetij Slovenije. V organizaciji Elektra Primorska smo se 4. februarja srečali in izzvali tekmovalni duh na smučišču Črni vrh nad Cerknim.

Dvignjeno nad gosto meglo, ki je prekrivala dolino, se je prizorišče tekem nastavljalo toplim zimskim sončnim žarkom. Tekmovalke in tekmovalci iz petih elektrodistribucijskih podjetij so tekmovali v dveh športnih disciplinah: teku na smučeh in veleslalomu.

Z odličnimi rezultati smo se v tekih na smučeh z 268 točkami ekipno uvrstili na 2. mesto, v veleslalomu pa smo s 307 točkami zasedli ekipno prvo mesto.

V skupnem seštevkcu so se elektrodistribucijska podjetja razvrstila na naslednja mesta: 1. mesto: Elektro Ljubljana (608 točk), 2. mesto: Elektro Gorenjska (575 točk), 3. mesto: Elektro Primorska (461 točk), 4. mesto: Elektro Maribor (291 točk), 5. mesto: Elektro Celje (227 točk).

Točke za Elektro Gorenjska je nabiralo 46 tekmovalk in tekmovalcev. Odličja iz žlahtnih kovin so s seboj odnesli:

Vsi za enega, eden za vse. Foto: Izidor Markič

Zlata odličja

- Aleš Rozman (tek na smučeh)
- Aleš Rozman (veleslalom)
- Damijana Pernuš (tek na smučeh)
- Damijana Pernuš (veleslalom)
- Jernej Boncelj (veleslalom)
- Monika Sodja (veleslalom)
- Polde Zupan (tek na smučeh)

Srebrna odličja

- Janez Pšenica (tek na smučeh)
- Oto Prešeren (tek na smučeh)

Bronasta odličja

- Irena Dolar (tek na smučeh)
- Jožica Mervič (veleslalom)
- Marko Javornik (veleslalom)
- Tomaž Jamnik (veleslalom)
- Zvone Tavčar (veleslalom)

Za vsakogar nekaj

Fotogalerija

Zimska pravljica

Foto: Marjan Jerele

Foto: Simon Papler

Foto: Drago Papler

Foto: Roman Bratun

Za vsakogar nekaj

Sindikat Elektro Gorenjska

Ugodnosti za člane sindikata

 Milan Pristavnik

Kratkoročni in dolgoročni krediti:

Kot vsako leto smo tudi letos prejeli pogoje za kratkoročne in dolgoročne kredite članov sindikata, ki je kolektivni član Sveta gorenjskih sindikatov. Za naš sindikat je na razpolago 25 milijonov tolarjev. Višina dolgoročnega kredita je lahko: 1.000.000 SIT, 750.000 SIT, 500.000 SIT ali 250.000 SIT – za dobo od dveh do pet let. Višina kratkoročnega kredita pa je lahko: 50.000 SIT, 100.000 SIT, 150.000 SIT, 200.000 SIT in 250.000 SIT – za dobo enega do dvanajst mesecev.

Pogoji za kratkoročne kredite: doba odplačavanja: do 12 mesecev, višina kredita: od 50.000 do 250.000 SIT, obrestna mera: 5,90 % (3,90 % za kreditotjemalca, sindikalni sklad krije 2 %), manipulativni strošek: 1 % oziroma najmanj 1.000 SIT.

Znesek kredita	Anuiteta 6 mesecev	Anuiteta 12 mesecev
50.000,00	8.428,40	4.255,20
100.000,00	16.856,80	8.510,40
150.000,00	25.285,10	12.765,60
200.000,00	33.713,50	17.020,80
50.000,00	42.141,90	21.276,10

Strošek zavarovanja v celoti plača sindikalni sklad.

Pogoji za dolgoročne kredite: manipulativni stroški: 1,3 %, mesečni stroški vodenja: 0,15 %, enojno zavarovanje: plačilno zavarovalne premije ali kreditno sposoben porok.

Znesek kredita	Anuiteta 2 leti 6,9 %	Anuiteta 3 leta 6,9 %	Anuiteta 4 leta 7,4 %	Anuiteta 5 let 7,4 %
1.000.000,00	45.460,90	31.582,80	24.898,00	20.766,90
Strošek zavarovanja: od 18.700,00 SIT do 35.300,00 SIT, odvisno od dobe kredita.				
750.000,00	34.095,70	23.687,30	18.673,50	15.575,10
Strošek zavarovanja: od 14.030,00 SIT do 26.501,00 SIT, odvisno od dobe kredita.				
500.000,00	22.730,60	15.791,50	12.449,00	10.383,40
Strošek zavarovanja: od 9.354,00 SIT do 17.660,00 SIT, odvisno od dobe kredita.				
250.000,00	11.365,30	7.895,80	6.224,50	5.191,70
Strošek zavarovanja: od 4.680,00 SIT do 8.830,00 SIT, odvisno od dobe kredita.				

Sindikalni sklad prispeva 4.841,00 SIT pri zavarovanju kredita.

Preventivno okrevanje v letu 2006:

Sindikalni sklad bo tudi letos organiziral enotedensko okrevanje. V našem podjetju Elektro Gorenjska je glede na število članov koriščenje omogočeno petim kandidatom. V sindikatu imamo komisijo za preventivno okrevanje, ki bo na podlagi oddanih vlog izbrala kandidate.

Aktivnosti:

Trenutno potekajo pogovori o Merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti in kriterijih za napredovanje zaposlenih, sledila pa bodo pogajanja predstavnikov obeh sindikatov in Sveta delavcev s pogajalsko skupino delodajalca.

Šport:

Sindikat Elektro Gorenjska je januarja 2006 organiziral nočno sankanje na Jezerskem. Zbrali smo se pri penzionu Valerija, od tam so nas z džipi peljali na

startno mesto. Bila je mrzla, jasna noč. Razložili so nam, kako se moramo sankati in dobili smo naglavne svetilke. Spust je bil zelo adrenalinski. Dan smo sklenili z družabnim srečanjem. Udeleženci sankanja so bili zelo zadovoljni in predlagali so, da bi podobna rekreacijska druženja članov sindikata organizirali tudi v prihodnje.

Ugodnosti - nakup očal:

Podjetje je organiziralo pregled oči. Naj opozorim, da imajo člani našega sindikata pri Optiki Aleš 20 % popust.

Sindikat dejavnosti elektrogospodarstva

Izvoljeno novo vodstvo sindikata

 Polde Zupan

Občni zbor Sindikata delavcev Elektro Gorenjska Kranj - SDE je bil 27. decembra 2005 v prostorih hotela KREK, Hraška 15 v Lescah.

Predsednik sindikata Polde Zupan je odprl občni zbor in pozdravil goste: gospoda Jureta Žvana, podpredsednika SDE Slovenije mag. Andreja Šušteršiča, člana uprave Elektra Gorenjska, in gospoda Draga Paplerja, predsednika Sveta delavcev Elektra Gorenjska. Predlagal je dnevni red in delovno predsedstvo.

Podana so bila poročila dosedanjega vodstva sindikata za preteklo mandatno obdobje. Predsednik je navedel glavne aktivnosti našega sindikata in pridobitve za vse zaposlene v Elektru Gorenjska. Povzel bi samo nekaj navedb: dogovor o dodatnem pokojninskem zavarovanju, izplačilo višjih jubilejnih nagrad, izplačilo uspešnosti ob zaključku leta in regresa, uskladitev plač, poračun za premalo izplačane plače (1. 11. 1991-31. 12. 1992), podpisana nova PKP, sprejeta nova sistemizacija delovnih mest in pogodbe o zaposlitvi, sklenjen dogovor o politiki plač, aktivnosti pri reorganizacijah z vidika socialne varnosti zaposlenih, obveščanje in druženje članov itd.

Izvoljeno je bilo tudi novo vodstvo sindikata.

Izvršni odbor: Polde Zupan, Marjan Kavčič, Danijela Kočila, Bogdan Dijak, Aleš Nagode, Andreja Golob, Brigita Kopač Tišler, Bernarda Erzlin in Jasna Pustinek.

Nadzorni odbor: Boštjan Trampuš, Klemen Novšak in Damijana Pernuš.

Predlagan in potrjen je bil program del: skrb za socialno varnost zaposlenih, spremljanje kolektivne pogodbe, njenih aneksov in skrb za njeno izvajanje, sistemizacija delovnih mest, spremljanje reorganizacije distribucijskih podjetij (ohranitev delovnih mest na sedanjih lokacijah), sodelovanje pri oblikovanju Meril in kriterijev o nagrajevanju zaposlenec (pravilnik bo sestavni del PKP), obveščanje zaposlenih o delu sindikata, pridobivanje novih članov, organiziranje družabnih srečanj, ureditev posojil za delavce, ureditev plačilnega prometa.

Ob koncu občnega zbora so se v razpravo vključili gostje. Mag. Šušteršič je poudaril, da želi uprava urejene odnose s sindikatom in je vedno pripravljena na pogajanja. Dotaknil se je tudi dveh aktualnih tem: novih davčnih reform in s tem povezanih socialnih pravic delavcev in reorganizacije distribucijskih podjetij. G. Žvan je poudaril pomen navezave stikov z novo vlado, davčne reforme in s tem povezano socialno varnost delavcev. Izpostavil je, da zaposlene v elektrogospodarstvu čaka kar nekaj večjih sprememb, med drugim tudi reorganizacija z vstopom v Evropsko unijo. G. Papler pa je poudaril pomembnost povezanosti zaposlenih in sodelovanje vseh predstavnikov zaposlenih v organih Elektra Gorenjska.

Občni zbor smo zaključili s prijetno zabavo in z željami za prihodnost.

Za vsakogar nekaj

Rešitev križanke iz 4. številke Elga, ki je izšla decembra 2005:

ENERGIJA, JE, ARSOV, BENETKE, R, ALA, PIA, NN, T, ENERGIČNOST, IBAR, LOČEVANJE, REKURZ, ENN, AS, TLAK, LAI, KSANTIPA, AKOS, N, T, RAE, OKRETNOST, REAUMUR, TRIO, VIR, OZDRAVITI, VM, NA, I, OIL, SONČNICA, N, SJA, ARA, OČALAR, ŽUT, TU, OSNUTEK, EN, AORIST, TOS, N, NIANSA, OB, SS, OS, IJSSEL, UŠI, TEZNO, RAKITOVEC, A, SIAL

Veliko ugankarske spretnosti pri reševanju nove križanke!

	KIP V NY	JAP. POLITIK (KAORU)	GL. MESTO MAKEDONIJE	OSTANEK KART	MORSKI DEŽEVNIK	NEZNANEC	DNEVNI METULJ	MORSKA POŠAST BREZ L	AM. PISEC	ZAPOREDNI ČRKI	NIVO	AMPER	ZAPIRALO	GORA PRI ST. MORITZU	MESTO V J. SIBIRIJI	VELIK KOS DEBLA
Z DEL DALMATINSKE ZAGORE																
UTELEŠENJE												GROF ANG.				
												3. VOKAL				
PRISTANIŠČE V ANGLIJI						HITER TEK				VIN. TRTA						
						TELIČEK				NOV. KOREN						
DOMNEVANJE, PRIČAKOVANJE												NAPOR				
												OKRAS ANG.				
NAPRAVA ZA VEJANJE								FINSKO PRISTANIŠČE	GOROVJE V J. AMERIKI					KAZALNI ZAI MEK		
									ŽUŽKOSLOVEC					IVONA BREZ SOGLASNIKOV		
KISIK		2. VOKAL		BRIT. FIZIK								GRŠKA POKRAJINA				MORSKE NIMFE
		BALETNA FIGURA		TRAJNA ZELIKA								ANTON NANUT				
BRIT. LET. DRUŽBA			SRB. SKLADATELJ										ORGAN VIDA			
													POKRAJINA V TURČIJI			
BOŽJA SODBA V SR. VEKU						ŽENSKAR									3. ČRKA	
						ZNAK ZA TON									ROD TRAJNIH ZELIŠČ	
MOŠKO IME							JUGOVZHOD (MED. KRATICA)			UMETNOST (LAT.)	RIJEKA			AKO		
							KRAJ NA BRACU				NEMŠKI PISATELJ (DIETER)			DAME BREZ PRVE ČRKE		
ČRNI HRAST					IZDELOVALEC OMAK							J.A. TOVORNA ŽIVAL				
												18. ČRKA				
	PRVA ŽENSKA LJUBKOVALNO							KI IMA TRI KRAKE								
	VNETJE AORTE				2. OS. ED.			PREMIK NIHAJOČEGA TELESA								
NEDRUŽABNOST					KONSTANTINO PEL							29. ČRKA RUSKE				
												AŽBUJKE VARIANTA				
V REDU (ANG.)			PRVAK			AFRIŠKI VELETOK				VRSTA IGRE S PLOŠČICAMI S PIKAMI	3. IN 2. VOKAL BREZALKOHOLNA PJAČA			DEL DUŠEVNOSTI PO FREUDU		
			ITAL. DRAMATIK			RDEČI KRIŽ								KARMEN ERJAVEC		
ANG. VOJNO LETALSTVO				IZUMRLI PLAŽILEC										POKRAJINA V JAR		
				PRVI DEL BESEDE REDA												
TELUR		MOGOČNA GORA					TRG V GRČIJI						NATRIJ			DOLG. TANEK KOS GLAGA
		MESTNA ČETRT					SOKRATOV TOŽILEC						KARMEN ŠMON			
VAS PRI LJUBLJANI			RADON			ANDREJ JARC			DOMAČA ŽIVAL						21. ČRKA	
			DEL LASTIŠČA			KRILO RIMSKE KONJENICE			KONJSKI TEK						ČESKA PRITRDILNICA	
OKOREN ČLOVEK								KATERI			BOGINJA PLODNOSTI					
								2. OS. MN.			EDEN					
SLO. IGRALKA RINA				VRSTA ZAKUHE									KARENINA			
NA POMOČ				MESTO V ITALIJI									HLADNO OROŽJE			

Za vsakogar nekaj

Kitajska – Guangzhou

Foto: Ivanka Jelenc

Kitajska je država, o kateri vse več piše dnevno časopisje, se vse več pogovarjajo gospodarstveniki, je država, ki zbuja na eni strani skrb s svojo konkurenčnostjo, na drugi strani pa zanimanje, kaj se tam na vzhodu pravzaprav dogaja.

Lansko jesen me je pot zanesla v to oddaljeno deželo in po trinajstih urah leta iz Pariza smo pristali na modernem, novem letališču na jugu Kitajske. Ta del Kitajske turistične agencije ne izbirajo za cilj svojih potovanj, zato je bil izlet mogoče še vznemirljivejši. Za evropskega turista je vsekakor nenavadno, če ne celo nemogoče, da niti v hotelu ne moreš kupiti razglednice in znamke. Zaradi začudenih pogledov in nezaznavanja, kaj bi sploh rada, sem kaj kmalu opustila misel na pošiljanje pozdravčkov čez hribe in doline v domače kraje.

Vroči kostanji.

Guangzhou je mesto, staro več kot 2200 let. Je eno najstarejših trgovskih pristanišč na svetu. Včasih se je imenovalo Canton. Je središče province Gungdong in leži ob ustju Biserne reke, kjer pa so biseri že davno izgubili svoj sijaj in reka se hudo umazana vije skozi mesto.

Hitro razvijajoče se mesto, ki se pospešeno razvija zadnjih deset let, je le dobrih 200 km oddaljeno od Hong Konga, ki daje pečat razvoju tega dela Kitajske. Hiše so visoke, ceste so široke, promet je živahen, prav težko je najti sled tiste arhitekture, ki si jo predstavljamo kot kitajsko.

Število prebivalstva ocenjujejo na 4,5 milijona. Industrija (tekstil, pohištvo) se hitro razvija, ob tem pa si ne belijo glave s skrbjo za okolje. Zato je značilnost mesta smog, ki visi nad njim, da sončni žarki težko prodrejo skozenj. Če pa jim že uspe, potem si Kitajke, v skrbi za svojo polt, odprejo sončnike oziroma pri delu na prostem obraze skrivajo pod široke slamnike.

Zakaj je proizvodnja na Kitajskem tako poceni? Delavci delajo za 100 evrov na mesec, konkurenca med delavci je neskončna, na vsako delovno mesto

Prodaja sadja na tržnici.

čaka sto tisoč, če ne milijon kandidatov. Delovnik je dolg; delavcu prijazno delovno mesto, zaščita pri delu in socialna varnost pa so v veliki meri le sanje za prihodnje rodove. Napis, ki mi je ostal v spominu, je: "Če danes ne boš pridno delal, boš jutri pridno iskal službo".

Na ulici je živahno, veliko ljudi tam pravzaprav dela: prodajajo sadje, ki ga prinašajo v dveh košarah, obešenih na bambusni palici prek ramen, pečejo kostanj in nekaj podobnega krompirju, ponujajo olupljeno in narezano melono, natak-njeno na paličico, pometajo (mesto je res čisto), nemalo je prodajalcev, ki ti ponujajo prave kože, med njimi tudi tigrove. Konkurenca je res velika.

Tovore prevažajo na motociklih in kolesih. Kolo je sploh nekaj univerzalnega: zamenjuje male dostavne kamione (sprašuješ se, kako lahko tovor tako umetelno naložijo na kolo), je premikajoča kuhinja (kolesarka - kuharica ti ponudi školjke iz težke črne posode, pod katero gori pravi ogenj) in včasih celo samo prevozno sredstvo.

Doživetje je jutranji obisk katerega od parkov v

mestu. Stezice so polne starejših ljudi, ki telovadijo ali meditirajo v skupinah ali sami (nekateri celo ob glasbeni spremljavi iz tranzistorja v bližnjem grmovju aralije), tekajo, se obešajo na igrala ali pa sprehajajo ptiče v kletkah. Pogrešala sem živžav otrok; otrok ni na ulici in le malo jih je v parku.

Mesto je tudi mesto cvetja. Klima je ugodna (toplo in vlažno je), zato je vegetacija bujna, zelenje in cvetje ne raste le v parkih temveč tudi vzdolž ulic, zelenje ločuje vozne pasove, nadhode čez cesto nemalokrat krasi bujno cvetoče rastlinje.

Pred templjem petsto Bud.

In nenazadnje lahko v mestu odkriješ tudi turistične znamenitosti: se popelješ po reki, si ogledaš tempelj petstotih bud, dr. Sun Yatsenovo spominsko hišo, muzej ljudske umetnosti, kitajskega porcelana, umetnosti slikanja steklenic od znotraj itd. Izdelki iz žada so prave umetnine, žad po njihovem prepričanju prinaša srečo.

Torej srečno!

Prvi pogled na Hong Kong.

Za vsakogar nekaj

Hong Kong

Foto: Ivanka Jelenc

Hong Kong se je razvil iz male ribiške vasice v eno največjih svetovnih centrov finančne in trgovske moči. Leži na jugovzhodnem delu Kitajske. Obsega 1092 kvadratnih kilometrov in ima 6,7, po drugih virih pa 8 milijonov prebivalcev.

Ko s takšnim številom prebivalcev skušaš poseliti polovico Gorenjske in jim zagotoviti hkrati še delovno mesto, ti postane jasno, zakaj stavbe v Hong Kongu vrtajo v nebo, zakaj imajo sto in več nadstropij, zakaj s hotelskega okna vidiš samo steno dveh sosednjih stavb, ki sta od okna oddaljeni kakih deset metrov in zakaj se ti v glavi zvrtili, ko prvič pogledaš navzgor in si skoraj izpahneš vrat. Pa še to: ni poseljeno celotno območje, zato je koncentracija prebivalcev ogromna (predel New Kowloon je rekord v gostoti poselitve na svetu, saj živi 50.080 ljudi na kvadratnem kilometru).

Železnico. Staro letališče je bilo sredi mesta, tako da so letala pristajala dobesedno z morja med nebotičnike. In ko danes vidiš to letališče, ti zastane dih ob misli, da bi Boeing 777, s katerim smo prileteli, manevriral med vsemi temi visokimi stavbami.

Prvi vtis je, da je prostora premalo in zato je izrabljen zelo premišljeno. Cesta, ki povezuje posamezne dele mesta, je zgrajena pod morjem (plačaš cestnino), pločniki so v nadstropjih, v stavbah, nadhodi nad ulicami dajejo mestu

mednarodni finančni center s 400 metri višine (88 nadstropij), ki pa bo kmalu postal malček, saj gradijo novo najvišjo stavbo, ki bo menda merila 430 metrov v višino.

Pristanišče smo si v družbi turistov, ki so prihajali iz Avstralije in Amerike, ogledali z ladje. Veliko naravno pristanišče je cilj mnogih tovornih ladij (kontejnerski tovor), ob obali pa ribiči mirno namakajo trnke, ulovljene ribe pa morajo še žive priti do kuhinje, zato ujeta ribo vedno dajo v posodo z vodo.

Ponudba kulinarike je pestra. Sprehod po ulici te vodi mimo različnih evropskih restavracij, indijskih, azijskih in kitajskih restavracij. Za vsak okus nekaj.

Posebno zanimiva je ponudba ribjih restavracij. Preden stopiš v restavracijo, si na tržnici pred njo (kjer je izbira živih rib, rakov in morskih mehkužcev neizmerna) izbereš, prodajalec prinese izbrano za teboj, v kuhinji pa ti izbrano pripravijo.

V kitajski restavraciji izbrane jedi, ki so jih posamezniki naročili, servirajo na sredino mize, ki je običajno vrteča plošča, in potem prisotni za mizo jemljejo posamezne grizljaje od vsake jedi. Vsaka servirana jed je razrezana na grizljaje, da jo lahko s palčkami poneseš v usta. Hrana je okusna, lahko pa tudi zelo nenavadna.

Zvečer je bila množica na ulicah neizmerna, barantanje na tržnici, ki je svoje poslovanje zaključila ob polnoči, pa posebna izkušnja.

Ribiči namakajo svoje trnke. V ozadju mednarodni finančni center, najvišja stavba v Hong Kongu.

Britanci so morali Kitajski Hong Kong vrniti 30. junija 1997, vendar je Hong Kong tudi po tem datumu obdržal status posebne administrativne regije. Ko potuješ iz Kitajske v Hong Kong, prečkaš mejo z vsemi ustreznimi formalnostmi in papirji, presedlaš z vožnje po desni na vožnjo po levi strani ceste, zamenjaš valuto (juane zamenjajo hongkonški dolarji), cene se povečajo kar za nekajkrat, standard je bistveno višji, smoga je manj kot na celini, ker morskimi vetriči prežene slab zrak, turistov je veliko, poslovni svet najde tu svoj raj, nakupovanje pa je tu "zakon".

Hong Kong sestavljajo: Hong Kong Island, Kowloon, New Territories in drugi otoki. Na otoku Lantau je zgrajeno novo letališče, ki je tako veliko, da se prepeleješ do letala s podzemno

poseben pečat, privatnih avtomobilov je malo, množica rdečih taksijev kroži po ulicah, dvonadstropni avtobusi poskrbijo za slikovito podobo mesta.

Majhne površine med stavbami so skrbno urejene, gosto zasajene z zelenjem in s cvetjem, da se zdi kot bogati park, niso pa pozabili na opozorila, da ne trgaj in uničuj cvetja, ker je zasajeno zate. Pravzaprav so opozorila, česa ne smeš početi, zelo opazna – ne pljuvaj, ne meči smeti, ne ..., sicer boš kaznovan.

Z železnico se povzpneš na hrib, razgledno točko, imenovano Victoria Peak. Pogled se spočije na zelenih hribih v soseščini, očara te pogled na nebotičnike pod seboj. Najvišji med njimi je

Tržnice pritegnejo veliko turistov.

Prihodnost, obsijana s soncem.

Električna energija, proizvedena s pomočjo sonca, je najčistejša in okolju najbolj prijazna. V Gorenjskih elektrarnah proizvajamo električno energijo iz obnovljivih virov električne energije. V letu 2005 smo poleg vodnih virov električno energijo začeli pridobivati tudi iz sončne energije. V Radovljici smo postavili prvo fotovoltaično elektrarno. Zgrajena elektrarna ima nazivno moč 16,3 kW_p in letno proizvede 15.500 kWh električne energije.

Z okolju prijazno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov v Gorenjskih elektrarnah skrbimo, da bomo naravno okolje ohranili tudi za naše naslednike.